

Η Νεοφυλαία

ΑΡΙΘ ΦΥΛ. 31 (8)
4 ΜΑΪΟΥ 1940 -

Ἡ Νεοραΐα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ εκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΛΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἄρ. Τεύχ. 31 — 4 Μαΐου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὀπαγραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματοδότη ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελῶν καὶ μὴ μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικὸν)	Δρ. 160 — 200
ΞΕΣΤΗΝΟΣ	> 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	> 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Δρ. Ἀγγλίας 1
	Ἀμερικῆς Δολ. 6
	Αἰγύπτου Λίρ. 1
Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω- τικῶν Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ Σχολικὰς Ἑφορίας.	ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεία Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεύχος ποῦ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύ-
θυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμάς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) » 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμάς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἐν
Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχῶν δημοσίων χρεωγρά-
φων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραφα παντὸς εἴδους. Ἐκμι-
σθοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τό δτι αποκατεστάθη πάλιν ή παλαιά ελληνική πρωτομαγιά, από ημέρα ανατρεπτικής επιδείξεως και έμφυλίου μίσους, όπως την είχε καταντήσει ο δαιμονικός κομμουνισμός, εις ημέραν παλλαϊκής ανοιξιάτικης χαράς και ευφορίας ειρηνικής, είναι μία ωραία νίκη. Μία άλλη ακόμη ωραιότερα νίκη τό δτι εις την ημέραν αυτήν προσετέθη ένα νέον χαρούμενον και γόνιμον νόημα. Ός ημέρα της εθνικής εργασίας, ή πρωτομαγιά έλυτρώθη από κάθε στοιχείον χολής και δυσφορίας. Από κάθε στοιχείον κακίας και φθόνου και αναστατώσεως. Η αφιέρωσις της εις την ιδέαν του ανθρώπινου μόχθου έχει ένωσει εις ένα ρωμαλέον και υγιά έορτασμόν όλους τούς κλάδους της δημιουργικής εργασίας, όλους τούς παράγοντας και όλους τούς φορείς της. Τόν γεωργόν πού ποτίζει με τόν εύλογημένον ιδρώτα του και γονιμοποιεί με τά τίμια χέρια του την πατρώαν γήν. Τόν βιοτέχνην τών πόλεων και τόν εργάτην τών βιομηχανικών κέντρων, πού δαμάζει την άμορφον ύλην στη φωτιά, στά χημικά έργαστήρια, στούς πολυπλόκους άργαλειούς και τά ύφαντήρια τών έργοστασίων, όλους πού με τά σύνθετα όργανα και μέσα της μηχανοποιημένης παραγωγής της εποχής μας κατασκευάζουν την άτελειωτον ποικιλίαν τών πραγμάτων πού πλουτίζουν και έξωρατίζουν την ζωήν. Τόν έπιστήμονα, τόν τεχνικόν, πού με τάς γνώσεις και την πείραν του συμβάλλει εις τό νά γίνεται ή παραγωγή άφθονώτερη και πιό άνετα και ο κόπος του ανθρώπου όλιγώτερον βαρύς και περισσότερο άποδοτικός, εις τούς άγρούς και εις τάς πόλεις. Τόν έπιχειρηματίαν, πού έχει τό χάρισμα νά συλλαμβάνη με τό πνεύμα του και νά οργανώη με την πείραν του νέα σχέδια και νά διανοίγη νέας πηγάς εργασίας και πλούτου και πού ο ρόλος του εις την ειρηνικήν παραγωγήν είναι άπαράλλακτα όπως ο ρόλος του έπιτελικού άρχηγού πού οδηγεί μικρούς ή μεγάλους στρατούς εις την μάχην και εις την νίκην. Τόν καλλιτέχνην πού είναι αυτός ένας εργάτης και τόν άνθρωπον τών γραμμάτων και της έπιστήμης, όλους μ' ένα λόγο τούς ανθρώπους πού δημιουργούν χρήσιμα έργα και δημιουργούντες όηρηταούν τό σύνολον, και πού με την όηρησίαν των αυτήν έξαγοράζουν όχι μονάχα τό ύλικόν δικαίωμα της ζωής αλλά μαζί μ' αυτό κάτι πού είναι ανώτερο και πολυτιμότερο, την βαθμολόγησιν και την τοποθέτησιν των εις την κοινωνικήν ιεραρχίαν.

Με τόν έορτασμόν αυτόν, πού δέν έχει μόνον συμβολικήν αλλά και πραγματικήν σημασίαν, τό Κράτος πού τόν καθιέρωσε δέν ήθέλησε νά τονίση και νά διδάξη κάτι πού με την έπίδρασιν τών διαλυτικών ιδεών της παρακμής και της άποσυνθέσεως έκινδύνευσε νά λησμονηθή. Την παλαιάν δηλαδή όσον ο Κόσμος άρχήν, ότι δέν υπάρχει εργασία παινωτική και εύτελής, και επομένως δέν υπάρχουν ταπεινοί και καταφρονεμένοι εργάται. Γιατί κάθε εργασία όηρτεται τόν άνθρωπο και τό σύνολο και κάθε τι πού όηρτεται τόν άνθρωπο και τό σύνολο προσπορίζει εις τόν εργάτην του μαζί με την άμοιδή πού του έξασφαλίζει τά μέσα νά ζή και την τιμή και την όπόληψιν από μέρους τών άλλων ανθρώπων. Την τιμή και την όπόληψιν πού χρωστάμε ο καθένας και όλοι μαζί ος κάθε άτομο, ος κάθε μέλος της Κοινωνίας και του Έθνους για τό χρήσιμον έργο πού προσφέρει με τό πνεύμα και με τά χέρια του στην όλότητα.

Η μέθοδος αυτή πού ακολουθήσαμε εις την Έλλάδα, έπειτα από τόν Αύγουστο του 1936, διαφέρει ούσιαστικά από την μέθοδο πού έδίδασκον οι άνάτροπεις. Και ή διαφορά αυτή δέν πρέπει νά μας διαφεύγη. Έκείνοι έκήρυτταν ότι έπεδίωκαν την ίσότητα και την ίσοπέδωσιν. Έφαντάζοντο και ύπέσχοντο μίαν Κοινωνίαν ομοίωμορφη, ένα κοινωνικόν πολτόν, όπου δέν θα όπήρχε τίποτε πού νά ξεχωρίζη και νά διακρίνεται και όπου μέσα ή προσωπικότητα του ξεχωριστού ατόμου θα είχε σήσαι και θα είχε χαθή. Αν δέν είχε προηγηθή εις μίαν μεγάλην χώραν αυτό τό πείραμα και δέν είχε τά αποτελέσματα πού όλος ο κόσμος γνωρίζει σήμερα, την

γενικήν κατάπτωσιν και έξαθλίωσιν όχι της πνευματικής και της ήθικής ζωής, αλλά και την αφάνταστον ύλικήν ένδειαν, την πρωτοφανή βαρβαρότητα, όπου έχει κυλισθή μία χώρα φυσικώς πλουσιωτάτη και τάς φοβεράς ταπεινώσεις πού ύπέφεραν και ύποφέρουν ακόμη χωρίς έλπίδα λαοί πολλών δεκάδων έκατομμυρίων, ο πειρασμός θα ήτο ίσως δυσνίκητος. Πρέπει νά εύλογοϋμεν τόν Θεόν, γιατί μας έφύλαξε από τόν πειρασμόν αυτόν. Πρέπει νά εύλογοϋμε τό πνεύμα και την σοφίαν του λαού μας, πρέπει νά εύλογοϋμε την μοίραν του, γιατί βρέθηκε την ώρα πού όλα έδειχναν πώς έπήγαινε νά κυλισθή ο Τόπος στην άβυσσο της άναρχίας, τό δυνατό χέρι πού τόν έκράτησε στο χείλος του κρημνού.

Εις τούς λόγους πού άκούσαμε την περασμένη Τετάρτη από έπίσημα και άρμόδια στόματα, έχουν τονισθή με πολλήν εύλωττία και με ίσην έγκαύχησιν οι έκπληκτικές αλήθειαι, για τά μέσα και τούς πόρους του Τόπου μας, μεταρρυθμίσεις πού έγιναν εις τό κοινωνικόν έπίπεδον. Δέν θα έπαναλάβουμε έδώ τά ίδια λόγια. Δέν θ' άπαριθμήσουμε τό τι έγινε για νά καλλιερεύσουν γενικά οι συνθήκες της ζωής τών εργαζομένων ανθρώπων. Αί συνθήκαι της άμοιδής των και της υγείας των, ή ασφάλις των εναντίον τών κινδύνων της εργασίας. Η πρόνοια γι' αυτούς και για τάς οικογενείας των. Όλα αυτά πρέπει νά τά θεωρούμε, όπως και είναι πράγματι, φυσικά. Και αν ύπάρχη κάτι πού είναι κατόρθωμα, αυτό τό κατόρθωμα είναι περισσότερο πνευματικό και ήθικό παρά ύλικό. Είναι τό κατόρθωμα αυτό ο τρόπος με τόν όποιον επαγιάθη ή κοινωνική ειρήνη και ή κοινωνική συνεργασία. Είναι ή συμφιλίωσις και ή συναδέλφωσις τών κοινωνικών ομάδων, πού τό Κράτος κατώρθωσε νά έπιτύχη, άπευθυνόμενον όχι μόνον εις την λογικήν των αλλά και εις τό αίσθημα. Είναι τό κήρυγμα πού έκήρυξε και πού τό νόημα του συνοψίζεται στα λίγα αυτά λόγια. Ότι ένα Έθνος είναι άρρωστο και καταδικασμένο, όταν ή στοργή και ή φροντίδα του δέν άγκαλιάζει όλα τά άτομα πού τό άπαρτίζουν. Ότι μία Κοινωνία δέν ήμπορεί νά στέκεται, όταν υπάρχουν μέλη της πού πεινούν και άλλα πού διαθέτουν άγαθά πού δέν τά χρειάζονται. Ότι τέλος όσο διάφορη κι' αν είναι ή θέσις πού κατέχουν οι άνθρωποι ος μίαν έπιχειρήσιν, λόγω πλούτου ή λόγω γνώσεων ή λόγω ίκανότητων, τό συμφέρον όλων δέν μπορεί παρά νά είναι κοινόν με τό συμφέρον της έπιχειρήσεως. Από τά κηρύγματα αυτά, πού δέν έμειναν μόνον λόγους αλλά έγιναν πράξεις, έγιναν νόμοι και μέτρα και θεσμοί, έχουν προέλθει με την νομοθεσίαν του Κράτους αλλά και με την κατανόησιν τών πολιτών, αι μεταρρυθμίσεις.

Θά ήτο βέβαια πολύ αν έλέγαμε ότι έλύθησαν όλα τά προβλήματα, ότι θεραπεύθησαν όλοι αι άδικίαι ότι έξηφανίσθησαν όλοι αι αντίθέσεις. Έμπήκαμε όμως εις τόν δρόμο τόν άληθινό. Έξυπνήσαμε τό αίσθημα της ένότητος της εθνικής, πού έκινδύνεψε ν' άτροφήση και επαγιάσαμε την κοινωνικήν άλληλεγγύη, πού έπήγαινε νά μαρσθή. Αποκατεστήσαμε την ιδέαν της εργασίας, πού είναι τό πρώτο και τό μέγιστο κοινωνικό άγαθό και την ιδέα του φορέως της, ως πρώτης κοινωνικής αξίας. Δέν μένει παρά νά προχωρούμε τό κάθε άτομο χωριστά και όλοι μαζί, καλλιετερεύοντες την εργασία και βελτιώνοντες την άπόδοσί της. Από την καλλιτέρευσιν αυτή θα προέλθη ασφαλώς κάθε μέρα και περισσότερη άνεσις και εύφορία, πού θα έπιτρέψη νά ύπάρχη ένα κατώτατο όριο άγαθών δι' όλους και συγχρόνως ένα όριο, πού όσο κι' αν έχη κανείς, όσο κι' αν θέλη, δέν θα έχη τόν τρόπο νά τό ξεπερνά στις δαπάνες του. Έτσι θα φθάσαμε μία μέρα, χωρίς χαλασμούς και χωρίς καταστροφές μάταιες και άδικαιώτες, χερποτισμένοι και ένωμένοι, ος μία δικαιοτέρα Κοινωνία, ος μία Κοινωνία όπου ή εργασία θα έξασφαλίζει σ' όλους, μαζί με τά μέσα της ζωής και την τιμή και την όπόληψιν και όπου τό νά ζή κανείς χωρίς νά παράγη θα κρίνεται και θα είναι άτιμία.

Κδς

ΝΑ ΣΤΡΑΦΩΜΕΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΝΘΗΜΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὰ θαλάσσια ἀθλήματα δὲν εἶναι τόσο γνωστά καὶ διαδεδομένα, ὅσον πρέπει λόγω τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῆς χώρας μας, εἰς τὰς μεγάλας λαϊκὰς τάξεις. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐστράφη ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας Ἑλλάδος ἐπιθυμοῦσα καὶ φιλοδοξοῦσα, συγχρόνως, ὥπως αὕτη συντελέσῃ οὐ μόνον εἰς τὴν ἀπλὴν διάδοσιν τῶν θαλασσίων ἀθλημάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν καθόλου προαγωγὴν τούτων μεταξὺ τῶν μελῶν της, ἵνα ἀποτελέσουν βᾶσιν, οὕτως εἰπεῖν, τῶν ἀθλητικῶν ἐπιδιώξεων τῆς Ὁργανώσεως. Εἶναι πράγματι λίαν ἀποκαρδιωτικόν, ὅταν ἕνα μεγάλο ποσοστὸν τῶν κατοίκων τῆς χώρας μας, τῆς ἀποτελουμένης κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος ἀπὸ θαλάσσιαν, δὲν γνωρίζῃ οὔτε κανὼν νὰ κολυμβᾷ. Αἱ ἐλπίδες τοῦ Ἑθνικοῦ κατὰ τὴν ἀρχαιοφύνην ἐστρηγῆσαν μόνον «στὰ ξύλινα τείχη» καὶ κατὰ τοὺς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνας, κατὰ μέγα μέρος, εἰς τοὺς ἀπτοήτους θαλασσινοὺς μας. Ἡ ὀρειότερα μας παράδοσις στηρίζεται στὴ θάλασσα. Ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῆς ὑψηλοῦ καὶ τῶν αἰώνων, ὁ Ὀμηρος, ἔγινεν ἀθάνατος τραγουδῶντας τὸ συνυφασμένον μετὰ τὴν Ἑλληνικὴ θάλασσα δαιμόνιον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἐχούσα, λοιπόν, ὡς πρόλογον τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας προβαίνει καὶ χαρακτηρίζει ὡς κύριον θέμα τῆς ὑπάρξεώς της τὴν διάδοσιν καὶ προαγωγὴν τῶν θαλασσίων ἀθλημάτων.

Πρὸς τοῦτο ἔρριψε τὸ ἐξῆς σύνθημα διὰ τοὺς σκαπανεῖς καὶ τὰς σκα-

πανίσσας: «Κάθε σκαπανεὺς ἢ σκαπάνισσα πρέπει νὰ δύναται νὰ κολυμβᾷ τοὐλάχιστον 50 μέτρα, νὰ πῖπῃ εἰς τὸ νερὸ ἀπὸ ἐνὸς μέτρου, νὰ χειρίζεται ἀνάλογον μετὰ τὴν ἡλικίαν του κωπηλατον λέμβον ἢ πλωτῆρα καὶ νὰ μάθῃ νὰ συμπεριφέρεται ἐπὶ πλοίου ἐν ὄρμῳ ἢ ἐν πλῶ». Καὶ διὰ τοὺς φαλαγγίτας καὶ φαλαγγιτίσας τὸ ἀκόλουθον: «Κάθε φαλαγγίτης ἢ φαλαγγίτισσα πρέπει νὰ δύναται νὰ κολυμβᾷ ἐντέχνως, τοὐλάχιστον ἑκατὸ μέτρα, μετὰ τοὺς βασικοὺς τύπους κολυμβήσεως (ἐλευθέρα, πλαγία, προσθία, πρηγὴς καὶ ὑπτία), νὰ ἐκτελῇ ἀπλάς καταδύσεις ἀπὸ ὕψους 3-5 μέτρων, νὰ χειρίζεται ὁδοπόσειραν, νὰ χειρίζεται τελείως κωπηλατον καὶ ἱστιοπλοῦσαν λέμβον, νὰ γνωρίζῃ ναυαγιστικὴν συνεννόησιν, ναυτικὴν ὀνοματολογίαν, ναυτικούς μηχανισμοὺς καὶ πρωρατικά ἔργα».

Κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον προβαίνει ἡ Ε.Ο.Ν. εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς εὐρείας διαδόσεως τῶν θαλασσίων ἀθλημάτων καὶ τοῦ προπαγανδισμοῦ ὑπὲρ τῆς ἀγάπης, ὑπὸ τῶν μελῶν της, τῆς θαλάσσης. Ἐκ παραλλήλου ἔχει λάθει τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ παραλείψῃ τίποτα ἀπὸ ὅσα εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς μέσα διὰ τὴν ἀποκλήσιν τὰ μέλη τῆς ὁδοτεχνικῆς ἱκανότητος καὶ διὰ τούτων νὰ ἐπηρεάσῃ ὁλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν κοινωσίαν. Ἄν σκεφθῶμεν ὅτι τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως ὑπερβαίνουν τὸ ἑκατομμύριον, τότε θὰ ἀντιληφθῶμεν, ἀσφαλῶς, ὅτι ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν θάλασσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ πρὸς τὰ θαλάσσια ἀθλήματα θὰ γίνῃ σὲ

λίγα χρόνια κατάστασις, ἴσως καὶ πάθος.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας, ἡ ὁποία ἐμελέτησε τόσο καλῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀντελήθη μὲν τὸ δύσκολον τοῦ πράγματος, ἀλλὰ προέβη εἰς τὰς ληθεύσας ἀποφάσεις, καθότι παρουσιάζει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ σπουδαιοτάτην παιδαγωγικὴν ἀποψιν.

Ἐπεὶ οὖν τῆς Διευθύνσεως ἀθλητισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν., τὸν ὁποῖον εἶδομεν, μᾶς ἐτόνισε τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ὁργάνωσις ἔχει τὴν ἀπόφασιν, μετὰ τὴν ἀπαιτούμενην διὰ τοῦτο μεθοδικότητα, νὰ πράξῃ, ὅτι δὲν ἔπραξε μέχρι σήμερον τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἀπὸ τῆς συστάσεώς του. Ἡ χρησιμοποίησις τῆς θαλάσσης, ὡς μέσου παιδαγωγικοῦ, εἶναι ἀπαραιτήτως. Θὰ ἐπαναφέρωμεν τὸ Ἑλληνόπουλον εἰς τὴν θάλασσαν, ὥστε νὰ ἀρυσθῇ, ἐκεῖθεν, ὅλα τὰ ἐκ ταύτης ἀπορρέοντα ὠφελήματα (σωματικά, ψυχικά καὶ διανοητικά), καὶ μετὰ τὸ θάρρος τοῦ ναυτικοῦ, τὴν φρόνησιν, τὴν μεγαλοφροσύνην, τὴν αὐτοκυριαρχίαν, καὶ τὰς λοιπὰς ἀρετὰς τὸν θά τὸ κάμωμεν νὰ προχωρήσῃ μετὰ αὐτοπεποιθισιν, δεξιότητι καὶ ἀποφασιστικότητι εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν μεγάλων ἐθνικῶν του ἰδανικῶν.

Γνωρίζει κάλλιστα ἡ Ὁργάνωσις ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς χαρακτηρίζεται—ὄχι ἀθάσιμα—μᾶλλον ὡς θαλάσσιος πολιτισμὸς, ὅτι ἐκεῖ ἔχει τὴν βᾶσιν του καὶ ὅτι ἐκεῖ πρέπει πάλιν νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ θέσῃ τὸν θεμέλιον λίθον τῆς μεγάλης προσπαθείας τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε.

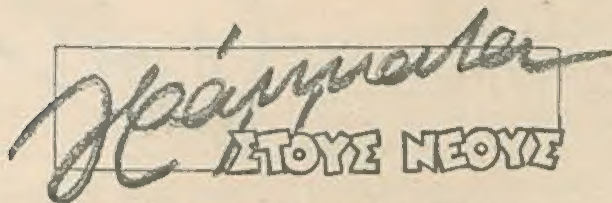
Ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας σκοπὸν ἔχει νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἑλλήνος καὶ διὰ τῆς θαλάσσης. Θὰ δημιουργήσῃ πρὸς τοῦτο ὀργανωμένον ὁμαδικὸν θαλάσσιον ἀθλητισμὸν, ἀπὸ ὅπου θὰ ἐξορμῶν ἀλλεπάλληλα τὰ τροφοδοτικά κύματα, ποὺ θὰ πυκνῶνουν τὰς τάξεις τῶν πρωταθλητῶν. Ὅλοι αἱ μορφαὶ τοῦ ναυτικοῦ ἀθλητισμοῦ,—αἱ ἀθλοπαῖδιαι καὶ ἡ ψυχαγωγία—θὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐντονώτατα καὶ θὰ ὀργανωθοῦν τελείως καὶ κατὰ τρόπον πρωτότυπον. Τὸ κολύμβημα, ἡ κωπηλασία καὶ ἡ ἱστιοπλοία εἶναι αἱ τρεῖς κυρίως κατευθύνσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων στρέφει περισσότερο τὴν προσοχὴν τῆς Ὁργάνωσεως.

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ἐτοιμάζει ἐγκαταστάσεις ἀναλόγου φύσεως καὶ καταστρώνει λεπτομερὲς πρόγραμμα διὰ τὸν τρόπον ἀποκτήσεως τοῦ ἀναγκαίου ὀλικοῦ. Κατ' ἔτος θὰ ἐκπαιδεύῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα εἰδικὰ στελέχη, τὰ ὁποῖα τοποθετούμενα καὶ χρησιμοποιούμενα ἀναλόγως εἰς τὰ διάφορα σημεία, ὅπου ἐκδηλοῦται ἡ ναυτικὴ δράσις τῆς Ὁργανώσεως, θὰ δυνήθῃ νὰ διαδώσῃ γνώσεις θετικώτερας καὶ νὰ ἀναπτύξῃ φιλάθλους ναυτικὰς ἱκανότητος εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερον πλῆθος.

Ι. Μιχ.

Τὸ σημερινὸν Ἕθνος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀποτελῇται μόνον ἀπὸ ἀνθρώπους ἡλικιωμένους καὶ ἀπὸ ἀνδρας καὶ ἀπὸ γυναῖκας ποὺ παλαίουσιν τὸν βίον τῆς ζωῆς καὶ κουρασμένους. Ἐχει ἀνάγκην τὸ παρόν. Ἐχει ἀνάγκην αὐτὸ ποὺ εἴμεθα τῶρα, ἔχει ἀνάγκην νὰ βλέπῃ τὸν ἥλιον τῆς ζωῆς, νὰ βλέπῃ τὴν φλόγα τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία θὰ τοῦ θερμαίνῃ τὰ στήθη. Σεῖς εἰσθε αὐτὸς ὁ ἥλιος, σεῖς εἰσθε αὐτὴ ἡ φλόγα καὶ τῶρα ἀκόμη ποὺ εἰσθε νέοι δὲν εἰσθε μόνον ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μεγαλυτέρους, εἰσθε οἱ θερμαίνοντες καὶ ἐνθουσιάζοντες ἡμᾶς καὶ ἐπομένως εἰσθε κατὰ ἕνα μεγάλο μέρος οἱ ὀδηγοῦντες ἡμᾶς.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ἡ εορτὴ τῶν ἀνθῶν, ποὺ ὁργανώνεται στὴν Ἀθήνα, εἶναι μιὰ γιορτὴ πολιτισμοῦ. Εἶναι ἡ γιορτὴ τῆς φύσεως καὶ τῆς Ὁμορφίᾳς στὴ μεγάλη καὶ πλατειὰ τους ἔννοια.

Τὰ λουλούδια ποὺ θὰ παρουσιαστοῦν στὴν ἔκθεσι, ποὺ θὰ προσφερθοῦν ἀπὸ τοὺς πλανοδίους ἀνθοπώλας, ποὺ θὰ στηθοῦν στὶς ἐξέδρες μέσα στὶς γλάστρες τους, ποὺ θὰ στολίσουν τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν, δὲν θὰ εἶναι ἀπλῶς ἓνα φυτικὸν σῶμα, τὸ φυσικὸν ἀποτέλεσμα μιᾶς τυχαίας γεωργικῆς ἀπασχολήσεως. Θὰ εἶναι μιὰ εἰκόνα ἐσωτερικῆς καλλιέργειας, μιὰ ἀνώτερη ψυχικὴ ἐκδήλωση.

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐκαλλιέργησε τὸ λουλούδι ἐκεῖνο, κ' ὅταν ἀκόμα εἶναι ἕνας ἐπαγγελματίας, σημαίνει ὅτι εἶχε μέσα του ἕνα πλούσιο ψυχικὸ ἀπόθεμα, γιὰ νὰ καταπιασθῇ μ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Γιατὶ ἡ δουλειὰ αὐτὴ χρειάζεται πρῶτα πρῶτα ἀνεπτυγμένο καλαισθητικὸ συναίσθημα, γοῦστο λεπτὸ, ἐμφυτὴ κλίσι πρὸς τὸ ὡραῖο. Αὐτὰ δημιουργοῦν τὴ βαθειὰ κ' εὐγενικὴ διάθεσι, ποὺ σπρώχνει τὸν ἄνθρωπο, εἴτε ἐρασιτέχνης εἶναι εἴτε ἐπαγγελματίας, στὴν καλλιέργεια τοῦ λουλουδίου.

Κι' εἵπεται, γιὰ νὰ καλλιεργηθῇ τὸ λουλούδι, πόση στοργὴ χρειάζεται, πόσο ἐνδιαφέρον, πόση φροντίδα! Εἶναι τὰ ἴδια σχεδὸν αἰσθήματα ποὺ νοιώθει ὁ καλλιτέχνης ποὺ μεταπλάθει τὸν πηλὸ καὶ τὸν μορφοποιεῖ, ὁ λογοτέχνης ποὺ ἐκφράζει κ' ὁλοκληρώνει μὲ τὸν λόγο τὴν ἐμπνευσί του, κάθε δημιουργός, κάθε τεχνίτης, ποὺ δημιουργεῖ ἕνα ἔργο τέχνης.

Ἐδῶ βέβαια δὲν εἶναι τέχνη, ἀλλὰ εἶναι κάτι βαθύτερο καὶ βασικώτερο: Εἶναι ἡ ἴδια ἡ πηγὴ τῆς Τέχνης, ἡ φύσις. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ φυτεύει τὸν σπόρο, ποὺ τὸν λιπαίνει καὶ τὸν ποτίζει, ποὺ τὸν βλέπει νὰ ξεπετιέται μέσα ἀπὸ τὸ χῶμα, καὶ παρακολουθεῖ καὶ περιποιεῖται τὸ μπουμπούκι, καὶ χαίρεται στὸ τέλος καὶ καμαρώνει τὸ τελειωμένον λουλούδι, κάνει κάτι σπουδαῖο, κάτι μεγάλο: Συνεργάζεται μὲ τὴ φύσι.

Σὰς ἔχω ὑπογραμμίσαι αὐτὴ τὴ μικρὴ φράσι, ἀγαπητοί Φίλοι, γιὰ νὰ τὴν προσέξετε ἰδιαίτερος. Δὲν νομίζω πὼς εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς τὴν ἐξηγήσω. Βγῆτε ἔξω, στὸ ὑπαιθρο, κι' ἐπικοινωνήστε μὲ τὴ φύσι' ἀκούστε τὴ φωνὴ τοῦ δέντρου, τοῦ ἀγριολουλουδίου, τῆς χλόης' ἀκροασθετὴ τὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν, τὸ μουρμούρισμα τῶν νερῶν, τὰ μυστικὰ λαλήματα τῶν θρύλων καὶ τῶν παραδόσεων, ποὺ ἀναδίνονται ἀπὸ παντοῦ. Θὰ καταλάβετε ἀμέσως, μόνοι σας, ποῖα μεγάλῃ καὶ πλατειά σημασία ἔχει ἡ ἐπαφὴ μὲ τὴ φύσι. Θὰ νοιώσετε βαθύτατα μέσα σας τὴν ἐξαγνιστικὴ ἐπίδρασί της, τὴν ἀναγεννητικὴ πνοή της, τὴ δύναμι τῆς ἀνατάσεως, τῆς υγείας καὶ τῆς χαρᾶς ποὺ θὰ σὰς μεταδώσῃ. Καὶ ὅλα αὐτὰ μαζί θὰ σὰς κάμουν νὰ αἰσθανθῆτε κάτι ὑπέροχο, κάτι ἐξαιρετικὸ καὶ μεγάλο, νὰ αἰσθανθῆτε τὴν παρουσία τῆς θείας πνοῆς, τῆς ἀγάπης καὶ καλωσύνης τῆς θείας δυνάμεως, τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Νὰ τι σημαίνει ἐπικοινωνία μὲ τὴ φύσι. Καὶ νὰ, σὰν φυσικὸ ἀποτέλεσμα, ἡ βαθύτερη καὶ πλατύτερη σημασία τῆς εορτῆς τῶν ἀνθῶν, ποὺ τὴν ὀνομάσαμε εορτὴ πολιτισμοῦ. Γιορτάστε τὴν ἀγαπητοί μου Φίλοι, μ' ὅλη σας τὴν ψυχὴ. Ἄν ἐσεῖς ἐκεῖ ἔξω, ὅσοι μένετε στὸ ἐξῆλαιο Ἑλληνικὸ ὑπαιθρο, δὲν θὰ ἔχετε ἐκθέσεις καὶ παρελάσεις καὶ ἐξέδρες, ὅπως θὰ ἔχουμε ἐμεῖς ἐδῶ, ἔχετε κάτι καλύτερο, κάτι ὡραιότερο: τὴν ἴδια τὴ φύσι, τὴν ἴδια τὴν Ἑλληνικὴ φύσι αὐτούσια, σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο της, σ' ὅλη τὴν ὁμορφίᾳ της, σ' ὅλη της τὴ δόξα. Γιορτάστε τὴν, ἀγαπητοί μου Φίλοι!

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος θὰ κάμῃ μίαν Ἑλλάδα καλλιτέραν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποίαν θὰ τῆς παραδώσωμεν ἡμεῖς. Πρέπει νὰ μᾶς ὑπερβῆτε, διότι, ἂν δὲν μᾶς ὑπερβῆτε, τότε δὲν θὰ κάμετε τὸ καθήκόν σας. Ὅπως θὰ σὰς ὑπερβοῦν καὶ σὰς ἐκείνοι ποὺ θὰ ἔλθουν κατόπιν καὶ ἔτσι διαδοχικῶς ἡ Ἑλλὰς θὰ φθάσῃ ἐκεῖ ποὺ τὴν ὀνειρεύεσθε ὅλοι.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Μιά ἀπὸ τὶς ὡραιότερες τελετὲς ποὺ ἐγίνοντο εἰς τὰς Ἀθήνας τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἦταν καὶ ἡ εορτὴ τῶν ἐφήβων. Κατὰ τὴν εορτὴ αὐτὴ, ποὺ γινόταν μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγροῦλου ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, οἱ νέοι ποὺ εἶχαν φτάσει σὲ ἡλικία 17—18 ἐτῶν κατετάσσοντο εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐφήβων διδόντες τὸν ὄρκο τοῦ πολίτου. Ἡ εορτὴ ἀρχίζε μὲ τὴν συγκέντρωσι ὄλων τῶν ἐφήβων, τοὺς ὁποίους συνώδευαν οἱ γονεῖς τους καὶ πλῆθος Ἀθηναίων ποὺ πήγαιναν νὰ καμαρώσουν τοὺς ἀδριανοὺς στρατιώτας τῆς πατρίδος των. Οἱ ἐφηβοὶ ἕνας—ἕνας ἐπλησίαζαν τὸν ἄρχοντα τῆς πολιτείας, ἔπαιρναν ἀπὸ τὰ χέρια του τὸ ἀκόντιον καὶ τὸ τόξον ποὺ τοὺς ἔδινε ἡ Πατρίς καὶ μὲ ζωερὴ φωνὴ καὶ τὸ κεφάλι ψηλὰ ἔδιναν τὸν κάτωθι ὄρκο:

«Ὅδ' κατασχυνῶ ὄπλα τὰ ἱερά, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην διψ' ἂν στοιχήσω, ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὑπὲρ δαίων, καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάττω παραδῶσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω δσος ἂν παραδέξωμαι καὶ εὐηκόησω τῶν ἀεὶ κρινόντων εὐφρόνως καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἱδρυμένοις πείσομαι καὶ οὐσινᾶς ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἱδρῦσθαι ὁμοφώνως» καὶ ἂν τις τοὺς θεσμοὺς ἀναιρῇ ἢ μὴ πείθεται, οὐκ ἐπιτρέψω, ἀμυνῶ δὲ μόνος καὶ μετὰ πάντων, καὶ ἱερά τὰ πάτρια τιμῶ».

Ἰδοὺ καὶ ἡ παράφρασις τοῦ ὄρκου ἀπὸ τὸν Κωστὴ Παλαμᾶ:

«Θὰ κρατήσω τὰ δπλ' αὐτὰ καὶ δὲν θὰ τὰ ντροπιάσω, καὶ μόνος καὶ μὲ συντροφία καὶ ἐδῶ κι' ὅπου νὰ λάξῃ. Θὰ πολεμήσω μὲ καρδιά κι' ἀφρόντιστα θὰ πῶσω. Καὶ τὴν πατρίδα μιὰ φορὰ μεγάλῃ θὰ τὴν κάμω. Καὶ θ' ἀγαπῶ τὸ δίκαιο καὶ θὰ τιμῶ τοὺς νόμους. Θὰ κατατρέχω τοὺς κακοὺς, θὰ σφάζω τοὺς προδότας. Κι' ἂν ἴσως λέγω ψεύματα, καλᾶστε με, θεοί μου!»

Ὁ κόσμος ὅλος ἐχειροκρότει καὶ οἱ ἐφηβοὶ κατόπιν ὅλοι μαζί, χαρούμενοι καὶ τραγουδοῦντες, διηυθύνοντο εἰς τοὺς στρατώνας των.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐπικράτειαν, ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας μέχρι τῶν τελευταίων χωρίων ἡ ὀνομαστική ἐορτὴ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β' ἐωρτάσθη μέσα εἰς ἀτιμωσίαν παλλαϊκῆς χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Κατὰ μυστάδας τὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα τῶν ἐπισήμων, τῶν ὁργανώσεων καὶ τῶν ἀπλῶν πολιτῶν κατέκλυσαν τὸ Βασιλικὸν Λόγαρχεϊον. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μαζί με τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν Βασιλέα, τὸν συνεχιστὴν τῆς λαμπρᾶς παραδόσεως τῆς Ἑθνικῆς Δυναστείας, διεδήλωσε καὶ τὸ αἶσθημα τῆς βαθείας του ἐγγυνμοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως διὰ τὸ σταθερὸς καὶ ἀπροσκόπτως συντελούμενον ἀπὸ τετραετίας ἀναγεννητικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπαυσε νὰ ἐμπνέῃ ὁ Βασιλεὺς. Ἡθέλησεν ἀκόμη νὰ διαδηλώσῃ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὴν καταπλημμυροῦσαν τὴν καρδίαν του χαρὰν διότι χάρις εἰς τὴν πρόβλεψιν καὶ τὴν συνέσιν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεώς Του ἡ χώρα ἠτύχησεν, ἠνωμένη, μ' ἀδιάσπαστον τὴν δυνάμιν της, νὰ εὐρεθῇ ψυχικῶς καὶ ὁλικῶς παρεσκευασμένη ὥστε νὰ δύναται νὰ προσθλῇ, στηριζομένη εἰς τὰς δυνάμεις της, μετὰ θάρρους εἰς τὰς ἀντιξοότητες καὶ τὰς ἀπρόβλεπτα τῶν χαλεπῶν καιρῶν τοὺς ὁποίους διέρχεται ὁ Κόσμος.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ χαρὰ, ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ ἐγκαρδιότης, ἡ ὅλη φιλικὴ ἀτμόσφαιρα, μετὰ τὴν ὅποιαν ὁ ἐργαζόμενος κόσμος τῆς Χώρας ἐφάρτασε καὶ ἐφέτος τὴν Πρωτομαγιάν, ἔδειξαν ἀκόμη μίαν φοράν κατὰ τὸν ὀραϊότερον καὶ θετικώτερον τρόπον, τὸ βαθὺ καὶ σταθερὸν πνεῦμα τῆς αἰσιοδοξίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, μετὰ τὸ ὅποιον ἔχει βαθύτατα ἐμποτισθῇ ὁ ἑλληνικὸς ἐργατικὸς κόσμος. Ἀλλ' ἔδειξαν συγχρόνως καὶ κάτι ἄλλο: τὸ στερεὸν καὶ ζωτικώτατον αἶσθημα ἀσφαλείας, τὸ ὅποιον ὁ Ἕλλην ἐργάτης ἔχει ἀποκτήσῃ διὰ τῶν ἐκαστασιατικῶν μέτρων τοῦ μετασυγχοσταντοῦ καθεστώτος, αἶσθημα ἀσφαλείας τῆς ἐργασίας του, τῆς ὕγιαιας του, τοῦ μέλλοντός του. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἔχει αἰσθανθῇ βαθύτατα τὸ πλατὺ καὶ ὀψηλὸν νόημα, ποῦ ἔδωκε τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὸν ἔορτασμόν τῆς ἡμέρας αὐτῆς, καὶ τὸ ἔχαρα καὶ τὸ ἐξεδήλωσε κατὰ τὸν ἐντονώτερον καὶ ζωρρότερον τρόπον τὸσον εἰς τὰς ὧρας καὶ αὐθιγὰς τῶν ἀποδημιτῶν τὸν θαυμαστὸν τρόπον τοῦ ἐορτασμοῦ τοῦ.

Ἐγέμισεν ἀπὸ χαρὰν καὶ ὑπερῆφάνειαν ἐθνικὴν ἡ ψυχὴ τῶν χιλιάδων τοῦ κόσμου ποὺ παρηκολούθησε τὴν προχθεσινὴν ἑναρξιν τῶν ἀγῶνων εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον. Ἡ δροσίαι τῆς ἑλληνικῆς νεότητος ποῦ ἐξεχύθη εἰς τὸν στίβον, τὸ ἀρρενωπὸν παράστημα, αἱ γεμάται ἀπὸ ζῆλιν καὶ χάριν κινήσεις, τὰ ἀπαστράπτοντα βλέμματα, τὰ γελαστά πρόσωπα, παρυσίασαν μίαν εἰκόνα ποῦ κανένας ζωγράφος δὲν θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ μᾶς δώσῃ. Τὸ γαλανὸν τοῦ Ἀττικοῦ Οὐρανοῦ μετὰ τὸ λευκὸν τοῦ Πεντελαιοῦ μαρμάρου τοῦ Σταδίου, ἡ αἴγλη τῶν ὁποίων προσέδωκεν εἰς τὴν ἐορτὴν ἡ παρουσία τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, κηρύξαντος τὴν ἑναρξιν τῶν ἀγῶνων, καὶ τοῦ Μεγάλου Πατρὸς τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀπετέλεσε τὸ πλάσιον τοῦ ὠραίου τούτου πίνακος, ὁ ὁποῖος ἐπαρουσίασε σὲ ὅλην τὴν τὴν ἀκτινοβολοῦσαν τὴν ἀναγεννωμένην Νέαν Ἑλλάδα — τὴν Ἑλλάδα ποῦ ἔρχεται.

ΑΣΕΒΗΣ ΣΥΝΗΘΕΙΑ

Ἡ πυκνὴ συρροὴ ἐκκλησιαζομένων πλήθους καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα τῶν Ἁγίων Πάσῶν εἰς τοὺς ἀθηναίους ναοὺς εἶναι βέβαια ἀδιαφιλονίκητος ἀπόδειξις ζωηροῦ θρησκευτικοῦ αἰσθηματος. Ἡ εὐσέβεια ἦτο καὶ παρέμεινεν ἡγεμονία μετὰ τῶν ἑλληνικῶν ἀρετῶν ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος. Καὶ τῆς χριστιανικῆς μας εὐσεβείας κορμὸι ὑπερλαμπροὶ εἶναι μαζί με τὴν ὑπέρροχον ἐκκλησιαστικὴν μας ὁμολογίαν καὶ ποίησιν ἢ τὸσον πλοῦσις εἰς ποικιλίαν καὶ εἰς ὀραϊότητα ἔργων χριστιανικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ἡ ἀκόμη πλοῦσιότερα καὶ ποικιλιότερα ἐκκλησιαστικὴ ζωγραφικὴ μας, ἡ συνεχὴς ἐπὶ χιλιετηρίδας ἀνανέωσις τὰς ἐμπνεύσεις της καὶ τὰς μορφὰς της. Θὰ ἤμπορούσε νὰ εἴπῃ κανεὶς, χωρὶς δισταγμὸν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος λαὸς εἰς τὸν κόσμον, ποῦ νὰ γνωρίζῃ τὸσον καλά μαζί με τὸ τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς του τελετουργίας καὶ τοὺς ὕμνους καὶ τὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας του, νὰ ἐννοῇ καὶ νὰ αἰσθάνεται τὴν θρησκευτικὴν του ποίησιν, μ' ὅλο ποῦ ἡ γλῶσσα τῆς ποιήσεως αὐτῆς εἶναι παλαιὰ καὶ ἀπομακρυσμένη ἀπὸ ἐκείνην ποῦ ὁμιλεῖ σήμερον ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Καὶ οἱ πλέον ἀμόρφωτοι Ἕλληνες γνωρίζουν ἀπὸ στήθεος ὁλόκληρα κείμενα, Ὑμνοὺς καὶ ὕμνους καὶ τροπάρια καὶ καταβάσεις καὶ περικοπὰς ἀπὸ τὴν Καινὴν καὶ Παλαιὰν Διαθήκην. Καὶ ὁ ὀλιγώτερον μορφωμένος Ἕλλην εἶναι ὀλίγον ἀναγνώστης καὶ ψάλτης. Πρὸς ὅλα αὐτὰ, ποῦ μαρτυροῦν τὸσον ἀμείωσιν καὶ ἐντονα καὶ βαθύτην ἡ ἑλληνικὴ λαὸς τὴν Ἐκκλησίαν του, ἔρχεται εἰς ἀξιώτην καὶ δυσάρεστον ἀντίθεσιν τὸ πρῆγερον φαινόμενον τῆς λειτουργίας τοῦ Πάσχα, τῆς μόνης ἐκ τῶν ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, ἡ ὅποια ψάλλεται βιαστικά καὶ νοσταλγία, μῆσα εἰς ἀδελφὴς ἐκκλησίας, διότι ἐπεκράτησεν ἡ ἀνόητος δοῦν καὶ ἀσεβὴς συνήθεια νὰ σκορπίσῃ ἐν βίᾳ τὴν ἐκκλησιασμα εὐδὺς ἀμείωσιν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὴν πλατείαν τοῦ ναοῦ. Δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν ποῦ ὀφείλται ἡ ἐπικράτησις αὐτῆς τῆς ἀθλάς συνήθειας. Θὰ εἴπωμεν μόνον ὅτι χάρις εἰς αὐτὴν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι στεροῦνται τῆς παρακολούθησός της λαμπρότερας καὶ τῆς λειτουργίας τῆς ὁποίας τὸ μυστήριον καὶ τὴν ποίησιν ἐθαύμασαν καὶ θαυμάζουν καὶ αὐτοὶ οἱ ἀλλοδατοὶ καὶ τῆς ὁποίας ἡ γλυκεία κατάνυξις καὶ ἡ ἐκστασις κορυφώνεται μετὰ τὸν ἀθάνατον λόγον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν Ἀνάστασιν καὶ τοὺς ἀναστασιμους ἀσπασμούς τῶν ἐκκλησιαζομένων. Ἡ Ἐκκλησία, καὶ ὡς Ἐκκλησία ἐδῶ δὲν ἐννοοῦμεν τὸν κληρὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ὅλους ἡμᾶς τοὺς πιστοὺς, πρέπει νὰ ἀντιδρῇ δραστηριῶς καὶ συντόμως ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀντινομίας, ἡ ὁποία κινδυνεύει νὰ ἀποχρηματισθῇ καὶ νὰ νεκρώσῃ τὴν ὀραϊότητα καὶ ποιητικώτερον τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας τελετῶν.

Εἰσὸς τοῦ Ἀρχηγοῦ μετὰ τοῦ Κυβ. Ἐπιτρόπου εἰς τὸ Στάδιον κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν ἀγῶνων.

Η Ε.Ο.Ν. ΚΑΙ ΑΙ ΕΝΟΠΛΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ἀξία ἰδιαιτέρας ἐντελῶς ἐξάρσεως εἶναι ἡ ὠραία καὶ παλμώδης ἐγκύκλιος, τὴν ὅποιαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. ἀπηύθυνε πρὸς τὰς Διοικήσεις τῆς Ὀργανώσεως, σχετικῶς πρὸς τὴν καθοριζομένην «Ἡμέραν τῶν Ἑθνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων» κατὰ τὴν πρώτην Κυριακὴν ἐκάστου Ὀκτωβρίου. Ἡ βαθεῖα πατριωτικὴ σκέψις, ἡ ὁποία ἐνέπνευσε τὴν ἐγκύκλιον αὐτήν, ἐρμηνεύει ἀρίστα τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθηματὰ ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τὰ ὁποία, κατὰ φυσικὸν λόγον, δονοῦν ζωρρότερον καὶ ἐντονώτερον τὰς ψυχὰς τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος. «Διαπνεομένη ἀπὸ τὴν αὐτὴν θερμὴν πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπην—γράφει ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος—, ἐτοίμη καὶ αὐτὴ νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ τὴν αὐτὴν ἐθελουσίαν τὸ καθήκον της, ἡ Ε. Ο. Ν., ὡς συνειδητὸς φορεὺς τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, ὀφείλει νὰ εὐρίσκειται εἰς ἀπόλυτον ψυχικὴν ἐνότητα μετὰ τὸν Ἑθνικὸν Στρατόν». Καὶ αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς ψυχικῆς ἐνότητος τὴν καλλιέργειαν ἐπιδίδωκει ὁ καθορισμός τῆς ἡμέρας τῶν Ἑθνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, κατὰ τὴν ὅποιαν θὰ γίνωνται κατάλληλοι ὁμιλίας εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε. Ο. Ν., ἐπισκέψεις τῶν στρατιωτικῶν εγκαταστάσεων, κατάθεσις στεφάνων εἰς μνημεῖα πεσόντων κ. ἄ. Εἶναι τὸσον αὐτονόητος καὶ προφανὴς ἡ ἐθνικὴ σημασία τῆς νέας αὐτῆς πρωτοβουλίας τῆς Ε. Ο. Ν., ὥστε νὰ μὴ ὀπάρχη ἀνάγκη νὰ τὴν τομίσωμεν. Ἐκφράζομεν ἀπλῶς τὸ γενικὸν αἶσθημα ἱκανοποιήσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Εἰς τὴν πρώτην: Ἀπὸ τὴν ἐκίσκεψιν τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὰ μαθητικά συσσίτια.
Εἰς τὴν τελευταίαν: Ὁ μικρὸς Σκαπανεὺς Παπαθανασίου υἱὸς τοῦ Νομάρχου Ρεθύμνης.

ΟΙ ΗΡΩΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 21

ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΗΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

Επειτα από την επιτυχία της 'Αλαμάνας, ο 'Ομέρ Βρυώνης έμεινε κάμποσες μέρες στη Λαμία αναπαυόμενος επί των δαφνών του. 'Ο Τουρκαλθανός αρχηγός φανταζόταν πως ή ξζόντως του Διάκου τούχε δώσει τη νίκη. Μιά νίκη — αν ήταν δυνατόν να είναι τέτοια —, πού, όπως και νάταν τού κλεισε τó δρόμο γιά την Πελοπόννησο, τόν αντικειμενικό του σκοπό. Γιατί άκριβώς οι μυριάδες τών στρατιωτών του 'Ομέρ σκόπευαν νά φθάσουν στην Πελοπόννησο και νά καταβάλουν τούς επαναστάτες.

Μά ο Διάκος τούς άνεχαίτισε. Τά κορμιά τών ήρωϊκών νεκρών της 'Αλαμάνας στάθηκαν μπρός στους έχθρους τείχος άδιαιμέραστο... Κι' ο στρατηγός τών τουρκικών δυνάμεων δέν θέλησε νά τó καταλάβη, και σουβλίζοντας τó Διάκο νόμισε πως ο δρόμος πρós την Τριπολιτσά θά τού ήταν ο δρόμος πιά ό,τι ώρα ήθελε.

Μά λογάριάζε... πάνω σέ συλλογισμούς άβάσιμους.

'Ο Δυσσέας, ο γυιός του 'Ανδρούτσου, είχε φτάσει στη Ρούμηλη προχωρώντας μέχρι της Γραβιάς, αποφασισμένος νά σταματήσει στο σημείο αυτό τόν έχθρό, πού θά επιχειρούσε νά διαβή, όσος και νά ήταν.

"Εγραψε γράμματα στους φίλους του, και μάζεψε στη Γραβιά παλληκάρια.

Είνα 8 Μαΐου 1821. Οι άρχηγοί, συναγμένοι στη Γραβιά άρχισαν τη συζήτηση:

Μιλούν ο 'Ανδρούτσος, ο Δουβουνιώτης κι' ο Πανουργιάς. Κι' οι τρείς καλοί πατριώτες, μά οι δυό τελευταίοι διατακτικοί!... Φοβούνται. Σχέδια πάνου σέ σχέδια μά ο έχθρος έρχεται από μακριά κι' ο γδοϋπος του Ιππικού άκούεται καθαρά τώρα. Δέν είναι καιρός γιά χρονοτριβή. Κι' ο Δυσσέας αποφασίζει νά δράση, επιβάλλοντας στους άλλους όπλαρχηγούς τη γνώμη του.

— Έδώ, τούς λέει, θά πολεμήσουμε! Ένας όμως από μας πρέπει νά κλειστή στο Χάνι, στη μάνδρα αυτή, και νά κτυπήση!

'Ο Δουβουνιώτης κι' ο Πανουργιάς τόν κύτταξαν με κατάπληξη.

— Ναί ναί, τούς ξαναλέει. Έκεί κάποιος πρέπει νά κλειστή...

— Δέν έχουμε ούτε τροφές ούτε πολεμεφόδια, τού παρατηρούν.

— Ό,τι έχουμε, έχουμε...

— Μά μόνος σου, τού λέει τότε ο Δουβουνιώτης, έσύ ο γυιός του 'Ανδρούτσου μπορείς νά κλεισθής εκεί μέσα...

— Μετά χαράς, τούς απαντάει ο 'Οδυσσεύς...

Κι' έμπρός:

— Όποιος είναι παλληκάρι άς πιασθή στο χορό μου...

Κι' άρχισε με τη βροντερή φωνή του νά τραγουδή τó «Κάτω στού Βάλτου τά χωριά»... και νά χορεύη...

Πιάστηκαν όλοι όλοι 117 λεβέντες... 'Ανάμεσα σ' αυτούς, ο Γκού-

ρας, ο 'Αγγελής, ο Παπα' Αντρέας, ο Κοκκοβιαστίνας, ο 'Αναστάσης Μάρκος, ο Κομνός Τράκας, ο Μπουντούνης κι' ο περίφημος Μουσταφάς, Τούρκος, πιστός κι' άφωσιωμένος στον 'Οδυσσεά... Όλοι τραγουδούν και χορεύουν: Κάποιος βγάζει και την ειρηνική του φλογέρα...

Κι' ο ποιητής Γεώργιος Ζαλοκώστας περιγράφει σέ στίχους τη σκηνή:

Πρós τó χάνι χορός κατεβαίνει
άπ' όδόν έλικώδη, λοξήν
και φλογέρα με ήχον δξύν
χορού άσμα σημαίνει...
'Οδυσσεύς ο ταχύπους ήγειται
τού μαχίμου εκείνου χορού
και έγκύμην σκοπού τολμηρού
πρós τó Χάνι κινείται...

Μόλις μπήκαν στο χάνι διαλύεται ο χορός κι' ο Δυσσέας με ώραία λόγια

• 'Οδυσσεύς 'Ανδρούτσος

έμφυχώνει τούς πολεμιστές... Και τίθεται επί τó έργον... 'Αμπαρώνει με πέτρες τις πόρτες, άνοίγει πολεμίστρες και περιμένει τó θάνατο του έχθρου... Στο μεταξύ ο 'Αναστάσιος Κεχαγιάς, αντί νά κλειστή στο χάνι, παίρνοντας κι' αυτός μέρος στο χορό, έφυγε με τó μουλάρι του κι' έτρεξε γιά τó χωριό. Και γύρισε σέ κάμποση ώρα με τρία μουλάρια φέρνοντας τροφές και πολεμεφόδια και τάδωσε στον 'Οδυσσεά...

Τη στιγμή εκείνη είχαν φθάσει οι προφυλακές του 'Ομέρ.

Είχαν δει τά σώματα του Δουβουνιώτη και του Πανουργιά, μά δέν πίστεψαν πως στη μάνδρα αυτή τούς είχε στηθή ένεδρα... Είχαν παραταχθί γιά μάχη. Έκαμαν την προσευχή τους και ώρμησαν... Πρώτος πρώτος ένας Δερβίσης προχωρεί καθάλλαρης... 'Ο Ζαλοκώστας περιγράφει τη σκηνή:

Πρós τών άλλων ξιφήρης προβαίνει
εις Δερβίσης τόν Ιππον κεντών
ό υιός του 'Ανδρούτσου αυτόν
έρωτά πού πηγαίνει.

'Αποκρίνεται εκείνος: «Νά σφάξω
όπου βρώ τού προφήτου έχθρους
και πατώντας άπίστους νεκρούς
τό 'Αλλάχ ν' άνακράξω».

'Ο Δυσσέας δίνει διαταγή. Κανείς δέν θά πυροβολήση πρώτα από μέ... Και όταν έφτασε πρós τού χανιού ο Δερβίσης ρωτήθηκε πραγματικά από τόν 'Οδυσσεά στην άλθανική γλώσσα. Κι' ο διάλογος κατά τούς Ιστορικούς είναι περίπου ο ίδιος πού αναφέρει ο ποιητής.

Μά ο άτυχής Δερβίσης δέν προφθάνει ν' άποτελειώση τη θράση του και πέφτει νεκρός...

'Ο έχθρος, μόλις βλέπει τó ιερό πρόσωπο του Δερβίση κυλισμένο αίμόφυρτο στο χώμα, όρμάει κατά τού χανιού... Μά πληρώνει άκριβά τó έγγειρμά του. Τά πτώματα σφριάζονται τó ένα κατόπιν τού άλλου...

Είνα Ιστορικός άκριβείς οι στίχοι τού Ζαλοκώστα:

Όυτ' έν όπλον εις μάτην καπνίζει
ούτ' έν όπλον εις μάτην βροντά
κάθε βόλι συρίζον πετά
και τά κρέατα σχίζει...

Εις μάτην ο άρχιστράτηγος διάτάσσει έφόδους. Δέν κατορθώνει παρά νά δημιουργή νέον τείχος πτωμάτων...

Εις μάτην προκηρύσσει χρηματικήν άμοιβήν πεντακοσίων πουνγγίων — ποσόν δηλαδή πού θ' άντιστοιχοϋσε σήμερα με δυό και τρία έκατομμύρια — σέ κείνους πού θά κυρίευαν τó χάνι!

'Ενας όπλαρχηγός διεκδικεί τó έπαθλον... Οι στρατιώται του έφορμούν... Κλείνουν τά μάτια και σάν τυφλοί τρέχουν πρós τó χάνι, γιά νά μη βλέπουν τά πτώματα. Φονεύονται όλοι... 'Ο 'Ομέρ διατάσσει νά φέρουν από την Λαμία πυροβόλα και ή μάχη — έχει πλέον βραδυάσει —, σταματά...

Οι έπιτιθέμενοι άριθμούν έκατοντάδες νεκρών.

Οι 'Ελληνες μόνον ένα...

Νυκτώνει... Όλα ήσυχάζουν... Οι έχθροι κοιμούνται. 'Ο Δυσσέας άγρυπνεί...

Και έτοιμάζει την έξοδο... Και πράγματι προτού φέξη άνοίγει τις πόρτες και φεύγει...

'Ενας Τούρκος τούς αντίλαμβάνει:

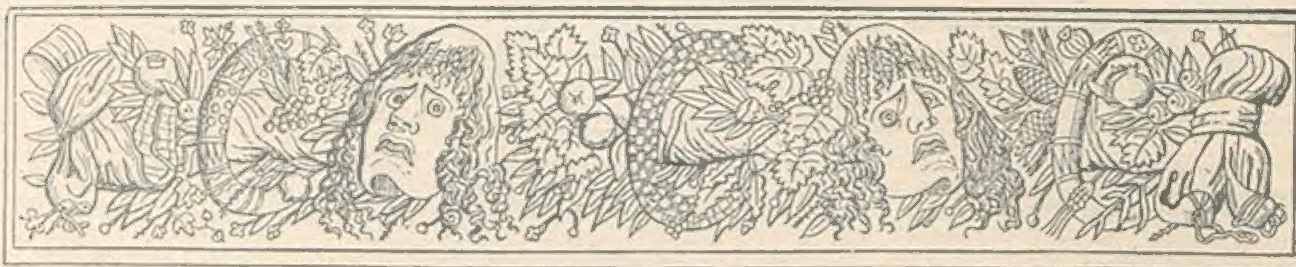
— Μουσουλιμάνοι! Βοά τρομαγμένος, ο Γκιαούρ ο Γκιαούρ μας έπή... Δέν επρόφθασε ερέσ νά ειπή πίπτει κάτω σφαγμένος...

Πραγματικά οι Τούρκοι άντελήφθησαν την έξοδον... 'Επυροβόλησαν, έτρεξαν, άλλ' ήταν άργά. Οι νικηταί της Γραβιάς είχαν φύγει...

Όταν έξημέρωσε οι Τούρκοι είχαν πάρει την άπόφασί τους... Θά έγκατέλειπαν την προσπάθειαν, πού τούς έστοίχισε τόσο άκριβά με τó Διάκο και τó Δυσσεά...

'Η επανάστασις είχε σωθή.

"Αγγ. Μεταξάς

ΑΙΣΧΥΛΟΝ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

3. (Συνέχεια)

Ἡ παρουσία τοῦ Αἰγιστοῦ στίς Μυκήνες, ἡ διαγωγή τῆς Κλυταίμης-στρας, τὸ μῖσος τῆς πού, ὅσο κι ἂν προσπάθῃ νὰ τὸ κρύψῃ, φαίνεται ὡς τόσο ἀπὸ τὰ λόγια τῆς καὶ τὰ καμώματά της. Ὅλα τοῦτα ρίχνουν σὲ συλλογὴ τοὺς στοχαστικούς γέρους.

Τί θ' ἀπογίνῃ; Κάτι κρυφὰ σχεδιάζεται, μὰ τί; Νὰ μιλήσουν ἔτσι ὀρθὰ κοφτὰ ἀπάνω στὰ γεγονότα, δὲν τολμοῦνε. Παρακινήμενοι ὁμως ἀπ' αὐτὰ κάνουν γενικὲς σκέψεις.

Εἶναι βαρεία τοῦ λαοῦ ἡ λαλιά πού γύνηται ὀργισμένη... Παλιά κατὰρα ἀπλήρωτη δὲ μένει, καὶ κάτι πού τὸ σκέπει ἡ μαύρη σκοτεινιά ν' ἀκούσῃ ἀκούμητῃ ἡ καρδιά προοιμίζει.

Γιατί οἱ θεοὶ δὲν ἐαστοχοῦνε τὸ φονιά κι' αὐτὸν πού τ' ἄδικο ξετρέχοντας περὶ ζωῇ μακαρισμένη... Οἱ μαῦρες Ἐρινύες τὸν τριγυρίζουν ζάφνου σ' ἓνα ἀναποδογύρισμα τῆς τύχης καὶ δυνάμει καμιά δὲν τοῦ ἀπομένει.

Ἄλλοι πάλι ὕστερα ἀπὸ τοῦτα συλλογίζονται πῶς ἡ δόξα εἶναι βαρὺ πρᾶμα. Δὲς τὸν Ἀγαμέμνονα, νίκησε μὰ τί θὰ βγῇ; Ποιὸς ξέρει τί τὸν περιμένει.

Κάλλιο νὰ ζῶ μικρὸς καὶ δίχως φθόνο καὶ μῆτε πολιτείας νὰ σκλαβῶνῃ μῆτε νὰ βλέπῃ τῇ ζωῇ μου σκλαβωμένη.

Ὡς τόσο μπορεῖ καὶ τὸ μαντάτο πῶς πάθῃκεν ἡ Τροία νὰ μὴν εἶναι ἀληθινό. Βέβαια τριγυρνᾷ πιά στὴν πόλιν ἡ φήμῃ γιὰ τὴν καλοσήμαδῃ φλόγα. Μήπως ὁ Θεὸς ὁμως νὰ τοὺς ξεγελά;

Ἐνα παιδί μονάχα δίχως γνώση γιὰ τὰ μηνύματα τῆς φλόγας τῇ νύκτι καρδιά του θά φωνεῖται γιὰ ν' ἀποκάμῃ, ὁ λόγος ἂν δὲ βγῇ στερνά. Ναι, τῆς γυναίκας φασικό νὰ κλῖνῃ καὶ νὰ πιστεῖ σ' ὅ,τι τῆς ἀρτίει προτοῦ σημάδια δὲ τρανά.

Γ'

Ἀπ' ὅσα διηγηθήκαμε πρῶτα, ὡς αὐτὰ πού θ' ἀκολουθήσουν τώρα πρέπει νὰ φανταστοῦμε πῶς πέρασαν κάμποσες μέρες. Τὸ δράμα δηλαδὴ τοῦ Αἰσχύλου ἀποτελεῖται, νὰ πούμε, ἀπὸ εἰκόνες διάφορες καὶ δὲν ὑπάρχει ἡ λεγομένη ἐνότητα χρόνου σ' αὐτό, ὅπως στὰ δράματα τοῦ Σοφοκλῆ καὶ τοῦ Εὐριπίδη.

Λοιπὸν βρισκόμαστε ἀκριβῶς πάλι μπροστὰ στὸ παλάτι. Ἡ πλακοστρωμένη αὐλή, οἱ βωμοὶ καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν θεῶν. Φαίνεται ὁ δρόμος πού ξετυλίγεται στὸν κάμπο καὶ τραβάει κατὰ τὴ θάλασσα. Οἱ γέροι πάλι ἀκουμποῦνε στὰ ραβδιά τους καὶ περιμένουν. Κάποιος μαντατοφόρος ἔρχεται τρέχοντας. Τὸν εἶδαν ἀπὸ μακριά, ὅταν ἦταν ἀκόμα ἓνα μαῦρο σημάδι· κι' στὸν ἥλιοπερίχυτο κάμπο... κι' ὅσο

πάει καὶ πλησιάζει. Ἀνεβαίνει τὸν ἀνήφορο, περὶ τὴν πόρτα τῶν λιονταριῶν... Ὅλοι οἱς τώρα σωπαίνουν, θαρρεῖς κ' οἱ αἰσθήσεις τους εἶχανε γίνῃ μάτια... Ναι, ναι, εἶναι Ἀργεῖος, τὸν γνώρισαν ἀπὸ κείνους πού ἐφυγαν τώρα δέκα χρόνια μὲ τὸ βασιλιά. Ὁ πρωτόγερος παίρνει τὸ λόγο:

Τώρα θὰ μάθουμε οἱ φωτιές οἱ φωτόδοτες τὰ φλόγινα κι' ἀπαντᾷ σημάδια ἂν ἦσαν μῆνυμα ἀλήθεια, γιὰ σὲν ὄντιρο μᾶς συνεπῆρε τὸ γλυκὸ φῶς καὶ μᾶς ἐσέηκωσε τὸ νοῦ μας.

Ὅχι σημάδια πιά βουδᾷ ἡ βουνήσια πύκα παρὰ μὲ λόγια ἡ τῇ χαρὰ μας θὰ τρανέψῃ ἡ καί... — τὸ ἐναντίο ἄς μὴν τὸ μελετήσω — Ἀμποτες ὅσα ἀκούσαμε νὰ τὰ βεβαιώσω. Κι' ὅποιος δὲν ἔχει γιὰ τὴ χώρα τέτοια γνώμη τὸ κρίμα ἀλήθεια τῆς κακίας του νὰ πλερώσῃ.

Τὰ τελευταῖα βέβαια λόγια του εἶναι ἓνα πλάγιον χτύπημα γιὰ τὸν Αἰγιστό καὶ τὴν Κλυταίμηστρα, γιατί ὁ Πρωτόγερος φαντάζεται πῶς οἱ δυὸ τοῦτοι δὲν ἔχουν καμμιὰ ἀφορμὴ νὰ εἶναι εὐχαριστήμενοι ἀπὸ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Βασιλιά.

Ὡς τόσο ὁ μαντατοφόρος ἔφτασε κιάλας.

Μιά στιγμὴ στέκει σὰ χαμένος. Δὲν μπορεῖ νὰ πιστέψῃ τὰ μάτια του... Βρίσκεται ἀλήθεια στοὺς ἀγαπημένους τόπους πού νοσταλγῆσε τόσο πολὺ ἔ-

κεῖ μακριὰ στὴν πικρὴ ξενιτιά καὶ τῇ βουῇ τοῦ πολέμου; Καὶ βέβαια... Νὰ οἱ χοντρές κολῶνες τοῦ παλατιοῦ, νὰ τὰ ὁμοιώματα τῶν θεῶν καὶ τῶν ἡρώων. Ἡ χαρὰ του τὸν πνίγει θαρρεῖς.

ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ

Ὡι γειὰ σου χώρα Ἀργεῖτικη, πατρικὸ [χῶμα] πού σὲ θάρῶ πάλι ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνια. Μιά μόνο ἀπὸ τίς τόσες βγῆκε ἀπαντοχή μου: δὲν τὸλμῶ παθεῖντας σ' αὐτὸ τὸν τόπο νὰ μὲ σκεπάζουν χῶματά μου ἀγαπημένα. Γειὰ σου καὶ πάλι γειὰ σου ἐγγὺς τοῦ [ἡλίου]

Ὡ τρισμεγάλῃ Δία καὶ Πόθῃ βασιλιά μου, πού δὲ θὰ μᾶς πληγώῃς πιά μὲ τίς σάστες [σου]...

Θάνῃ στὸ Σκάμαντρο πού στάθηκες ὀχτρός [μας].

τώρα ξανά βοηθὸς θὰ γίνῃς καὶ προστάτης. Καὶ σὺς ἐπύλοιποι θεοὶ τῆς χώρας, προσκυνῶ [μας].

καὶ τὸν Ἑρμῆ, τὸν κήρυκα, τὸν ὁδηγὸ μᾶς, τὸν φίλο Ἑρμῆ, τῇ δόξῃ καὶ τὸ καύχημά [μας].

Ἡρώες πού μᾶς στείλατε, δεχτήτε πίσω μὲ καλωσύνη ὅσους γλυτώσανε ἀπὸ τὸ χάρο.

Ὡ ὁ βασιλικὰ παλάτια ἀγαπημένα, θρονιά σεβάσμιμα κι' ἡλιοπερίχυτοι θεοὶ μου, μὲ μάτι πρόσχαρο, πῶς παρὰ πρῖν, δεχτήτε τὸ βασιλιά μᾶς ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια. Γειὰ ἔχει φτάσει, φῶς στὴ νύχτα νὰ σκορ- [πίσῃ].

ὁ βασιλιάς μᾶς, ὁ δικός μᾶς, ὁ Ἀγαμέμνων. Μὰ ναι, καλωσοριεῖτε τον, καὶ τοῦ ἀξίζει. Μὲ τοῦ δικαιοκρίτη Δία τὴν ἀξίαν τὴν Τροία κατὰσκαψε σὰ νάτανε χωράφι.

Βωμοί, ναοὶ θεῶν, τίποτα πιά δὲ [στέκει]

κι' ὁ σπόρος τους ρημάχτηκε σ' [ὅλη τὴ χώρα].

Τέτοιο ζυγὸ στὸ στέρκο πέρασε [τῆς Τροίας]

ὁ Ἀτρεΐδης κι' ἔχει φτάσει τρισ- [ευτυχισμένος]

κι' ἀξιώτερος ἀπ' ὅλους πρέπει νὰ λογιέται.

Καὶ μῆτε ὁ Πάρης, μῆτε ἡ Τροία πιά καυ- [κιοῦνται]

πῶς εἶναι ἡ πράξη πῶς τρανὴ παρὰ τὸ πά- [θῃμα].

Οἱ γέροι τὸν περιτριγυρίζουν εὐτὺς καὶ μιὰ καὶ ἡ βασιλίσσα δὲ φάνηκε ἀκόμη τοῦ λένε κι' αὐτὸ πῶς ὀνόφεραν στὴν ἀπουσία τοῦ βασιλιά.

— Γιὰ ποιά ἀφορμὴ θλιβόσαστε ἔτσι; ρωτᾷ ὁ μαντατοφόρος.

Δὲν ἀπαντοῦν φανερά καὶ ξέσκεπα. Θάθελαν βέβαια πολὺ μὰ ἡ φρόνηση τοὺς συγκρατεῖ. Τὰ λόγια τους εἶναι λοιπὸν ἀόριστοι, σκοτεινά:

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΣ

Ἀπὸ καιρὸ εἶχα τὴ σιωπὴ γιὰ φάρμακὸ μου.

ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ

Σὰν ἔλειπε ὁ βασιλιάς φοβόσουν κάποιον;

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΣ

Ναι, κι' ἂν πεθάνῃ τώρα, ὡς εἶπες, δὲ μὲ [νοιάζει].

Ὁ μαντατοφόρος δὲν ἐπιμένει περυσότερο. Ποιὸς ὁ λόγος μιὰ πού δὲλᾷ τέλειωσαν καλά; Μήπως καὶ ὁ στρατὸς δὲν ὀνόφερε; Τί νὰ πρωτοιστορή-

Ἄμποτες ὅσα ἀκούσαμε νὰ τὰ βεβαιώσω.

ση από τὰ τόσα βάσανα καὶ τίς κακοπάθειες; Νὰ πλένε μέρες καὶ μέρες μὲ φουρτούνες κι' ἀνέμους ἐναντίους δίχως νὰ βλέπουν καν στεριὰ καὶ νὰ ἐλπίζουν πὼς κάπου τέλος πάντων θὰ βγοῦνε νὰ ξαποστάσουν.

Ποῦ, πότε δὲν καταραστήκαμε τὴν τύχη; Μὰ καὶ στὴ στεριὰ πὺδ ὕστερα ἦταν καλύτερα; Κάτω ἀπὸ τὸ κάστρο τῶν ὀχτρῶν τσαντηρωμένοι μᾶς μούσκευε, μᾶς ἐφθειρε μαλλιά καὶ ρούχα τοῦ λειβαδόπου καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἡ δροσοῦλα.

Χειμῶνες ψυχροί, καλοκαίρια ζεστά πού οὔτε ἀπὸ τὴ θάλασσα δὲ φυσοῦσε πινοῦλα γιὰ νὰ δροσερέψη μιὰ στιγμή τὰ φρυγμένα κορμιά τους.

Ἡ τωρινὴ ὁμῶς χαρὰ δὲν τὸν ἀφίνει ν' ἀναθυμᾶται πιά ὅλα τοῦτα.

Τὸ κέρδος πὺδ παρὰ τὰ βάσανα ζυγιάζει. Κι' ἔτσι μπροστὰ στοῦ ἡλίου τὸ φῶς μποροῦμε νὰ καυχήσουμε πάνω ἀπὸ στεριές καὶ θαλάσσιους. Τὴν Τροία πῆρανε τ' Ἀργεῖτικα καράβια καὶ τώρα στοὺς θεοὺς τὸν φέρνουν λάφυρα καὶ τὰ κρεμοῦνε στοὺς βωμοὺς τῶν γιὰ καμάρι. Τὴν πόλη, αὐτὰ γρόικάντας, πρέπει νὰ παιδεύουν τοὺς στρατιῶτες, καὶ νὰ δοξολογᾷς τὸν Δία πού ἔτσι δεξιά μᾶς τάφερε. Τὰ ξέρεις ὅλα.

Τὴ στιγμή αὐτὴ ἡ Κλυταίμηστρα, πού εἶχαν τρέξει νὰ τὴν πληροφορήσουν πὼς ἔφτασε ὁ μαντατοφόρος ἀπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα, παρουσιάζεται στὴν ἐξώθυρα τοῦ παλατιοῦ.

Τὸ πρόσωπό της λάμπει ἀπὸ χαρὰ. Εἶναι ἀλήθεια λοιπὸν πὼς οἱ Ἕλληνες κυρίεψαν τὴν Τροία;

Κανείς δὲν ἤθελε νὰ πιστέψη στὰ σημάδια πού ἐδόθηκαν μὲ ἀπανωτὲς φωτιές τὴν θάρρεψαν μάλιστα γι' ἀλαφρόμυαλη πού πρόσταξε νὰ γίνουν θυσίες εὐχαριστήριες στοὺς θεοὺς. Καὶ νὰ, πού αὐτὴ, μιὰ γυναίκα, φάνηκε πὼς ἔχει περισσότερο μυαλό ἀπ' ὅλους.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ ἱστορήσης περισσότερα, λέει σὺ μαντατοφόρο... Θὰ τὰ μάθω ὅλα καταλεπτῶς ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀνδρός μου.

Ἐκεῖνο πού τὴν ἐνδιαφέρει καὶ τὴν κάνει ἐξάλλη ἀπὸ χαρὰ εἶναι αὐτό: πὼς ὁ ἀντρας της θὰ γυρίσῃ καὶ ἡ καρδιά της θὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὴ δίψα τῆς ἐκδίκησης πού τὴν καλεῖ... Τ' ὅλα εἶναι δευτέρη δουλειά. Ὅλα.

Ὅσα λέει ἔχουν διπλὸ νόημα... Γιὰ κείνον πού ξέρει τοὺς σκοποὺς της εἶναι γιομάτα σαρκασμὸ καὶ συγκρατημένη ὀργή.

Ἐγὼ τὸ σεβαστό μου φρόνηθ θὰ καλωσορίσω.

Θὰ κάμω τὰ καλύτερα δεξιματ' κι' εἶναι γιὰ τὴ γυναίκα φῶς γλυκύτερο ἀπ' τὸν ἀντρα ὅταν γυρίσῃ ἀπὸ τὸν πόλεμο ὁσωμένος τὴν πόρτα νὰ τ' ἀνοίξῃ; Τούτῃ ἱστορήσῃ του καὶ κῆρπὸ γρήγορα τοῦ τόπου του καμάρι. Στὸ σπῆτι του πιστὴ γυναίκα τὸν προσμένει, τέτια πού τὴν παρήτασε, στὸ βίος του σκόλα, καλὴ γι' αὐτὸν κι' ἀνήμερὴ γιὰ τὸν ὀχτρὸ του.

Τοῦτα λέει καὶ ὕστερα ξαναμπαίνει μέσα στὸ καλάντι.

Ἐχεῖ γιὰ πολλὰ πράγματα νὰ φροντίσῃ καὶ δὲν τῆς μένει καιρὸς γιὰ χάσιμο.

Οἱ γέροι ρωτᾶνε καὶ γιὰ τὸν ἄλλο βλαστὸ τοῦ Ἀτρεΐδῃ, τὸ βασιλιά τῆς Σπάρτης τὸ Μενέλαο.

Ὡς τόσο γι' αὐτὸν ὁ μαντατοφόρος δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς δώσῃ καμμιά πληροφορία. Ἡ φουρτούνα πλάνωσε τὸ καράβι του σὲ μακρινούς γιालούς; Βού-

Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Β'. ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Φρουρὸς τῆς ἀσφαλείας τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, κοντὰ στὸ στρατὸ τῆς ἑρᾶς ἦταν καὶ τὸ ναυτικόν. Βέβαια, τὸ βυζαντινὸ ναυτικὸ δὲν εἶχε τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία πού ἔχουν οἱ σημερινὲς ναυτικὲς δυνάμεις τῶν Κρατῶν. Προορισμὸς του ἦταν ἡ καταδίωξις τῆς πειρατείας στὴ Μεσόγειο καὶ ἡ προστασία τῶν θαλασσίων ἐμπορικῶν ὁδῶν, γιὰ τὴν πρῆξι νὰ ξέροιαμε ὅτι κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους οἱ ἑλληνικὲς θαλάσσιες ἦσαν γεμάτες ἀπὸ πειρατικὰ καράβια πού κορούσαν τὰ ἐμπορεύματα πού φέρνανε ἀπὸ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι τὰ ἐμπορικὰ καράβια.

Κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνες τῆς Αὐτοκρατορίας, τὸ ναυτικὸ εἶναι ἀσθενές. Ἐκείνους πού φροντίζε γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ πρώτου βυζαντινοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ Λέων ὁ Θράς, τὸν 5ον αἰῶνα μ. Χ. Καὶ πάλι ὁ στόλος πού δημιουργήθηκε τότε δὲν ἦταν ἱσοκρίσια τοῦ Κράτους. Ὅλα ἐνοικιασμένους ἀπὸ διάφορους πλοιοκτῆτες, καὶ μὲ τὰ πληρώματα τῶν καραβιῶν. Ἐπὶ Ἰουστινιανῷ (6ος αἰῶνας) ὁ στόλος μὲνι στὴν ἰδίᾳ κατάστασιν γιὰ τὸ λόγο ὅτι δὲν ὑπῆρχε ἀνάγκη δημιουργίας ἰσχυροῦ ναυτικοῦ. Ἡ ἐμφάνισις τῶν Ἀράβων τὸν 7ον αἰῶνα καὶ ἡ κατάληξις αὐτοῦ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Συρίας, περιόχοντες ἔντοστο ναυτικὸ χαρακτηριστὸν, δίνει ἀφορμὴν στὸ Βυζάντιο νὰ προσέξῃ τὸ στόλο του, κι' ἔτσι διοργανώνεται ἡ πρώτη ἀξιομαχὴ ναυτικὴ δύναμις, πού προσαρτεῖται ἀποτελεσματικὰ τῆς παρᾶλις περιόχης τοῦ Κράτους. Στὸ μεταξὺ ἡ δράσι τῶν πειρατῶν στὴς θαλάσσιες τοῦ Βυζαντίου ἀναγκάζει τὸ Κράτος νὰ διατηρῇ μεγάλο καὶ ἀξιομαχὸ στόλο πού ἀρμενίζει στ' ἀνοιχτὰ κατωδιώκοντας κάθε πειρατικὸ καράβι κι' ἐξασφαλίζοντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν ἐλευθερία στὰ ἐμπορικὰ πλοία. Ἡ κατάληξις τῆς Κρήτης ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς πειρατῆς τὸν 9ον αἰῶνα στάθηκε σταθμὸς στὴν ἱστορία τοῦ βυζαντινοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. Ἀπὸ τότε τὸ Κράτος προσέχει πῶς πῶς τὸ ναυτικὸ κι' ἔτσι τὸν 10ον αἰῶνα ἡ κυριαρχία τῶν θαλασσῶν ἀνήκει στοὺς Βυζαντινούς. Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ τελευταία ἀκμὴ τοῦ βυζαντινοῦ ναυτικοῦ. Ἀπὸ δὴ καὶ ἐμπρός ἀρχίζει ἡ παρασῆξις, πού φτάνει σὺν σημείῳ νὰ ζητήσῃ τὸ Κράτος τοὺς τελευταίους αἰῶνες τὴν προστασία τῆς Βενετίας.

Ναυτικὲς βάσεις καὶ οὐδέποτε τοῦ στόλου.

Ὁ Βυζαντινὸς στόλος εἶχε στὴ διάθεσί του ὅλους τοὺς λιμένες τῶν παραλλῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν νήσων τοῦ Κράτους καὶ τοὺς χρησιμοποιοῦσε ὡς βάσεις ἐξορμήσεως γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἐναντίου τῆς πειρατείας καὶ τῶν θαλασσίων ἐπιδρομῶν.

Τὸν στόλο τοὺς οἱ Βυζαντινοὶ τὸν ὀργαν

εῖα σὲ πλοῖα μ. Χ. Ὁ στόλος διηρτεῖτο σὲ πολλὰ μοῖρες ἀνεξάρτητες καὶ κάθε μιὰ εἶχε προορισμὸ νὰ φροντίζῃ γιὰ τὴν ἀσφάλεια ἀρισμένων παραλλῶν. Κάθε μοῖρα, ἐκτός ἀπὸ τὰ πολεμικὰ πλοία, εἶχε κι' ἄλλα βοηθητικά, τὰ λεγόμενα ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς καματηρά καράβια. Τὸ σύνολο τοῦ στόλου ἦταν κάτω ἀπὸ τὴν διαταγὴν τοῦ ἀρχιναυάρχου, τοῦ στρατηγῶν τῶν καραβισιῶν, ἀνδρῶν, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπίσημη βυζαντινὴ διομοσία.

Ὁ στρατηγὸς τῶν καραβισιῶν, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ναυτικῆς ἀκμῆς τοῦ Κράτους, κυβερνοῦσε 300 περίπου πλοία, πού τὰ 60 ἀνήκαν στὴ μοῖρα τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ τὰ ὅλοιπα ἦσαν μοιρασμένα στὶς ἄλλες θαλάσσιες τῆς Αὐτοκρατορίας.

Τὰ βυζαντινὰ πολεμικὰ πλοία διακρίνονταν σὲ φρόμωνα (μικρὰ καὶ στενὰ πλοία 35 μ. μήκους περίπου, μὲ πλῆρωμα 300 περίπου καπλητῶν καὶ πολεμιστῶν, πολὺ γρήγορα), σὲ παμφίλους, (πολεμικὰ μὲ πλῆρωμα 150 ἀνδρῶν καὶ μὲ διατεταγμένα τοιχώματα ἀπὸ χάλκινες πλάκες), σὲ δρομόνια (μικρὸς δρόμωνες), σὲ χαλάνδρια (μικρὰ πλοία ἀντινευτικά), σὲ ἱππογαγὰ καὶ μεταγωγικά. Τὰ μεγάλα πλοία, οἱ δρόμωνες καὶ οἱ παμφίλοι, εἶχαν δύο σειρὲς κουπιῶν σὲ κάθε πλευρᾷ, τὴ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη, μὲ 50 καπλητῆς στὴν κάθε σειρᾷ. Τὰ μικρότερα εἶχαν μόνο μιὰ σειρᾷ κουπιῶν καὶ λεγόνταν ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς μονέρια. Ἐνα μεγάλο πλοίο, ἐκτός ἀπὸ τοὺς καπλητῆς, διέθετε καὶ ἀποσπώματα ἀνδρῶν ὀπισθίων, καταλλήλων γιὰ συμπλοκὴν καταστροφῆς καὶ γιὰ ἀποβάσεις στὴν ἑρᾷ, καθὼς κι' ἔναν ἀριθμὸ εἰδικὰ ἐκπαιδευμένων, εἴτε στὶς καταβάσεις, — γιὰ νὰ κόβουν τὶς ἀγκυρὰς τῶν ἐχθρῶν πλοίων, — εἴτε στὸ χειρισμὸ πλωρίων δρεπανιῶν, πού ἔκοβαν μ' αὐτὰ τὰ χέρια τῶν καπλητῶν τοῦ ἐχθροῦ. Ἀκόμα σὲ κάθε πλοίο ὑπῆρχαν ἀνδρες ἐλκυστήριον στὴ χροῖ τοῦ ὕψους τοῦ πυροῦ, γιὰ τὸ ὅποιο θὰ μολῶμασε πῶς κάτω, οἱ λεγόμενοι σφεινάριοι, καθὼς καὶ μουσικοὶ πού κρατοῦσαν τὸ ρυθμὸ τῶν καπλητῶν κ. ἄ.

Καὶ τώρα δὲ περιγράψουμε ἓνα μεγάλο πλοίο, ἓνα δρόμων:

Εἴπαμε ὅτι τὸ μήκος του ἦταν 35 μ. καὶ τὸ ὕψος του 5 περίπου μέτρα. Στὴν πρῶμην καὶ στὴν πρῶρα τοῦ ὑπῆρχαν τὰ κατάρτια κι' ἀπάνω σ' αὐτὰ ὑπῆρχαν ὅλα μικρότερα ὅλα, τὰ κερατάρια, ἀπὸ τὰ ὅποια κρατοῦσαν τὰ πλοία. Στὴ βάσι κάθε κατάρτιο ὑπῆρχε ἓνας πυρίσκοι, τὸ λεγόμενον ξυλόκαστον. Στὸ πῶμα μέρος βρισκόταν ὁ κρᾶδεστος τοῦ κεντάρχου, τὸ διαμείρισμα δηλ. τοῦ κυβερνήτη. Στὴν πρῶρα εἶχαν τὰ φανάρια τῆς πορείας τοῦ πλοίου, ἐνθ' στὴν πρῶμην ἔδεισαν ἓνα μετὰ τὸ ὅποιο κεφαλὴς ἔαυτο, πού αὐτὸ τὸ στόμα τοῦ κυλῶν τοῦ ὕψους πῦρ. Ἀκόμα κάθε πλοίο εἶχε στὴν πλώρη ἓνα ἔμβολο καὶ μ' αὐτὸ τρυποῦσε τὰ ἐχθρικά πλοία, καθὼς καὶ μ' αὐτὸ ἀνοίγματα στὶς δύο πλευρᾷ, ἀπὸ τὰ ὅποια ἀνοίγματα σὺν τοῦ ὕψους πύργου. Καὶ τώρα λίγα ὀλίγα γιὰ τὸ ὕψος πῦρ, πού στάθηκε τὸ φοβερότερο πολεμικὸ μέσο τῶν αἰῶνων, μετὰ τὴν πυρίτιδα. Ἡ κατασκευή του τῆς πυρίτιδας πάντα μυστικὴ ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς καὶ τιμωροῦσαν μὲ θάνατο ἐκείνον πού θὰ παρήδιδε τὸ μυστικὸν τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ σημερινὴ χημεία ἀποχολήθηκε μὲ τὸ ζήτημα τῶν συστατικῶν του καὶ ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ εἰδους πυρίτιδος ἢ, — πράγμα πού εἶναι καὶ πιθανώτερον, — ὅτι πρόκειται περὶ ἀσθενήτου πετρελαίου. Εἰδικὰ πλοία, τὰ λεγόμενα καματῶνα πλοία, εἶχαν ἀποσπῶν νὰ πετοῦν τὸ ὕψος πῦρ ἀπάνω στὰ ἐχθρικά πλοία, εἴτε μὲ σὺλινες πού εἶχαν στὸ στόμιο ἓνα ἀναμμένο σκουῖ, εἴτε μέσα σὲ εἰδικὰ τοσκούλια, τὰ ὅποια, σπᾶνοντας ἀπάνω στὸ κατάστρωμα τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου, διασκόρπιζον τὸ ὕψος, ὅποτε πιά ἦταν ἐδὼκὴ ἡ ἀνάγκη, μὲ πυρὸς βέλη. Τὸ ὕψος πῦρ, ὡς πολεμικὴ δύλη, ἔδωκε στὸ βυζαντινὸ ναυτικὸ τὴν ὀπερηγὴ καὶ μόνον ἡ ἐμφάνισις τῆς πυρίτιδος τὸ ἐξουδετέρωσε. Γιὰ τὸ περίεργον τοῦ πράγματος σημειώνουμε πὼς τὸ πῦρ ἦταν ἀνίσχυρον νὰ σφῆσῃ τὴν πυρίτιδα τῆς προερχόμενης ἀπὸ τὸ ὕψος πῦρ. Τὰ μόνον μέσα γιὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἦταν τὸ χῶμα, τὸ ζεῖδι καὶ τὰ ὄρα!

Ὅπως εἴπαμε στὶς ἀντικειμενικὰς ἀνακοινήσεις μας τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δυνάμεων τοῦ Βυζαντίου, οἱ μεσαιωνικοὶ πρόγονοί μας κράτησαν ἐπὶ τὸ γόητρο τῆς αὐτοκρατορίας τους, χάρις στὴν ἐπὶ τὴν ἀσφαλίαν τοὺς δρῶντας. Τόσο ὁ βυζαντινὸς στρατὸς ὅσο καὶ τὸ ναυτικὸν κατάφεραν ἐπὶ 1.000 περίπου χρόνια νὰ ὑπερασπίσουν τὴν αὐτοκρατορία καὶ τὸν ἑλληνιστικὸν πολιτισμὸ ἀπὸ τῆς λυσσομαχίας βαρβαρικῆς ἐπιδρομῆς, ἐνθ' οὐκ ὀλίγον μελετοῦσαν καὶ καλλιτέραν τὴν πολεμικὴν τέχνη τῶν μέσων χρόνων.

Β.—

λῆξε τάχα καὶ χάθηκε δίχως ν' ἀφῆσθαι πῶς του ἦν;

ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ

Κανείς δὲν ξέρει καθαρά νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ ἔξω ἀπὸ τὸν ἥλιο πού τὴν πᾶσα φύση θρέφει.

Δ'.

— Ὁχι! Θέ μου, τί φοβερό! σκέφτεται ὁ Χορὸς... Ὁ καλὸς, ὁ ἀγαθὸς Μενέλαος! Τί μπορεῖ ἀλήθεια νὰ

κάμῃ μιὰ γυναίκα. Δὲς τὴν Ἑλένη πού θαρρεῖς κι' ἦταν σηματοδευμένη ἀπὸ τὴ μοῖρα γιὰ νὰ σκορπᾷ γύρω της τὴ δυστυχία καὶ τὴν καταστροφή... Ἀκόμα καὶ τ' ὄνομά της καλέ!

Μ. Ἀναστασίους

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ Ἑλένη ἀπὸ τὸ θέμα ἐλ. τοῦ δοριστ. β' ἐίδον τοῦ ρήματος αἰρᾷ πού σημαίνει κυριεύω

13.

(Συνέχεια)

Ἡ μητέρα του λοιπόν, ὄχι μόνον τὸν ἀγαποῦσε παρὰ καὶ τὸν καταλάβαινε βαθιά· γι' αὐτὸ κι' ὁ Ἀλέξανδρος ἐνοιῶθε πὼς δὲν μπορούσε ποτὲ νὰ ζήσῃ μακριὰ ἀπὸ τὴν μητέρα του. Κι' ὅταν ἀπόψε εἶδε, μεσάνυχτα, τὴ γριά Καλλιόπη, κι' ἄκουσε πὼς ἡ μητέρα του τὸν ζητᾷ, τρούμαζε.

— Πές μου τὴν ἀλήθεια, παραμιάνα, φώναζε, μήπως εἶναι ἄρρωστη;

— Ὅχι, παιδί μου, ὄχι... Θέλει νὰ σὲ δῇ... Ἀῦριο φεύγεις γιὰ τὸν πόλεμο· μπορεί νὰ θέλῃ νὰ σοὺ δώσῃ τὴν εὐχή της.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀνάνηυσε.

— Ἐρχομαι ἀμέσως νὰ τῆς πῆς. Πήγαινε!

Σὲ λίγο ὁ Ἀλέξανδρος βρίσκονταν στὸ δωμάτιο τῆς μητέρας του. Μεγάλο, μὲ πλούσια χαλιά στὸ πάτωμα καὶ μὲ παράξενες ζωγραφιὲς στοὺς τοίχους. Ἡ Ὀλυμπιάδα ἦταν μνημὲν στὰ ὀρφικὰ μυστήρια τῆς Σαμοθράκης, κι' ἐκεῖ, κοπελλοῦδα ἀκόμα, τὴ γνώρισε ὁ Φίλιππος καὶ τὴν πῆρε γυναῖκα του.

Ὁ προστάτης της θεὸς ἦταν ὁ Διόνυσος καὶ τὸν ἐλάτρευε μὲ πάθος. Πολλὲς φορές τὴν εἶδαν νὰ χορεύῃ τὴ νύχτα, στὸ φεγγάρι, μὲ δυὸ μεγάλα φίδια περιπλεγμένα στὰ μπράτσια της. Κι' εἶχε βάλει νὰ ζωγραφίσουν στοὺς τοίχους τοῦ δωματίου της τὸ θεὸ Διόνυσον ἐκπλωμένο σ' ἕνα μαῦρο καράβι καὶ τὰ κατάρτια τοῦ καραβιοῦ εἶχαν γίνῃ κλήματα καὶ κρέμουνταν τὰ σταφύλια. Εἶχε βάλει νὰ ζωγραφίσουν τὴς ἀκόλουθες τοῦ Διόνυσου, τὴς Μαινάδες, νὰ χορεύουν καὶ τὰ μπράτσια τους καὶ τὰ μαλλιά τους ἦταν τυλιγμένα μὲ φίδια. Κι' ἀπάνω ἀπὸ τὸ πλατὺ βαρύντιμο κρεβάτι της ἦταν ζωγραφισμένος ὁ θεὸς τῆς Αἰγύπτου, ὁ Ἄμμων, μὲ τὰ δυὸ στορφοειδῆ κριαριὰ κέρατα ἀνάμεσα στὰ μαλλιά του. Τὸν εἶδε συχνὰ στὰ δεινὰ της κι' εἶχε βάλει τὸ μοναχογυιὸ της, τὸν Ἀλέξανδρο, ὅπο τὴν προστασία του.

— Ἀξίωσέ τον, θεέ μου, προσεύχονταν συχνά, νὰ ἔρθῃ μιά μέρα στὸ ἱερὸ μαντεῖο σου, πέρα στὴν ἔρημο τῆς Αἰγύπτου καὶ νὰ σὲ προσκυνήσῃ.

Κ ε φ. 20.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀνοίξε σιγὰ σιγὰ τὴν πόρτα καὶ μπήκε. Στὴν ἀρχὴ δὲ διέκρινε τίποτα, τὸ δωμάτιο ἦταν γεμάτο καπνὸς, γιατί, καθὼς συνήθιζε ἡ μητέρα του, εἶχε σ' ἕνα μεγάλο θυμιατήρι κάρθουνα ἀναμμένα κι' ἔκαιγε ἄρωμα καὶ λιβάνι.

Μὰ γρήγορα τὰ μάτια του συνήθισαν στὸ μεσὸφωτο καὶ ξεχώρισε τὴν μητέρα του ἐκπλωμένη στὸ κρεβάτι μ' ἕνα χρυσὸ στεφάνι κιςὸ περιπλεγμένο στὰ κατὰμωρα μαλλιά της.

Ἐτρεξε, τῆς φίλησε τὸ χέρι καὶ τὴ ρώτησε:

— Τί μὲ θέλεις, μητέρα;

Αὐτὴ, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ ἀμέσως, ἀνασηκώθηκε· γάθεψε τὰ χρυσὰ μαλλιά τοῦ γυιὸς της κι' ἀναστράφηκε:

— Εἶσαι στενωχωρημένη, μητέρα; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος ἀνήσυχος.

— Εἶμαι εὐτυχής, ἀποκρίθηκε ἡ Ὀλυμπιάδα. Εἶδα ὄνειρο καὶ σὲ φώναζα νὰ σοὺ τὸ πῶ. Ξέρεις, ὁ θεὸς συχνὰ μοὺ φανερώνεται στὸν ὕπνο μου καὶ μοὺ προλέγει τὰ μελλούμενα...

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούγε συγκινημένος. Δὲν τολμοῦσε νὰ μιλήσῃ, μὴ διακόψῃ τὴν μητέρα του. Τόσο ἀνυπομονοῦσε νὰ μάθῃ τὸ προφητικὸ τῆς ὁνείρου.

— Εἶδα ὄνειρο, ἐξακολούθησε ἡ Ὀλυμπιάδα, πὼς τὴν ὥρα πού κοιμώμουν ἕνα λιοντάρι βγήκε ἀπὸ τὸν κόρφο μου κι' ἔφυγε. Σὰ νᾶταν, λέει, ἕνας ἀπέραντος δρόμος καὶ τὸ ἐβλεπα νὰ φεύγῃ. Πέρασε τὴ Μακεδονία, τὴ Θράκη, ἔφτασε στὴ θάλασσα, πήδηξε, ἔφτασε στὴν ἀπέναντι στεριά, προχώρησε, προχώρησε, κι' ὅλα τὰ θεριά οὐρλιάζαν ἀπὸ τὸ φόβο κι' ἔφευγαν μπροστά του. Πήγαινε, πήγαινε, ὥσπου δὲν εἶχε πιά στεριά, ἔφτασε, λέει, στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου καὶ τότε στράφηκε καὶ μὲ κοίταξε. Καὶ χαμογέλασε. Καὶ τότε εἶδα πὼς ἦσουν ἐσύ, Ἀλέξανδρε!

Ὁ Ἀλέξανδρος σηκώθηκε ἀπάνω. Ἡ καρδιά του φούσκωνε ἀπὸ περηφάνεια. Τίναξε τὸ κεφάλι κι' ἡ Ὀλυμπιάδα εἶδε μὲ χαρὰ καὶ μὲ τρόμο πὼς

— Μητέρα, δώσέ μου τὴν εὐχή σου...

μπροστά της στέκονταν ἕνα λιοντάρι. Ἐσуре κραυγὴ, ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ τότε ἀκούστηκε πάλι τρυφερὴ ἡ φωνὴ τοῦ Ἀλέξανδρου.

— Μητέρα, δώσε μου τὴν εὐχή σου· ἐγὼ εἶμαι τὸ λιοντάρι. Τὰ λόγια σου δίνουν φτερά στὴν καρδιά μου. Φεύγω αὔριο, θὰ νικήσω, κι' ὕστερα θὰ περάσω τὸν Ἑλλήσποντο, θὰ μῶδῃ στὴν Ἀσία, θὰ κυριέψω τὸν κόσμον. Ὅ,τι νεireύτηκες θὰ γίνῃ.

— Ἐχε τὴν εὐχή μου, παιδί μου! εἶπε ἡ Ὀλυμπιάδα κι' ἔβαλε τὸ χέρι της στὸ κεφάλι τοῦ γυιὸς της.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐνοιῶσε τὴ φλόγα τῶν χειρῶν της νὰ διαπερνᾷ τὸ κορμὶ του ὅλο.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν μὲ τὸ στρατὸ του πέρασε τοὺς δρόμους τῆς πρωτεύουσας καὶ πήγαιναν οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἀπὸ τὸν ἀγριο Βουκεφάλα, πεζικὸ καὶ τραβοῦσε αὐτὸς ἀνάμεσα στοὺς νεαροὺς πιστοὺς συντρόφους του, ὁ Ἀλέξανδρος ἐνοιῶθε ἀκόμα τὴ φλόγα τῆς μητέρας του νὰ τὸν διαπερνᾷ.

Ὁ Στέφανος καθάλλα κι' αὐτὸς σ' ἕνα μικρὸ αλογάκι, κάλπαζε γρήγορα γρήγορα πίσω ἀπὸ τὸν ἀγριο Βουκεφάλα. Φοροῦσε τὴ μεγάλη του στολή, τὸν προύντινο θώρακα, τὰ κόκκινα σαντάλια. Καὶ δεξιὰ στὴ ζώνη του ἔλαμπε τὸ σπαθάκι του μὲ τὴ χρυσὴ λαβή.

Ἀνέβαιναν, ἀνέβαιναν πρὸς τὸ βορρᾶ, μέρες καὶ νύχτες. Πέρασαν δάση πυκνά, σκαρφάλασαν βουνά, μπήκαν σὲ πλατειὲς πεδιάδες. Κάπου κάπου ἕνα χωριὸ ἀπὸ καλύδια, κάπου κάπου ἕνα κοπάδι πρόβατα καὶ τὴ νύχτα ἀναβαν στὸ στρατόπεδο φωτιές κι' ἀκούγαν τοὺς λύκους μακριὰ νὰ οὐρλιάζουν.

Ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Πέλλα ὁ ἡλῖος ἔλαμπε, ὁ οὐρανὸς ἦταν καταγάλανος. Τώρα ὁ οὐρανὸς εἶναι σκεπασμένος μὲ βαριὰ σύννεφα, τὸ κρῶς πλάκωσε.

— Ἐμπρός! Ἐμπρός! φώναζε ὁ Ἀλέξανδρος καθάλλα στὸ Βουκεφάλα καὶ πήγαινε πρῶτος.

— Μιά μέρα πού τοὺς εἶχαν στήσει ἐνέδρα οἱ βάρβαροι, ὁ Ἀλέξανδρος πήγαινε μπροστά μὲ τοὺς πιὸ πιστοὺς φίλους του. Περινοῦσαν πυκνὸ σκοτεινὸ δάσος· ἄεσφονα τινάχτηκαν μέσα στὰ δέντρα ἀγριάνθρωποι καὶ μούγκριζαν καὶ κρατοῦσαν τσεκούρια κι' ἔπεσαν ἀπάνω σ' ἄλογα.

— Καλῶς ὤρισατε! τοὺς φώναζε ὁ Ἀλέξανδρος χαρούμενος. Τόσες μέρες τώρα τρέχω νὰ σᾶς βρῶ.

Στράφηκε στοὺς συντρόφους του:

— Ἐπρός, παιδιά! φώναζε.

Ὅλοι ὤρμησαν κι' ἄρχισαν τὸ κυνήγι.

— Σὰ νὰ κυνηγοῦμε ἀγριογούρουνα! εἶπε ὁ Κλεῖτος μῆγοντας τὸ μα-

969

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Ένας φουκαράς μπουρμπουλάς, ειρηνικός κι' άδολός, περπατάει το δρόμο-δρόμο την μπάλλα του, λυσιτελώνει τον κόσμο, αποκτημένη μ' εδουμένητη δουλειά και με τον ιδρώτα του προσώπου του. Ξαφικά ακούγεται ένα σβούρημα. Κάποιος άλλος, αβίαστος, Θεός ξέρει από πού, αφήνεται να πέσει βαριά χάρμα, δίπλα στη μπάλλα, διπλώνει τα μαύρα φτερά του κάτω απ' τις θηκίες τους και χωρίς πολλές άργιες ρίχνεται του άλλου, κατεβαίνοντας του άνατοδες με τα δυνάμεις μπουρμπουλάς του μπράτσου. Έκείνος δ' ακομμοίρης, ζεμνός όπως είναι στη μπάλλα του, δεν καταφέρνει ν' άποκησεί την έπιόση κι' άναπονογυρίζεται άνασκέλα. "Ως που νά έανασκησεί και πάλι στα πόδια του, δ' άλλος, δ' έπιόρμος, έχει καταλάβει τη μπάλλα και στέκει άχυρωμένος άπέναντι στις έπαλεις της. Με τα μπράτσα διπλωμένα στο στήθος, έτοιμος, περιμένει τα γεγονότα να έκτυλήχουν.

Ο ληστεμένος άρχίζει και κόβει βολές τριγύρω στη μπάλλα, κοιτάζοντας να βρή σημείο κατάλληλο να έπιχειρήσει άντεπιδοί, άλλα κι' δ' άλλος σεριφογυρνάει διαρκώς άπάνω στην άκρόπολ του κι' έχει τα μάτια του δικατοστέρα να βλέπει τον άντιπαλο διαρκώς κατά μέτωπο, να μην πλειροκοπηθεί. Μόλις τον δει πως κάνει να σκαρφαλώσει για να τον ριχτεί, του κατεβαίνει ξανά μιάν άνάτοση και νά σου τον άνασκέλα πάλι.

"Άπρόσβλητος, έτοι, στα όψη του φουρριου του δ' ληστής, δά έκμηδένιζε άπ' άπειρον κάθε προσπάθεια του άντιπαλού του, άν αυτός δέν άκόνιζε το μυλό του να έφαρμόσει άλλη ταχτική, για να ξαναπάρη στην κατοχή του την περιουσία του. Άφου με την κατά μέτωπο έπίδοσι δά βγαίνει τίποτα, μπαίνει σ' ένεργεια το μηχανικό, για να γκρεμίσει φουρριου και φουρριου μαζί. Μιά κουτούλια στη βάση κι' η μπάλλα τραντάζει δλόκληρη, κλονίζεται, άρχίζει και κουτρουβαλάει, συνειπαιριώντας και το σφτεριστή της μαζί. Αότος ώστόσο, πετχιδάτης τέλειος, ξέρει και μεταχειρίζεται όλα τα τεχνίδια της άκροδοτικής και με κάθε δαιμονισμένες κινήσεις καταφέρνει να προλαβαίνει σ' αυτής το κουτρουβάλημα του βάθρου του και βρίσκεται δλοένα στην κορφή. Μιά άμελέτητη κίνηση όμως, ένα σκόνταμα νά τύχει, νά σου τον και βρίσκεται κι' αυτός κάτω. Οι όροι τότε εξισώνονται και για τους δυό άντιπαλούς, κι' δ' άγώνας μεταβάλλεται σε μάς ελεύθερη πάλης. Κλεφτορας και κλεμμένος έρχονται τότε στα χέρια, πιάνονται στήθος με στήθος, τα πόδια υπερδύνονται και ξεμπερδύνονται, γροθιές, σπρωξίτες και κακό, και τα κέρατα άγέμαχα όπλα δίνουν και παίρνουν, τρίτοντας κι' άφινοντας έναν ήχο όπως λιμάρισμα σίδερου. "Οποιος καταφέρει κάποτε νά βάλει τον άλλον κάτω, τρέχει γρήγορα-γρήγορα και ταμπουρώνεται στις έπαλεις της μπάλλας. Κι' η πολιορκία ξαναρχίζει. Μιά φορά, δυό φορές, τρεις φορές. "Ο ληστής, παλληκαράς δοκιμασμένος δίχως άλλο, αλχοδωκτής του σκουναίου και του πωλουσιού, βγαίνει συχνά νικητής στο τέλος του άγώνα. "Ο άμοιρος, δ' φιλή-

συχος πολίτης, έπειτα από δυό-τρεις ήττες, βλέπει κι' άποδύεται, και στο τέλος, δίνοντας τόπο στην όργη, τραβάει φιλοσοφικά για το μεταλλείο της καβαλίνας ξανά, να σκαρώσει δεινότερη μπάλλα. "Όσο για τον πρώτο, αυτός όμα σιγουραριόβη πώς δέν διατρέχει κίνδυνο σφινδισμοδ, ζεύεται σε νοικοκυρης και κουβαλάει τη μπάλλα όπου νομίζει φρόνιμο.

Πολλές φορές γνίεται να έμφανισεί στη σκηνή και τρίτος άρχικλέφταρος, που κλέβει τον κλεφτή. Μα το Θεό, δέ στενωχωριέται καθόλου κανείς να τό δει τότο.

Ώστόσο δέν είναι μονάχα τυχοδιώκτες που με το άστέντοσα σφτεριζονται την περιουσία του άλλου. Είναι κι' άλλοι, που προτιμούν τη μαμπισιά από το άνοιχτό χτύπημα. Καθώς δηλαδή ένας μπουρμπουλάς άπομακρύνεται με τη μπάλλα του έτοιμη από το σωρό του μεταλλείου, κάποιος γείτονας, κάποιος από τους στεριοφερμένους, που μόλις έχει πιάσει δουλειά, τά παρατάει όλα σύζυγα και τρέχει κατά τη μπάλλα, να δώσει ταχά ένα χέρι να βοηθήσει τον άτυχοσμένο ιδιοκτήτη της. "Η συνάντησι είναι δλότελα έρηνική δ' ιδιοχτήτης, από όδο ίσως μπας και πάση χειρότερα, φαίνεται να δέχεται τη συνειργασία κι' όστι νυρίζει καν να κοιτάξω τον άκάλε-

στο άκόλουθο. Κρατώντας την καλά, την τιμητική να πούμε βέβαια για τον έαυτό του, με το κεφάλι κάτω και με τα πια πόδια στην κουδάρη, τη σκρύνει, ενώ δ' άλλος βοηθάει πιανοντάς την άγκαλιά με τα μπροστινά και τραβάοντας κατά πάνω του.

Οι κινήσεις δέν είναι βέβαια συνδυασμένες κι' η μεταφορά δέν πάει δυό γρήγορα άσπρεπε, γιατί δ' φίλος της προσκολλητοως είναι έμπόδιο περισσότερο παρά βοήθεια. "Έτσι, σάν δώση κι' αυτός δειλγμός της καλής του βέλγης κάμποσην ώρα, βρίσκεται άνοπαντικώτερο έπειτα να τό ρίξη στο τιμπυλίο. Μαζεύει τά πόδια του, κολλάει με την κοιλιά άπάνω στη μπάλλα και κάνει τον έερό. "Η μπάλλα τσουλάει, περνάει δλόκληρη άσπάνω του, κουτρουβαλάει με όδρα στους κατηγροί, αυτός ότε σιέται κανονικά από τη θέσι του.

Κι' αυτό άκόμη τό όπομένει και τό δέχεται δ' φουκαράς δ' ιδιοχτήτης, που δέν τό λέει η καρδιά του για παλληκαριές και που χωρίς άλλο και δά κουτοφέρην λιγάκι μέσα στον κόσμο των μπουρμπουλών. "Όμως να σοδ πτυχή βοηθός, που θέλει να τον πιάσει κι' άμασάδα, για να μοιραστεί μαζί σου τό έχει σου.

Διαδαινώντας χειροάδες, θυμάρτοπους, χαντακάρια, στην τύχη κι' όπου βρείη, δ' άμοιρος δ' νοικοκύρης ιδρώνει και ξιδρώνει

κουβαλώντας μπάλλα και μουσαφίρη. Ξαφικά, χωρίς έρευνας και χωρίς άλλες άατοπεύσεις του έδάφους, ένα σημείο κρίνεται κατάλληλο κι' η άμασάδα σπασμάται. "Έδω δά σκαφή η όπόγια κρυφώνα, που δά χρησημύη για άπόμερο έστιατόριο. Κι' δ' ακότυχος δ' νοικοκύρης, που έκαμε τους κόπους να φτάσει τη μπάλλα και την κουβαλήση και τόσο δρόμο μονάχος του, άρχίζει μοναχος του και τό σκαμνί. "Η μπάλλα είναι δίπλα του κι' δ' μουστέρης της προσκολλητοως, ελλοκμήτοης, άσπιστοσ άπάνω της, εξακολουθεί να κάνει τον έερό. Το συνειργείο - τά έργαλεία - μπαίνει σ' ένεργεια, δ' λάκκος σκάβεται κι' άνογιγοργά, και τα χώματα πετιούνται πίσω άγκαλιές-άγκαλιές. Δέν περνάει πολλή ώρα κι' δ' έλερος σκαρβαίος μας, όπως τον λέει η φυσική εξ αίτιας που οι άρχαίοι λίγυόται τον είχαν φυλοχτό τους, έχει χαθεί δλόκληρος μέσα στο άντρο που άνογιει. Κάθε φορά, όπως άντεβαίνει άπάνω για να πετάξει τα χώματα, δέν μπαίνει από τό να ρίξη και μία μπίρα στη μπάλλα του, να ίδη άν είναι εν τάξει τα πράματα. "Από καιρό σε καιρό την πιάει και τη σιμώνει λιγούλακι περισσότερο στη μυσία της στοάς, την πασπατώνει μάλιστα έτοι. "Έτσι και με τό χέρα του, κι' άντελει καινούριο κερπύριο για σκαμνί με την όρεκτική έταδία της "Ο άλλος, η σιγαλοπαπια, άκούνητος όπως μπαίνει έκει, εξακολουθεί να έμνητε έμπιστοσύνη.

"Ώστόσο τό όπόγειο ρεστωράν μεγαλώνει και βαθαίνει κι' οι έμφανίσεις του σκαφτί γίνονται όλο και άραιότερες με την έπιετασι των έργων.

"Η στιγμή είναι έξοχη. "Ο κερπύριο μνηδός που έκανε τον έερό, άλλα που την έέρει τη στιγμή αυτή και την περιμένει, ξεπιτιέται όρθος, ζεύεται βιαστικά στην τιμητική θέσι και τό βανί δλοταχώς στα πόδια, άσάγοντας τον πολύτιμο θησαυρό. Νά τονε κι' όλας σε κάμποσα βήματα άπόστασι.

Κάποτε προβαίνει δ' άλλος με μία καινούργια άγκαλιά χωμάτα. Κοιτάζει, τίποτα! Συνθηδισμένος όπως φαίνεται από τέτοιες βρωμοδουλειές καταλαβαίνει άμέσως τι τρέχει. Με τα μάτια και με την όση βρίσκει στη στιγμή τό ντορό και δέν άργεί να προφτάσει τον κλεφταρό. Τά χάνει όμως τάχατε αυτός δ' θεομπαίχτης. Μπα, καθόλου. Μόλις δει, τον πρόφτασε δ' νοικοκύρης, μεταφέρνται άμέσως στη δεινότερη θέσι και βοηθάει τη μπάλλα για την κρεμάση, κόνιτας το μαπακάκορο και πικλόντας έκδύλινται η άτιμη η μπάλλα! Το σκαμνί μονάχη της στα πόδια κι' ατύπως που βρέθηκε αυτός και την προφτασε. Εύδμη! "Ο νοικοκύρης δέχεται άόζητητα τη δικοτολογία κι' η πασάτη κακέρη κατεβαίνεται τέως στο έστιατόριο, όπου μπαίνουν κι' οι δυό περιργαί συνειργαί. "Η μυσία σραβύται με χωμάτα από μέσα κι' άφραξίται, καλά-καλά. Κι' άρχίζει ύστερα τό τοιμάσι και τό ξεφάντωμα, που βασταει μέρες.

B. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

Κομπομπουρμπουλάς μεταφέροντας τις μπάλλες.

(Από τις άναμνήσεις του Θέμης)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (12ης Μαΐου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔλθων ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσεβὴς καὶ σοφὸς ὢν, ὁ καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ῥητήσας τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἦδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ἀντιρρήσιον (πρωτοπρεσβύτερον) ἐκ παλάσι ἀπέθανε καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ πεντηκονταρχοῦ ἐδώκεν αὐτὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθέλων αὐτὸν ἐπέθηκε τὴν σινδόνα καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκλίσεις λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ ἰδεώρουν ποῦ εἴσθαι.

Καὶ διαγενόμενον τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλῶμῃ ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. Καὶ ἰαν πρωτῆς τῆς μιᾶς σαββάτου ἐρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ εἶπον πρὸς ἑαυτὰς τις ἀποκυλίσαι ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσαι ὅτι ἀποκυλίσται ὁ λίθος ἦν γὰρ μέγας σφοδρὰ. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεκρίθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς μὴ ἐκθαμβήσασθε. Ἰησοῦς ζητεῖτε τὸν Ναζαρεθινὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε. Ἴδε ὁ τόπος οὗ οὐρανὸς ἀνοίχθη. Ἀλλ' ὑπάγετε, εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμεῖς εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐκεῖ αὐτὸν ὁμοσεθε, καθὼς εἶπεν ὁ κύριος. Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου εἰς φόβῳ καὶ τρόμῳ, καὶ ἐκστάσεως, καὶ οὐδὲν οὐδὲν εἶπον ἐφοβούμενοι γάρ.

Μόνη ἡ φράσις τοῦ ἀπέναντι Εὐαγγελίου: «Τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ῥητήσας τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ». Ἡ λύσσα τῶν Ἰουδαίων εἶχε φθάσει σὲ κατακόρυφον καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ἐκρούοντο, βλέποντες νὰ παρουσιάζονται μπροστὰ στὸν Πιλάτον καὶ νὰ ζητῇ τὴν ἀδείαν νὰ θάψῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ὁ Ἰωσήφ. Μπορεῖ νὰ μὴ θαυμάσῃ κανεὶς τὸ θάρρος τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ; Ποιὰ αἰτία τὸν ἀνάγκασε ὅμως νὰ περιφρονηθῇ τὴν λύσσαν τῶν Ἑβραίων καὶ τὴν ἀσπληνότητα τοῦ Πιλάτου;

Ἀλλὰ μήπως καὶ αἱ Μυροφόροι γυναῖκες, αἱ ἀφωσιωμέναι μαθήτριαι καὶ ὁπαδοὶ τοῦ κυρίου, ὡς καὶ αὐτοὶ δίχως νὰ λογαριάζουν τὴν δυσκολίαν καὶ δίχως καθέλου νὰ φοβεῖσθον, δὲν ἔτρεξαν εἰς τὸν τέφρον τοῦ γιὰ νὰ ἀλείψουν μὲ ἀρώματα τὸ παρήμενον σῶμα;

Τέσον αἱ Μυροφόροι ὅσον καὶ ὁ Ἰωσήφ δὲν εἶναι ὅλκιμοι θαυμασμοῦ διὰ τὸ θάρρος των; Τί μᾶς διδάσκει τὸ παράδειγμα των; Τὸ θάρρος καὶ ἡ ἀνδρεία εἶναι ἀπαραίτητα ἐφόδια εἰς τὸν κάθε χριστιανόν. Δίχως τὰ ἐφόδια αὐτὰ εἶναι ἀδύνατον ὁ ἄλλος χριστιανὸς νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ ἀπείρα ἐμπόδια ποῦ τοῦ παρουσιάζονται εἰς τὴν ζωὴν. Ἐκεῖνος ποῦ στήνεται ἐναντίον τῶν ἐμπόδιων καὶ νικᾷ, ἀντιμετωπίζων τὰ ἐμπόδια, ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀγάπης.

Ὁ δὲ Ἰωσήφ καὶ αἱ Μυροφόροι, ὡς καὶ αὐτοὶ δίχως νὰ λογαριάζουν τὴν δυσκολίαν καὶ δίχως καθέλου νὰ φοβεῖσθον, δὲν ἔτρεξαν εἰς τὸν τέφρον τοῦ γιὰ νὰ ἀλείψουν μὲ ἀρώματα τὸ παρήμενον σῶμα; Τέσον αἱ Μυροφόροι ὅσον καὶ ὁ Ἰωσήφ δὲν εἶναι ὅλκιμοι θαυμασμοῦ διὰ τὸ θάρρος των; Τί μᾶς διδάσκει τὸ παράδειγμα των; Τὸ θάρρος καὶ ἡ ἀνδρεία εἶναι ἀπαραίτητα ἐφόδια εἰς τὸν κάθε χριστιανόν. Δίχως τὰ ἐφόδια αὐτὰ εἶναι ἀδύνατον ὁ ἄλλος χριστιανὸς νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ ἀπείρα ἐμπόδια ποῦ τοῦ παρουσιάζονται εἰς τὴν ζωὴν. Ἐκεῖνος ποῦ στήνεται ἐναντίον τῶν ἐμπόδιων καὶ νικᾷ, ἀντιμετωπίζων τὰ ἐμπόδια, ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀγάπης.

Ἀπείρα παραδείγματα στήν Ἐκκλησίαν μας ἔχουμε τῶν μαρτύρων ποῦ δὲν ἐδίδισαν τὴν ψυχὴν ὡς ἀνταπόδομα γιὰ τὴν ἀγάπην. Ὁ ἀντίστοιχος ἀνταποδοκῆς ποῦ δὲν ἐδίδισαν τὴν ψυχὴν ὡς ἀνταπόδομα γιὰ τὴν ἀγάπην. Ὁ ἀντίστοιχος ἀνταποδοκῆς ποῦ δὲν ἐδίδισαν τὴν ψυχὴν ὡς ἀνταπόδομα γιὰ τὴν ἀγάπην.

Λοιπὸν ἔχουμε καὶ ἡμεῖς παραδείγματα αὐτὸν τὸν Χριστόν, τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς Μυροφόρους, τοὺς μάρτυρας καὶ ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὁ εἰμεθα πάντοτε γενναῖοι ὡς ἐκεῖνος ποῦ στήνεται ἐναντίον τῶν ἐμπόδιων καὶ νικᾷ, ἀντιμετωπίζων τὰ ἐμπόδια, ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀγάπης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ

* «ΧΑΙΡΕΤΕ!...» *

Εἰς οἱ στρατιῶτες, ποῦ φύλαγαν τὸν τάφο τοῦ Χριστοῦ, τρομαγμένοι τρέχουν πρὸς τὴν πόλιν, μιὰ ομάδα ἀπὸ γυναῖκες εὐσεβεῖς ἐκινῶντες ἀπ' τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ παίρνουν τὸ δρόμον ποῦ φέρνει πρὸς τὸν τάφο. Εἶναι οἱ καλὲς ἐκεῖνες γυναῖκες ποῦ ἀκολουθοῦσαν τὸν Κύριον γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴν θεῖαν διδασκαλίαν του καὶ νὰ προσφέρουν πολλὰς φορές χρήματα γιὰ τὴ συντήρησιν τοῦ διδασκάλου. Κρατᾶν σὲ χεῖρα δοχεῖα γεμάτα μὲ μύρα πολυτίμου, καὶ ἐρχονται βιαστικὰ στὸν τάφο, γιὰ ν' ἀλείψουν μ' αὐτὰ τὸ καταπληγμένον σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Τῆς νύχτας ἡ σιγαλιὰ ἀπλώνεται παντοῦ. Πέρα, στὸν ἀνατολικὸν ὀρίζοντα, ἀρχίζουν τώρα νὰ σκάζουν τὰ πρῶτα μισόφωτα τῆς αὐγῆς. Οἱ μυροφόρες γυναῖκες, λυπημένες, ἀμυλητές, βαδίζουν. Ὁ νοῦς τους στρέφεται ἀλλοῦνα γύρω ἀπ' τὸ μεγάλο δράμα τοῦ Γολγοθᾶ. Σκέπτονται μὲ πόνο τὰ βασάνια ποῦ ὁπείρεν Ἐκεῖνος, τὸ φορικτὸ μαρτύριο, τὸ Σταυρὸ, τὸν τάφο. Κι' ὅταν τὸ μυαλὸ τους ἔρχεται στὸν τάφο, θυμοῦνται τὴ μεγάλη πέτρα ποῦ ὁ Ἰωσήφ μὲ τὸν Νικοδήμου εἶχαν βάλει γιὰ νὰ φράξουν τὴν πόρταν τοῦ μνημείου. Εἶναι μιὰ σκέπη ποῦ εἰς στενοχωρεῖ!

— Τίς ἀποκυλίσαι ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Ὅταν ὅμως φθάσων στὸν κήπο τοῦ Ἰωσήφ καὶ ἀντικρύξουν τὸν τάφο, βλέπουν τὴ βαρεῖα πέτρα κυλιμένη μακριὰ, τὴν πόρταν τοῦ μνημείου ὀλάνοιχτη. Πλησιάζουν μὲ δόλος. Καὶ νά, ἕνας ἀγγελος ὁλόφωτος, ὁλόλευκος, ἀστραφτερός, γεμίζει μὲ φῶς καὶ λάμψιν τὸ μνημεῖον. Ἐκεῖνες ρίχνουν τὰ βλέμματα κάτω θορυπώμενες, ἐντρομες. Μὰ ὁ ἀγγελος εἰς καθένας ἑξῆς ῥήγνους.

— Μὴ φοβάσθε, τοὺς λέει. Σέρω, ζητάτε τὸν Ἰησοῦ τὸν ἐσταυρωμένον. Ἀναστήθηκε, δὲν εἶν' ἐδῶ. Νά, κυττάξτε τὸν τόπον, ὅπου τὸν εἶχαν θάψει. Πηγαίνετε λοιπὸν σιτοὺς μαθητὰς του, γιὰ ν' ἀναγγεῖλετε τὸ χαρμόσυνο μήνυμα.

Παιδαγωγικὴ στήν προτροπὴ τοῦ ἀγγέλου, φεύγουν ἐκεῖνες. Καθὼς κατεβαίνουν τὸ λόφον, ἔχει πᾶς ξημερώσει. Ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ὁλόφωτος, ὁλόχρυσος, σκορπώντας παντοῦ γλυκαῖες εἰς πρωινὴς τοῦ ἀπέναντι στὴ φύσιν τὴν ἁριστηρίαν. Κι' ἐκεῖ, σὲ κάποιο σημεῖον τοῦ ἐξοχικοῦ δρόμου, καθὼς προχωροῦν οἱ ἄγιες γυναῖκες — ὦ, τί χαρμόσυνο καὶ πανευφρόσυνο ἀντικίνημα! — ὁ Ἰησοῦς παρουσιάζεται λαμπρὰ μπροστὰ τους.

Ἐκπληκτες, ἀφωνες τὸν ἀνέμωζον. Τὰ μάτια τους θαμπωνοῦνται ἀπὸ τὴν ἀντιμέτωπην τῆς θεῖας μορφῆς του. Τὸ πρόσωπό του λάμπει ἀπὸ μιάν ὅλην χαρὰ, τὴ χαρὰ τοῦ θριάμβου. Ἐσκυψὼν καὶ τὸν προσκύνουν γονατιστές. Κι' Ἐκεῖνος τοὺς μίλησε καὶ τοὺς εἶπε μιὰ λέξι:

— Χαίρετε!

Κι' ὕστερα τοὺς ἔδωκε τὴν ἐντολὴν νὰ τρέξουν πρὸς τοὺς ἀδελφούς τους, πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς καὶ μαθητὰς, γιὰ νὰ τοὺς ποῦν τὴν Ἀναστάσιν Του.

...

Χαίρετε! Ἦταν ἡ πρώτη λέξις ποῦ βγήκεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἀναστημένου Κυρίου μας. Στὴ λέξι τούτῃ οἱ ψυχὲς τῶν μυροφόρων πλημμυρίσαν ἀπὸ χαρὰ. Στὴ λέξι τούτῃ οἱ καρδίαι των μαυρῶν ὀρεοῦγισαν καὶ τίναξαν μακριὰ τὸν πόνο καὶ τὸ πένθος. Στὴ λέξι τούτῃ τοῦ θιανθρώπου, πόσα δάκρυα σκουπιστικῶν, πόσα μάτια βαρύνοντα στέγνωσαν, πόσες πληγὲς ἀγιάτριστες θεραπεύτηκαν, πόσες καρδίαι ποικίλεις πικρηγορήσαν, πόσες ψυχὲς παραγμέναι βρῆκαν τὸ βάλασμον τῆς γαλήνης, τὸ φῶς, τὴν ἐλπίδα!

Χαίρετε! Ἡ πρώτη λέξις ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἀρχε-

γοῦ τῆς πίστεώς μας, μετὰ τὴν ἀνάστασιν του. Εἶναι τὸ μεγαλύτερον κήρυγμα τῆς χαρᾶς. Κι' εἶναι ἀνεγχείριτον τὸ τρανύτερον, τὸ δυνατότερον ἐπιχείρημα ἐναντίον ἐκείνων ποῦ δὲν ἀποφασίζουν νὰ προσλάβουν ὀρθρινὰ καὶ ὀλοκαυρωτικὰ στὴ χριστιανικὴ ζωὴ, τάχα γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὴν χαρὰ τους. Πόσο λαβερὴ ἀντίληψη! Ὡ, νὰ μπορούσαμε νὰ νοιώσουμε βαθιὰ τὸ κήρυγμα τῆς χριστιανικῆς ὀρθρινότητος, νὰ μπορούσαμε νὰ πλησιασῶμε καὶ νὰ γνωρίσωμε ἀπὸ κοντὰ τὸν Χριστό! Μόνον τότε θὰ ἦταν δυνατόν νὰ καταλάβωμε τὸ νόημα τῶν θεϊκῶν του λόγων. Καὶ τότε θὰ σκιρτήσῃ καὶ ἡ δική μας ψυχὴ, γεμάτη φῶς καὶ χαρὰ βαθιὰ καὶ πνευματικῇ, καὶ ἡ καρδιά μας θὰ ζωντανήσῃ καὶ θὰ χαυρήσῃ λαχταριστὰ, τὴ στιγμὴν ποῦ ὁ ἀναστημένος Χριστὸς μας θὰ σταθῇ μπροστὰ μας καὶ θὰ μᾶς πῇ: Χαίρετε!

Α. Γ. ΚΙΑΛΛΑΣ

Ο Χάττο ο έρημίτης προσευχόταν στην έρημο. Ο άερας φυσούσε δυνατά και τὰ μακρούτα του γένεια και τὰ μαλλιά του κυμάτιζαν ολόγυρα στο πρόσωπό του όπως τούφες χορταριών στην κορφή παλιού έρειπίου. Ο Χάττο όμως δεν έβγαζε τὰ μαλλιά από τὰ μάτια και δεν έχανε τὰ γένεια στη μέση του, γιατί είχε τὰ χέρια υψωμένα και προσευχόταν. Μόλις χάραζε ή αυγή, υψωνε τὰ ροζιασμένα και μαλλιαρά μπράτσα του ακούραστα, όπως ένα δένδρο υψώνει τὰ κλώνια του και θάμνε έτσι ως τὸ βράδυ.

*Ήταν ένας άνθρωπος πὸ ἐγνώρισε τὴν κακία τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὁ ἴδιος εἶχε διωχθῆ καὶ βασανισθῆ, οἱ διώξεις ὅμως καὶ δὲ ἄλλο ὑπέφερε ἦταν πάνω ἀπὸ δὲ τι μπορούσε νὰ βασιλεύσει ἡ καρδιά του. Γι' αὐτὸ ἀποτραβήχθηκε στὴν ἀπέραστη ἀκαρπῆ πεδιάδα, ἔσκαψε στοὺς ἀμους τῆς ἀκροποταμιάς μιὰ τρύπα, ἔγινε ἕνας ἄγιος ἄνθρωπος καὶ οἱ προσευχὲς του ἀνέβαιναν πρὸς τὸ Θεό.

Ο Χάττο, ὁ ἐρημίτης, υψωνε ἀπὸ τὴν τρώγλη του τὴ μεγάλη προσευχή τῆς ζωῆς του.

Παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ λάμψη ἡ ἡμέρα τῆς Κρίσεως σ' αὐτὴ τὴν καταρραμένη γῆ.

*Εκαλοῦσε τοὺς ἀγγέλους τῶν ὁποίων οἱ ἀστραπτερές σάλπιγγες θὰ σημάνουν τὸ τέλος τῆς κυριαρχίας τῆς ἀμαρτίας. Καλοῦσε τὰ κύματα τοῦ αἵματος πὸ θὰ πνίξουν τὴς ἀδικίες τοῦ κόσμου. Καλοῦσε τὴν πανώλη πὸ θὰ γεμίσει τὰ νεκροταφεῖα.

Ολόγυρά του, ἡ πεδιάδα ἀπλώνονταν ἐρημικὴ καὶ γυμνὴ. Καὶ ὁ ἀέρας ἐφυσούσε σὰν μιὰ βαρεῖα ἀπειλή, πάνω στὴ φαλακρὴ γῆ. Λίγο ὅμως ψηλότερα ὠρθωνόταν μιὰ γέρικη ἰτιά, μὲ ροζιασμένο κορμὶ, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀνιέτοῦσαν μερικὰ πράσινα κλώνια. Κάθε φθινόπωρο, οἱ κάτοικοι τῆς πεδιάδας τὴν ἐγύμνωναν ἀπὸ τὰ καινούργια τῆς κλαδιά καὶ κάθε ἀνοιξὶ τὸ δένδρο ἀνάδινε καινούργια τρυφερά παρακλάδια, πὸς οἱ τρικυμιένες ἡμέρες ἀναδεύονταν σὰν τὰ μαλλιά καὶ τὰ γένεια τοῦ Χάττο τοῦ ἐρημίτη.

...

Δυὸ σουσουράδες πὸς συνήθιζαν νὰ φτιάχνουν τὴ φωλιὰ τους στὴν ἰτιά, ἤθελαν ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ν' ἀνοίσουν τὴ δουλειὰ τους. Ἀνάχαισαν ὅμως στὰ κλαδιά πὸς τὰ ἐμαστιγώνων τὰ πουλιὰ δὲν εἶχαν ἀσφάλεια. Ἐφθάναν μὲ ξερὰ φύλλα καλαμιῶν καὶ νήματα ἀπὸ ρίζες καὶ κάθε φορὰ ἦσαν ἀναγκασμένα νὰ γυρίζουν πίσω. Τότε εἶδαν τὸ γέρο-Χάττο πὸς παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ δυναμώσῃ τὸν ἀέρα καὶ νὰ σαρώσῃ τὴ μικρὴ φωλιὰ τῆς σουσουράδας, ὅπως σαρώνονται τὰ χορτάρια ἀπὸ τὸ σιτάρι. Βέβαια, οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι δύσκολα μποροῦν νὰ φανταστοῦν πόσο ἕνας ἐρημίτης σ' ἐκεῖνα τὰ χρόνια μπορούσε νὰναί ροζιασμένος, μαυριδερός καὶ μαλλιαρός καὶ πόσο λίγο ἔμοιαζε μὲ

Η ΦΩΛΙΑ

ἄνθρωπο. Τὸ τσιτωμένο σὸς μέτωπό του δέρμα καὶ σὰς μάγουλά του, ἔδινε τὴν ὄψη νεκροῦ σὸς πρόσωπό του, ὅπου μόνον μέσα σὲς κόγχες τοὺς δυὸ μικρὲς ἀναλαμπὲς ὑποδηλοῦσαν ἀκόμη τὴ ζωὴ. Οἱ μυῶνες του πὸς εἶχαν χάσει τὴν ἰκμάδα τοὺς, δὲν ἄφηναν καμμιὰ στρογγυλότητα σὰς μέλη του καὶ τὰ μπράτσα του δὲν ἦσαν πιά τίποτα ἄλλο ἀπὸ μερικὰ μακριὰ κόκκαλα πὸς τὰ ἐκάλυπτε ἕνας σάρκινος φλοιὸς σκληρὸς καὶ ρυτιδωμένος. Ἐφοροῦσε ἕνα παλὸ ράσο, πὸς κολοῦσε σὸς ὄμα του. Ήταν ψημένος ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ μαυρισμένος ἀπὸ τὴ λάσπη. Μόνον τὰ μαλλιά καὶ τὰ γένεια του ἦσαν ἀνοιχτόχρωμα. Ο ἥλιος καὶ ἡ βροχὴ τοὺς εἶχαν δώσει τὴς ἴδιες πρασινότατες ἀποχρώσεις, ὅπως καὶ σὰς φύλλα τῆς ἰτιάς.

Τὰ πουλιὰ πὸς ἀναζητοῦσαν μιὰ θέσι γιὰ νὰ φτιάξουν τὴ φωλιὰ τους, ἔπῃραν τὸ Χάττο τὸν ἐρημίτη γιὰ μιὰ ἄλλη, τόσο κι' αὐτὴ γέρικη, ἰτιά, πὸς ὁ πέλκυς τῶν ἀνθρώπων δὲν τὴν ἄφῃσε νὰ ὑψωθῇ περισσότερο πρὸς τὸν οὐρανὸ. Πετοῦσαν, ἔφευγαν, ξαναγύριζαν, στριφογύριζαν ολόγυρά του, μελετοῦσαν πὸς νὰ χτίσουν τὴ φωλιὰ τους. Μελετοῦσαν πρὸς παντοῦ πὸς ἦταν τὸ καλύτερο μέρος, γιὰ νὰ μὴ τὰ χτυπᾷ ὁ ἀέρας καὶ νὰ μὴ τὰ βρίσκουν τὰ ὄρνια. Δὲν τὸν εὗρισκαν τόσο κατὰλληλο, σὸς τέλος ὅμως ἔπῃραν τὴν ἀπόφασιν γιὰτὶ ἦταν κοντὰ σὸς ποτάμι καὶ τὰ καλάμια πὸς εἶναι ἡ ἀ-

νὰ στερεώσουν τὴ φωλιὰ τους ἀνάμεσά σὰς κομπιασμένα δάχτυλα τοῦ γέρου ἐρημίτη. Ξαφνικά, ἕνα μεγάλο καὶ χονδρὸ δάχτυλο ἀκούμπησε πάνω σὰς χορτάρια καὶ τὰ φύλλα γιὰ νὰ τὰ συγκρατήσῃ καὶ τέσσερα ἄλλα δάχτυλα ἐλόγιζαν πάνω στὴν παλάμη κι' ἐσχημάτισαν μιὰ ἡρεμὴ γωνιά, ὅπου τὰ πουλιὰ μπορούσαν νὰ χτίσουν.

Καὶ ὁ Χάττο ἐξακολουθοῦσε τὴν προσευχή του :

«Κύριε, πὸς εἶναι οἱ πύρινες νεφέλες σου πὸς κατέστρεψαν τὰ Σόδομα ; Πότε θ' ἀνοίξῃς τοὺς οὐράνιους καταρράκτες πὸς ἔφεραν τὴν κιθωτὸ τοῦ Νῶε εἰς τὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους Ἀραράτ ;»

Καὶ σὸν πυρέσσοντα ἐγκέφαλο τοῦ ἐρημίτη ἄρχισαν νὰ προβάλλωνται τὰ ὅραματά τῆς Δευτέρας Παρουσίας. Τὸ ἔδαφος ἔτρεμε, τὸ στερεώμα ἐποφυρνώτο. Ἐνῷ ὅμως αὐτὰ τὰ ὅραματὰ ἐθάμβωναν τὴν ψυχὴ του, τὰ μάτια του ἄρχισαν νὰ παρακολουθοῦν τὸ πέταγμα τῶν πουλιῶν πὸς ξαναγύριζαν ὀλοένα καὶ κάθε φορὰ, μὲ ἀνακραυγὴ ἰκανοποιήσεως, στερεῶναν τὴ φωλιὰ τους μ' ἕνα νέο χορταράκι. Ο γέρος ἐρημίτης δὲν κουνούσε, γιὰτὶ γιὰ νὰ πείσῃ τὸν Κύριο νὰ τὸν εἰσακούσῃ, εἶχε τάξει νὰ προσεύχεται ἀπὸ τὴν αὐγὴ ὡς τὸ βράδυ ἀκίνητος. Καὶ ὅσο ἤξευε ἡ κούρασί του, τὰ ὅραματά του ἐγίνονταν ζωντανότερα. Ἀκούε τὸν ὀρυμαγδὸ τῶν σπιτιῶν πὸς σκόρπιζαν στοὺς τέσσερις ἀνέμους, τῶν τοίχων πὸς κατέρρεαν. Πλήθῃ τρομαγμένων ἀνθρώπων πὸς ἀνάδιναν τρομακτικὲς κραυγὲς περνοῦσαν μπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια του, διωκόμενα ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους τῆς καταστροφῆς, ἀγγέλους μὲ ἀφάνταστα ὀρατοῦ πρόσωπο, μὲ ἀργυρόχρυσους θώρακας πὸς ἐκάλαζαν πάνω σὲ μαῦρα ὄλογα, μὲ πύρινα μαστίγια σὸς χέρι.

Οἱ σουσουράδες ἐξακολουθοῦσαν νὰ χτίζουν, ἀδιάκοπα. Στὴν πεδιάδα ὅπου φύτρωναν πυκνὲς οἱ φτέρες καὶ στὴν ἀκροποταμιά μὲ τοὺς καλαμιῶνες δὲν τοὺς ἔλειπαν τὰ ὕλικά. Ὅτε τὸ μεσημέρι δὲν ἤθελαν νὰ ἡσυχάσουν καὶ προτοῦ θάσῃ τὸ βράδυ, τέλειωσαν ἤδη τὴ φωλιὰ τους. Ἀλλὰ καὶ προτοῦ θάσῃ τὸ βράδυ, ὁ Χάττο πὸς παρακολουθοῦσε τὴν ἐργασία τους, ἄρχισε νὰ ἐνδιαφέρεται γι' αὐτή. Τὰ μάλανε γιὰ τὴν βραδύτητα τῆς θύμωας γιὰ τὸν ἀνεμο πὸς δυσκόλευε τὴ δουλειὰ τους καὶ σίγουρα, δὲν θὰ ἐδεχόταν νὰ ἡσυχάσουν τὸ μεσημέρι. Καὶ ὁ ἥλιος βασιλεψε. Καὶ τὰ πουλιὰ πῆγαν πάλι σὰς καλάμια τῆς ἀκροποταμιάς.

...

Εἶχε τὰ χέρια ὀψωμένα καὶ προσευχόταν.

ποθήκη τους καὶ τὸ ναυπηγεῖο τους. Μιὰ ἀπὸ τὴς σουσουράδες ἔπεσε σὰν βέλος σὸς ὀψωμένο χέρι τοῦ Χάττο καὶ ἄφῃσε τὴ ρίζα πὸς ἐκρατοῦσε σὸς ραμφος τῆς.

Ο ἀέρας δὲως λυσσομανοῦσε καὶ ἡ ρίζα σκόρπισε. Οἱ σουσουράδες ὅμως ξαναγύρισαν κι' ἐπροσπαθοῦσαν

Μὲ τὸ ξημέρωμα, οἱ σουσουράδες νόμισαν στὴν ἀρχὴ πὸς τὰ γεγονότα τῆς προηγούμενης ἦταν μόνον ἕνα ὠραῖο ὄνειρο. Μάταια πέταξαν δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὤψωθηκαν ὀλόγισα σὸν οὐρανὸ καὶ ἔρριξάν τὰ βλέμματα στὴν ἀπεραντὸσὴν τῆς πεδιάδος : ἡ φωλιὰ καὶ τὸ δένδρο εἶχαν ἐξαφ-

νισθή. Κάθισαν σὲ δυὸ πέτρες ποὺ ζέ-
θγαιναν ἀπὸ τὰ νερά καὶ ἀρχισαν νὰ
συζητοῦν τὸ πρᾶγμα κοινώνοντας τὸ
κεφαλάκι τους καὶ ὑψώνοντας τὴν
οὐρίτσα τους. Ὁ ἥλιος ὅμως δὲν εἶ-
χε ὑψωθῇ οὔτε μιά σπιθαμὴ πάνω ἀπὸ
τὴν ἄλλη ὄχθη, καὶ τὸ δένδρο τους το-
ποθετήθηκε στὸ ἴδιο σὰν γῆς μέρος.
Αὐτὸ ἦταν, πάντα ροζισμένον, μαυρει-
δερό καὶ μὲ τὴ φωλῆά τους στὸ σκλη-
ρό, κολοβωμένο κλαρί. Καὶ οἱ σου-
σουράδες ξανάρχισαν τὴ δουλειά τους,
χωρὶς νὰ ζητήσουν περισσότερο νὰ ἐμ-
βαθύνουν στὰ θαυμάσια ποὺ εἶναι γε-
μάτη ἡ φύσις.

Ὁ Χάττο δ' ἐρμηίτης, ποὺ ἔδιωχνε
τὰ παιδιά του ἀπὸ τὴν τρώγλη τους,
ὁ Χάττο ποὺ οἱ τοομπάνηδες ἔτρεμαν
τὸ κακὸ τοῦ μάτι, πρόσεχε νὰ μὴ κά-
νῃ καμμιά κίνησι ποὺ νὰ τρομάξῃ ἢ
νὰ ἐμποδίσῃ τὴς σουσουράδες ἀπὸ τὴ
δουλειά τους. Ἦξευρε πὼς ὑπῆρχαν
πράγματα ποὺ ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει στὴ
φύσι, ὅπως καὶ κάθε μιά ἀπὸ τὴς συλ-
λαβῆς τῶν Ἱερῶν Βιβλίων ἔχει τὴ
μουσικὴ ἔννοια καὶ σημασία. Γι' αὐτὸ
εἶχε ἀνακαλύψει τί ἐσήμαινε αὐτὴ ἡ
φωλῆα ποὺ χτιζόταν ἀνάμεσα στὰ
δάχτυλά του. Ἦταν προσφῶς ἡ ὑ-
πόσχους τοῦ Θεοῦ, πὼς ἀν ἔμενε νὰ
προσεύχεται μὲ τὰ χέρια ὑψωμένα ὡς
ποὺ νὰ βγοῦν τὰ μικρά πουλάκια, ἡ
προσευχὴ του θὰ εἰσακούσταν καὶ ὁ
κόσμος θὰ καταστρεφόταν.

Τὴν ἡμέρα ὅμως ἐκεῖνη ἔβλεπε ὀλι-
γώτερο πένθιμα ὁράματα. Τὰ μάτια
του διαρκῶς σχεδὸν ἦσαν προσηλω-
μένα στὴν ἐργασία τῶν πουλιῶν. Ἐ-
βλεπε τὴ φωλῆα νὰ τελειώνει, τοὺς μι-
κροὺς ἀρχιτέκτονες νὰ δοκιμάζουν τὴ
στερεότητά της καὶ ἀντὶ ἀσθεστοχρί-
σματος καὶ βαφῆς νὰ κολλοῦν ὀλό-
γυρα μερικὲς λειψίνες ποὺ ἐμάζεψαν
πάνω ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ ἱτιά. Ὅταν
χρειάσθηκε νὰ τὴν ἐπιπλώσουν καὶ νὰ
ἐγκατασταθοῦν, τὰ πουλάκια ἀναζή-
τησαν τὸ γνοῦδι ἀπὸ τὰ μαλακώτερα
λουλούδια. Ἡ θηλυκὴ μάλιστα σου-
σουράδα ἔβγαλε μερικά ἀπὸ τὰ ἴδια
τῆς τὰ φτερά γιὰ νὰ στρώσῃ τὸ ἐσω-
τερικὸ τοῦ σπιτιοῦ της.

Οἱ χωρικοὶ ποὺ ἐφοβοῦντο τὴν ἐπί-
δρασι τῆς προσευχῆς τοῦ ἐρμηίτη,
προσπαθοῦσαν νὰ πραινῶν τὸ θυμὸ
του καὶ τοῦφεραν ψωμί καὶ γάλα.
Τὸν βρῆκαν ὀρθιὸ μὲ ὑψωμένα τὰ χέ-
ρια καὶ τὴ φωλῆα μέσα στὸ χέρι.

— Κυττάτε, ἔλεγαν, πόσο ὁ ἅγιος
αὐτὸς ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὰ πουλιά!
Καὶ δὲν τὸν ἐφοβοῦντο πιά καὶ τοῦ-
θαλαν στὸ στόμα τὸ λαγῆνι μὲ τὸ γά-
λα καὶ κουμάτια ψωμί. Ὁ Χάττο ὅμως
σὰν ἔφαγε καὶ ἤπιε τοὺς ἔδιωξε μὲ
σκληρὰ λόγια. Αὐτοὶ ὅμως ἀπάντησαν
μόνο μὲ χαμόγελα.

Τὸ σῶμα του ἦταν σκλάβος τῆς θε-
λήσεώς του. Μὲ τὴν ταλαιπωρία καὶ
τὴς νηστείας, τὴς ὀλοήμερες γονυκλισίες
καὶ ἀθύνειες ἐβδομάδων τὸ ὑπόταξε.
Οἱ σιδερένιοι του μυῶνες κράτησαν τὰ
μυράτσα του ἀλύγιστα ἡμέρες καὶ ἡ-
μέρες. Καὶ ὅταν ἡ σουσουράδα ἐκλω-
σοῦσε τ' αὐγὰ της δὲν ἔφευγε πιά ἀπὸ
τὴ φωλῆα καὶ ὁ Χάττο δὲν γύριζε τὸ
βράδυ νὰ ξεπλῶσῃ στὴν τρώγλη του.
Κοιμήθηκε καθιστὸς καὶ μὲ τὰ χέρια
ὑψωμένα. Πόσοι ἀσκηταὶ δὲν ἔκαμαν
σκληρότερα πράγματα!

Εἶχε συνηθίσει τὰ δυὸ μικρούλικά ἀ-
νήσυχα μάτια ποὺ τὸν κυττοῦσαν πάνω
ἀπὸ τὴ φωλῆα τὰ προστάτευε ἀπὸ

τὴν βροχὴ καὶ τὸ χαλάρι. Καὶ νὰ μιά
μέρα ποὺ ἡ σουσουράδα σηκώθηκε
καὶ τὴν ἀκολούθησε ἡ ἄλλη ποὺ φτε-
ρούγιζε ἀπὸ χαρὰ. Κάναν συμβούλιο
οἱ δυὸ καὶ εἶχαν πανηγύρια, ἀν καὶ μέ-
σα στὴ φωλῆα γινόταν χαλασμός ἀπὸ
τιτιθίσματα. Κι' εὐθὺς ἀμέσως ἀρχι-
σαν νὰ κυνηγοῦν μύγες καὶ κουνού-
πια. Καὶ ὅσο ἔορναν στὴ φωλῆα μύ-
γες καὶ κουνούπια τόσο τὰ τιτιθίσμα-

Τὰ πουλιά κάνουν φωλῆα μὲς τὸ χέρι του!

τὰ ἀῤῥαιναν καὶ ἀρχισαν νὰ ἐνοχλοῦν
τὸν ἐρμηίτη στὴς προσευχές του. Τότε
σιγὰ σιγὰ τὰ μυράτσα του, ποὺ εἶχαν
σχεδὸν ξεμάθει νὰ κινοῦνται, χαιψήλω-
σαν καὶ τὰ φλογερά του μάτια καρω-
θήκαν στὴ θορυβώδη φωλῆα. Ὅχι,
ποτέ δὲν εἶδε ἀθλιώτερο καὶ ἀσχημ-
ότερο πρᾶγμα: μικρούλικά γυνὰ σω-
ματάκια, χωρὶς μάτια καὶ φτερά ἔξη
μόνον ἀνοιχτὰ ράμφη. Τοῦκαναν πε-
ρίεργη ἐντύπωσι μὰ κι' ἔτσι ποὺ ἦσαν
ἐνοίωσε γι' αὐτὰ θερμὴ στοργὴ στὴν
καρδιά. Ἀπὸ τότε, παρακαλῶντας τὸν
Θεὸ νὰ σώσῃ τὸν κόσμο μὲ τὴν κα-
ταστροφὴ, δὲν ἔλεγε τίποτα γιὰ τὰ
ἔξη μικρούλικά ἀνυπεράσπιστα θνητά.
Καὶ ὅταν οἱ χωρικὲς τοῦφεραν τροφὴ
δὲν τὴς εὐχαρίστησε ὅπως ἄλλοτε μὲ
ὕβρεις καὶ κατάρεις. Ἦταν εὐχαριστη-
μένος ποὺ δὲν τὸν ἄφηναν νὰ πεθάνῃ
ἀπὸ πείνα, ἀφοῦ ἡ ζωὴ του ἦταν χρή-
σιμη στὰ πουλάκια ποὺ τοίριζαν μέσα
στὸ χέρι του.

Σὲ λίγες ἡμέρες, ἔξη στρογγυλά κε-
φάλια ἔσκυψαν ὅλη τὴν ἡμέρα στὰ χεί-
λη τῆς φωλῆας καὶ πιδ συχνὰ ὀλοένα
τὸ μπράτσο τοῦ Χάττο κατέβαινε ὡς
τὰ μάτια του. Ἐβλεπε τὰ φτερά ποὺ
φύτρωναν στὸ κόκκινο δέμα, τὰ μά-

τια ποὺ ἀνοίγαν καὶ τὰ σωματάκια
ποὺ ἐστρογγύλευαν. Καὶ ἀπὸ τὰ χεῖλη
του ἡ προσευχὴ ἀνέβαινε ὀλοένα πιδ
διστακτικῇ. Ὁ Θεὸς εἶχε ὑποσχεθῇ,
ἦταν βέβαιος, πὼς ἡ καταστροφὴ θὰ
ἐξεσποῦσε μόλις τὰ πουλάκια θὰ μά-
θαιναν νὰ πετοῦν. Καὶ τώρα ἔζητοῦσε
σχεδὸν τρόπον ὑπεκφυγῆς, γιὰτὶ τοῦ
φαινόταν ἀδύνατο νὰ θυσιασθοῦν τὰ
μικρούλικά θνητά ποὺ τᾶχε προστατεύ-
σει νάρθουν στὴ ζωὴ. Ὡς τότε ποτὲ
δὲν εἶχε τίποτα ποὺ νὰ τοῦ ἀνήκῃ.
Καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀδύνατους
καὶ ταπεινοὺς ποὺ ἔμπαινε τώρα στὴν
καρδιά του, εἶχε τὸ ἀποτέλεσμα, νὰ
τὸν κἀνι νὰ μὴ ἔξερ τί θέλει. Πότε
πότε ἔλεγε νὰ πετάξῃ τὴ φωλῆα στὸ
ποτάμι. Τὶ καλύττερον; νὰ πεθάνουν
προτοῦ γνωρίσουν τὴν ἀμαρτία καὶ τὸν
πῶνο; Θὰ τᾶσῳζε, τὰ φτωχά, ἀπὸ τὰ
ὄρνια, τὴν πείνα, τὸ κρύο, τὰ βάσανα.

Καθὼς ὅμως ἐσκέπτετο αὐτὰ τὰ
πράγματα ἔνα γεράκι ὤρμησε πάνω
στὰ πουλάκια. Ὁ Χάττο μόλις ἐπρό-
λαβε νὰ τὸ διώξῃ.

Τέλος ἔφθασε μιά μέρα ποὺ τὰ μι-
κρά ἔπρεπε νὰ μάθουν νὰ πετοῦν. Ἡ
μιά σουσουράδα τᾶσπρωχνε ἔξω ἀπὸ
τὴ φωλῆα, ἐνῷ ἡ ἄλλη φτερούγιζε ὀ-
λόγυρα γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ πόσο εὐκόλο
ἦταν καὶ πὼς ἀρκοῦσε νὰ δοκιμάσουν.
Μὰ τὰ μικρά ἐφοβοῦνταν καὶ δὲν τὸ
κουνούσαν. Τότε οἱ γονεῖς ἀρχισαν νὰ
δείχνουν στὰ παιδιά τους ὅλη τους
τὴν τέχνη. Πετοῦσαν ὀλόγυρα, ἀνέβαι-
ναν ὕψηλά καὶ σπάζιζαν τὸν οὐρανὸ, ἡ
ζυγιάζονταν ἀκίνητα, στὸν ἀέρα. Τὰ
μικρά ὅμως πάλι δὲν ἤθελαν νὰ πετά-
ξουν καὶ ὁ Χάττο ὁ ἐρμηίτης δὲν ὑπό-
ρεσε νὰ κρατήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του ν'
ἀναμειχθῇ. Τοὺς ἔδωσε μιὰν ἀνάλαφρη
σπρωξιά καὶ τελείωσε ἡ ὑπόθεσις. Μό-
λις βρέθηκαν ἔξω ἀπὸ τὴ φωλῆα, φτε-
ροκόπησαν σὰν τὴς νυχτερίδες, πετοῦ-
σαν μὲ τὴν ἀριστερὴ φτεροῦνα, ἀνα-
ποδογυρίζοντα, πέφτουν, σηκώνονται
καὶ χρησιμοποιοῦν τὴς πρώτες τους
γνώσεις γιὰ νὰ γυρίσουν τὸ ταχύτερο
στὸ σπιτί τους. Οἱ γονεῖς ἐπιστρέφουν
χαρούμενοι καὶ περήφανοι καὶ ὁ γέ-
ρο-Χάττο χαμογελά γιὰ τὴ χαρὰ
τους: κάτι ἔκανε κι' αὐτός.

Τὴν ἐπομένη ἡ φωλῆα ἦταν κενὴ
καὶ ἡ πικρία τῆς μοναξιάς γέμισε τὴν
ψυχὴ τοῦ Χάττο. Ἀργὰ κατέβασε τὸ
μπράτσο καὶ τοῦ φαινόταν πὼς ὅλη ἡ
φύσις κρατοῦσε τὴν ἀνάσα της γιὰ
ν' ἀκούσῃ τὴς σάλπιγγες τῆς Δευτέ-
ρας Παρουσίας. Τὴν σ' αὐτὴν ὁμοίαν
ἐκείνη οἱ σουσουράδες ἔπαιναν καὶ κα-
θῆσαν στὸ κεφάλι καὶ τοῖς ὤμοις της.
Τὸ πῶς ἔλασεν τὸν ταρσαναλὸν ἐνέ-
φανο τὸ γέροντος ἐρμηίτη. Ἀ' τὸ, ποὺ
εἶχε ὑποσχεθῇ, νὰ μὴ νη ἀκύντος κα-
τέβασε τὸ μπράτσο! Πῶς δὲν τὸν ἐκ-
έθηκε; Κάθε μέρα κατέβαζε τὸ χέρι
γιὰ νὰ βλέπῃ τὴ φωλῆα. Καὶ ὀρθιος,
ἐνῷ οἱ σουσουράδες στεροφυλίζαν καὶ
τὸ τοῦσαν ὀλόγυρα του, ἔρριπε τὸ κε-
φάλι ἀπὸ θυμωμένος σὲ κάποιον ποὺ
δὲν ἔφαττο: «Δὲν ἔπρεπε τὴν ὑπό-
σχισιν μου, εἶπε, καὶ δὲν πρεπε, νὰ
τηνῶμαι καὶ σὺ τὴ δὲκῃ σου!»

Καὶ τοῦ φάνηκε τότε πὼς τὰ βουνὰ
ἔπασσαν νὰ σείωνται καὶ πὼς τὸ πο-
τάμι ἀπλώνονταν στὴν ἡρεμὴ κοίτη του
μὲ ἀκλόνητη ἀσφαλεία.

Σέλιμα Λάγκερλεφ
(Μεταφρ. Χρ. Ἀγγελουμάτη)

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

8. (Συνέχεια)

Μπροστά στο Δημήτρη όμως παρουσιαζότανε τώρα ο παρακοιμώμενος σάν κάτι διαφορετικό πάλι. Πάνω από τὰ ἐγκόσμια, τίς τιμές καὶ τὰ μεγαλεία, καθαρὸς ὁλότελα ἀπὸ ἀδυναμίες, μέσα σ' ἕναν ἀέρα ἀγιωσύνης νὰ ποῦμε, ἔβλεπε τὸν ἀγῶνα τοῦ σατανᾶ ἐνάντια στὸ θεῖο λόγο καὶ πίστευε φανατικά σὲ ἕνα ἀνώτερο προορισμό. Νὰ ξυπνήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, νὰ τοὺς δείξῃ τὸν πλανερό δρόμο ποὺ ἀκλουθοῦν παρασυρμένοι ἀπὸ τὰ πάθη τους, νὰ τοὺς σώσῃ. "Ενας στρατηγὸς ποὺ ὀρίζει καὶ συντάσσει τίς «δυνάμεις τοῦ φωτός» ἐνάντια στίς «δυνάμεις τοῦ σκότους».

"Ὅσο ὁ Βρίγγας μιλοῦσε τόσο κι' ὁ Δημήτρης ἐνοιῶθε τὸν ἑαυτὸ του ὁλότελα σκληρωμένο ἀπὸ τὰ λόγια του... Τὸν ἐνθουσίαζε αὐτὸς ὁ τρόπος ποὺ συνταίριαζε τὴν πίστη μὲ τὴ δράση. "Ὅχι ἀποξενωμένος ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ κερδίσῃς ἐξουσίαν ἀπὸ τὴ σωτηρία, μὰ ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους νὰ μάχεσαι γιὰ τὴ νίκη τοῦ ἀγαθοῦ κι' ὅσο μπορείς ἀποψηλότερα γιὰ νὰ σ' ἀκούνε περισσότεροι.

"Ὁ Βρίγγας ἐξακολούθησε:

— Τὰ ἀξιώματα καὶ οἱ τιμές δὲν εἶναι λοιπὸν οὔτε χάρη οὔτε δῶρο ποὺ δίνει κανεὶς γιὰ νὰ ξεπληρώσῃ μιὰ χάρη. Μὰ εἶσι ὅπως στὴν ὥρα τῆς μάχης μπιστεύεσαι ἕνα πέρασμα ἐπικίνδυνο στὸν πῶ ἀξίω καὶ γενναῖο γιὰ τὴ θάρρεϊς πὼς αὐτὸς μπορεῖ νὰ τὸ κρατήσῃ καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο... "Ὅπως βάζεις ἕνα βιγλάτορα ψηλά τὴν ἐποχὴ ποὺ περιμένεις ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νὰ κάμουν οἱ Σαρακενοὶ ἐπιδρομὴ γιὰ κούρσεμα καὶ διαλέγεις ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς αὐτὸν ποὺ μπορεῖ τὸ χρέος νὰ τὸν βαστάξῃ ἀγρυπνὸν μέρα καὶ νύχτα... τὸ ἴδιο, νεαρέ μου κένταρχε, πρέπει νὰ κάνῃ καὶ κείνος ποὺ κρατᾷ στὰ χέρια του τὴν πολιτικὴ ἐξουσία...

Τιμές κι' ἀξιώματα... Χά, χά! Τ' ἀποζητοῦνε οἱ ἄμυαλοι γιὰ νὰ λάμπουν σὰ σκαθάρια χρυσᾶ στὸν ἥλιο καὶ τὰ τρέμουν κείνοι ποὺ ξέρουν τί βαρεὶα εὐθύνη φορτώνονται μαζί μ' αὐτά...

"Ὁ Βρίγγας σηκώθηκε, πήγε κοντὰ στὸ Δημήτρη καὶ γελώντας σαρκαστικά ἔβαλε τὸ χέρι στὸν ὦμο του...

— Εἶσαι φρόνιμος, νεαρέ μου κένταρχε, πολὺ φρόνιμος ποὺ τ' ἀποφεύ-

γεις... Καὶ τόσο νέος... "Απίστευτο! "Ἀσε τοὺς ἄλλους νὰ πολεμοῦνε αὐτὸν τὸν κρυφὸν ἐχτρὸ ποὺ μαραίνει τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων καὶ τρώει σιγά-σιγά σάν τὸ σαράκι τὰ θεμέλια τῆς αὐτοκρατορίας... Κάλιο νὰ ἀντικρύξῃς τοὺς Σαρακενοὺς μὲ τὸ κοντάρι στὰ χέρια. Βλέπεις ποὺ νὰ χτυπήσῃς καὶ μὲ ποῖον ἔχεις νὰ κάνῃς. Μὰ ἐδῶ δὲν ξέρεις τί θὰ σοῦ παρουσιάσῃ ἡ ὥρα καὶ ἡ στιγμή. "Αχαρὸς ἀγῶνας. "Ἐκεῖ ἡ γενναιοῦτητα ἀναγνωρίζεται καὶ δοξάζεται, ἐδῶ μένει κρυμμένη ἀπὸ τὰ μάτια τῶν πολλῶν καὶ πολλὰς φορὲς συκοφαντιέται κιόλας... "Ὅχι, ἀλήθεια σοῦ λέω, Δημήτρη Γρηγόρη, εἶσαι πολὺ φρόνιμος νέος.

Καὶ πρόσθεσε μὲ θλιμμένο τρόπο:

— Θαρρῶ μάλιστα πὼς δὲν ἔχουμε τίποτ' ἄλλο νὰ ποῦμε.

"Ὁ Δημήτρης ἐνοιῶσε πὼς τὰ πόδια του ρίζωσαν στὴ γῆ, τὰ μάτια του πέταξαν φωτιὲς ἀπὸ τὸ πείσμα.

— Εὐγενέστατε, εἶπε, περιμένω νὰ μὲ διατάξετε.

"Ὁ Βρίγγας τὸν κοίταξε μὲ προσοχή.

— Θάπρεπε νάμουν δειλὸς, ἀν...

— Δὲν εἶσαι δειλὸς, φρόνιμος μονάχα.

— Τὸ ἴδιο κάνει σὲ μιὰ τέτοια περίσταση, εὐγενέστατε.

— "Ἐχεις φίλους;

— "Ἐχω εὐγενέστατε.

— Τὰ ὀνόματά τους ν' ἀκούσῳ.

— Γρηγόρης Κομιτᾶς, Μιχαὴλ Χρυσόδεργης.

— Εἶναι πρόθυμοι νὰ σὲ βοηθήσουν; Τοὺς ἔχεις ἐμπιστοσύνη;

— "Ὡς τὸ θάνατο!

«Μπορεῖ κι' ὡς ἐκεῖ νὰ παρουσιαστῇ ἀνάγκη» μουρμούρισε ὁ Βρίγγας κι' ὕστερα ρώτησε:

— Τὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου τὸ ξέρεις;

— Τὸ ἔχω ἀκούσει, μὰ δὲν πῆγα ποτέ.

— Θὰ πᾶς τώρα. Θέλω νὰ μάθω ποιοὶ πηγαίνουν στὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου... μέρα ἢ νύχτα. Πρόσεξε μονάχα... Κάτω ἀπὸ τὰ πέπλα δὲν κρύβονται πάντα γυναῖκες... Εἶσαι ἐξυπνὸς καὶ καταλαβαίνεις... Μοῦ χρειάζονται ὀνόματα. Πρόσεξε σοῦ ξαναλέω. Χρειάζεται φρόνηση καὶ πονηριά

γιὰτὶ δὲν πρέπει νὰ καταλάβουν πὼς τοὺς παρακολουθοῦμε κι' ἔχουν κάθε λόγο νὰ εἶναι ἀνήμποροι καὶ προσεκτικοί. "Ἄλλο τίποτα δὲ σοῦ λέω... Μάθε ὅμως τοῦτο Γρηγόρη: Τὸ ἔργο ποὺ σοῦ μπιστεύομαι εἶναι τόσο σημαντικό ποῦ, ἀν τὸ καταφέρῃς, εἶναι σάν νὰ κέρδισες μιὰ μεγάλη νίκη. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρῃ σήμερα μεγαλύτερη ὑπηρεσία στὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλιά...

Κι' ἀφοῦ δίστασε μιὰ στιγμή πρόσθεσε:

— ...καὶ τὸ Θεὸ... γιὰτὶ θὰ ματαιώσῃς κάτι ἀνομο ποὺ μηχανεύτηκε καὶ παρὰκίνησε ὁ Σατανᾶς.

"Ὁ Δημήτρης ἀκούγε ἀκίνητος...

— "Ἄν μ' ἔλεες τίς προφυλάξεις σου νοιώσουν ποῖος εἶσαι καὶ γιὰ ποῖο σκοπὸ βρίσκεσαι ἐκεῖ, δὲν ἐγγυῶμαι καδὸλου γιὰ τὴ ζωὴ σου. "Ἐνα πρᾶμα μονάχα ζητῶ νὰ μοῦ ὑποσχεθῇς... "Ἄν πέσῃς στὰ χέρια τους νὰ μὴ μαρτυρήσῃς ποτὲ ποῖος σ' ἔστειλε.

— Τὸ ὑπόσχομαι.

— Περιμένε τώρα.

"Ὁ Βρίγγας πήγε στὴ διπλανὴ σάλα καὶ σὲ λίγο γύρισε κρατώντας ἕνα χρυσοκέντητο κόκκινο σακκουλάκι στὸ χέρι.

— "Ὁ Τρισιέδατος σὲ παρακαλεῖ νὰ δεχτῇς εἴκοσι χρυσὰ νομίσματα. Βάζω κι' ἐγὼ ἄλλα τόσα.

— "Ἐχω, εὐγενέστατε, ὅσα μοῦ χρειάζονται... εἶπε ὁ Δημήτρης στενωχωρημένος.

— Σοὶ! Διαταγὴ... εἶπε ὁ Βρίγγας κι' ἔβαλε τὸ σακκουλάκι στὰ χέρια τοῦ Δημήτρη... Θὰ σοῦ χρειαστοῦν ἴσως κι' ἄλλα. Ζήτησε χωρὶς δισταγμό...

Καὶ πρόσθεσε:

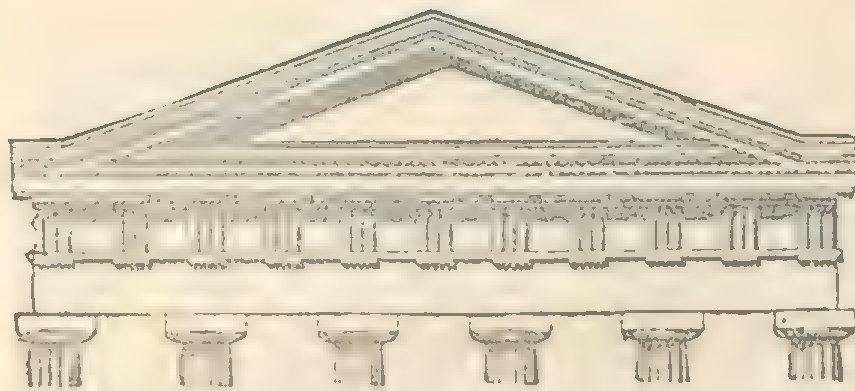
— Ποῦ ἀκούστηκε τὰ ἔξοδα τῆς ἐκστρατείας νὰ τὰ πληρώνῃ ὁ στρατηγός;

— Μοῦ χρειάζεται μιὰ ἀδεια, εὐγενέστατε.

— Καὶ βέβαια. "Ἐχω μάλιστα δώσει

— Εἶσαι φρόνιμος, νεαρέ μου Κένταρχε.

ΤΑ ΑΕΤΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΝΑΩΝ

Με την πρωτότυπη ζωγραφική των αγγέλων οι αρχαίοι Έλληνες εκφράζανε, καθώς εξηγήσαμε σε προηγούμενα άλλα σημειώματά μας, τα ήθη και τη ζωή τους, με τα ανάγλυφα των Ναών τους συμβολίζανε μάλλον την ιδέα και τη θρησκεία τους.

Οι αρχαίοι Έλληνες προτιμούσαν να σκαλίζουν τους τοίχους των μαρμαρίνων ναών τους με ωραίες ιστορίες, κι' έπειτα να χρωματίζουν το ανάγλυφον με χτυπητά κι' εκφραστικά χρώματα, παρά να ζωγραφίζουν τους τοίχους, όπως κάνουμε έμεις σήμερα, γιατί ήτανε, τα χρόνια εκείνα, όπαιθριοι ως επί το πλείστον, και οι τοιχογραφίες καταστρέφονταν εύκολα από τις κακοκαιρίες και τον ήλιο. Έτσι τα σχέδια των αρχαίων αναγλύφων μένουν αναλλοίωτα και λαμπρά και τα θαυμάζουμε ακόμα σήμερα.

Σκαλίζανε επίσης τους πέτρινους μυστηριώδεις ναούς τους και οι Αιγύπτιοι. Γεμίζανε ολόκληρη την επιφάνεια των τοίχων με αλλόκοτες και άκλιτες εικόνες και ιστορίζανε με αυτές τις περιπέτειες των θεών και των βασιλεφών τους. Οι Έλληνες όμως έδωσαν πρωτοτυπία και τάξι στο ανάγλυφον. Η τέχνη αυτή αρχίζει από τα μέσα του έβδομου αιώνα πρὸ Χριστού, όπότεν καταργήθηκε ο Αιγαιοπελασγικός ρυθμός στην αρχιτεκτονική και επέλεξε ο νέος Δωρικός ρυθμός.

Τότε τα αιγαιοπελασγικά δώματα, οι εφ'όψωγραμμες δηλαδή ταράτσες, που ή παρὰδοσι ζή ακόμα στα νησιά του Αιγαίου, καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν με τη δωρική διπλή στέγη. Στις στενότερες πλευρές του ναού πάνω από το κάθετο επισημειώνοντο γινώσκοντας ένας τρίγωνος τοίχος (τύμπανον) για ν' ακουμάστανε πάνω του οι μεγαλύτεροι δοκοί.

Και επειδή είδαν τον τρίγωνο αυτό τοίχο να μοιάζει με αέτο με τα δυό του φτερά απλωμένα τον είπαν αέτωμα.

Το αέτωμα πράγματι παρουσίαζε από μακριά όμοιότητα και μεγαλότερη κι' εκπέδη κατάλληλο για νά κοσμηθῇ με ωραίες απλάγλυφες παραστάσεις.

Και έτσι σιγά-σιγά με την εξέλιξη του ελληνικού πολιτισμού το τρίγωνο αυτό τμήμα του ναού, γεννημένο από πρακτική ανάγκη, καθήντησε να γίνῃ ή πιο τέλεια διαπαράστασις της μυθολογίας και της έσωτερικής πάλης του Ανθρώπου.

Και όμως το πρόβλημα του γεμίσματος του τριγώνου διαστήματος του αετώματος δέν έλυθη, όπως θα νομίζεστανε κανείς, όλο με μία, άλλα χρειαστήκαν προσπάθειες άπειρες και πειράματα άτελειωτα γι' αυτό, γιατί το τρίγωνο σχήμα παρουσίαζε δυσκολία για τη διακοσμητική σύνθεσις της παραστάσεως που θα έφαρμασθῇ μέσα στο διάστημά του.

Για τοότο βλέπουμε ότι τα πρώτα αέτωμα-

τα περιλαμβάνουν τα καταλληλότερα για το σκοπό αυτό σχήματα. Τα παράξενα τέρατα της μυθολογίας με τα έρποντα κορμιά σαν του φειδιού έδωσαν την πρώτη σύλληψη της διακοσμήσεως του αετώματος.

Το τρικέφαλο τέρας από πουρι που ήτανε στο αέτωμα του Έκατομπίδου της Ακροπόλεως των Αθηνών μάς δείχνει τί ήτανε οι πανάρχαιες εκείνες παραστάσεις των τεραστίων δωρικών ναών, και μπορεί να το θαυμάσει κανείς στο Μουσείον της Ακροπόλεως.

Και τί παράδοξο, αλήθεια, φανταστικό θηρίο με τρία γενειοφόρα κεφάλια, με μάτια κυανά, με ερωτικό χαμόγελο και μαλλιά και το κορμί του στολισμένο με μαύρες ή άσπρες λουρίδες.

Τι όμορφη και ζωντανή ή σύλληψη της πρωτόγονης εκείνης τέχνης των αρχαίων ναών που χάθηκε σαν όνειρο παραμυθιού. Και τί ναοί όπερήσανοι, πελώριοι κι' επιθλητικοί που λάμπανε στα χαράματα του πρώτου δωρικού πολιτισμού στην Κόρινθο, στην Κέρκυρα, στην Πελοπόννησο, στην Αττική και άλλοι!

Άφου λοιπόν τα τέρατα και τα διάφορα παράξενα ζώα προσέφεραν τα πρώτα κι' εύκολότερα θέματα για την παράστασι των αετωμάτων, άρχισαν να αντιμετωπίζεται και ή σύνθεσις της ανθρώπινης μορφής.

Και όταν όπερηδήθηκε κι' ή δυσκολία αυτή, τότε το ανάγλυφον του αετώματος φτάνει στην πρώτη του άκμή, όπως το βλέπουμε στους θησαυρούς των Αεφών μικροί ναοί με δύο Καρυάτιδες ως κολώνες στην πρόσοψι.

Ο ρυθμός του πρώτου αυτού σταθμού της ελληνικής γλυπτικής που διεμόρφωσε το ανθρώπινο κορμί λέγεται Αρχαϊκός και ή σύνθεσις των μορφών παίρνει ρυθμική κίνησι.

Ύστερα από τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, όπως άλλαξαν τα ήθη κι' οι ιδέες, το ίδιο έπαθε κι' ή τέχνη: άρχίζει να μεταρρυθμίζεται με βήματα τολμηρά. Η διακοσμητική σύνθεσις επιδιώκει να βρῇ την κίνησι μέσα στην άπλη φυσικότητα κι' όχι μέσα στο συμβολικό ρυθμό της γραμμής. Παράδειγμα τέτοιας μεταρρυθμίσεως μάς προσφέρουν τα αέτωματα του Ναού της Αφείας στην Αίγινα.

Η νίκη κατά των Περσών φέρνει άλλη μεταρρυθμίσι στην τέχνη, όπως και στα ήθη. Στο πελώριο αέτωμα του Ναού του Διός στην Όλυμπια βλέπουμε τη νέα άλλαγή αυτή. Η τέχνη και ο ρυθμός επιδιώκει να προσανατολισθῇ πρὸς την σκέψι και στα πάθη. Τα θέματα παίρνουν ήθικη έννοια.

Στο ναό του Παρθενώνος στην Αθήνα το αέτωμα λέει την τελευταία λέξι. Ο ρυθμός προσανατολίζεται τώρα πρὸς την γαλήνη, την όπείρατη ιδέα και σοφία.

ΤΖ. ΚΑ΄Ι-ΜΗ Χ

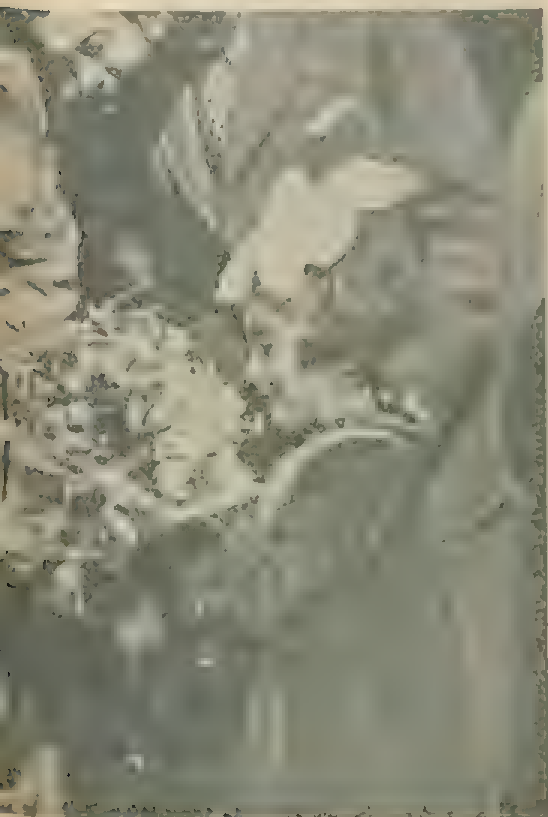
Η Α. Μ. ο Βασιλεύς, η Α. Β. Υ. ο Διαδόχος Παύλος, πασημας κα. άνωτατοι άξιωματικοί κατό

Μία χαριτωμένη μικρά του Συνοικισμού έφης Αδούλας χηόν κατά την έσο

δ' Αρχηγός, ο Υφυπουργός των Στρατιωτικών κ. Πα-
μάν επίσκεψιν τους εις τοίς στρατώνας.

ου (πρώην Δραπέταδης) προσφέρει άνθη εις τόν 'Αρ-
την της Πρωτομαγιάς.

ΤΟ ΣΑΡΑΝΤΑΗΜΕΡΟ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Την ίδια εποχή που γιορτάζουμε την 'Ανάστασι του Χριστού, χαίρουμε και για την άνοιξιτική ανανέωσι της φύσεως. Τό σα-
ρανταήμερο, δηλαδή τό διάστημα από
τό Πάσχα έως τη γιορτή της 'Αναλήψεως, α-
ποτελεί και την αρχή της άνοιξεως στην 'Ελ-
λάδα. Είναι γνωστό ότι η 'Ορθόδοξος 'Εκ-
κλησία σ' όλο αυτό τό διάστημα εορτάζει
την 'Ανάστασι του Σωτήρος και ο λαός μας
μέ διάφορα έθιμα συμμετέχει σ' αυτό τόν
εορτασμό. Μά παραλληλά εκδηλώνουμε και
την χαρά μας για την ανανέωσι της φυσικής
ώμορφιάς, για τόν άνοιξιτικό πανηγυρισμό
του ύπαιθρου...

Σά διάφορα μέρη της 'Ελλάδος γίνονται
κατά τό σαρανταήμερο του Πάσχα ύπαιθρια
πανηγύρια. Μέσα στη χαρά της φύσεως, που
εξανασταίνει, γιορτάζουν οι χριστιανοί. 'Ο-
ταν γίνονται τά θρησκευτικά αυτά πανηγύ-
ρια, οι πιστοί πηγαίνουν τό πρωί στην εκ-
κλησία και κατόπιν βγαίνουν στο ύπαιθρο.
'Εκεί, κάτω από τά δένδρα, ψάλλονται άρνιά,
γίνονται χοροί και τραγούδια μέ λαϊκά
μουσικά όργανα. 'Ετσι γίνεται διπλός εορ-
τασμός.

Τέτοια ύπαιθρια πανηγύρια, θρησκευτικά
και κοσμικά μαζί, γίνονται τό σαρανταήμερο
σε πολλά χωριά της Κερκύρας. 'Αλλά στην
Κέρκυρα κατά τό σαρανταήμερο, από την
Δευτέρα του Πάσχα ως την ημέρα της 'Ανα-
λήψεως, γίνονται και θρησκευτικές λιτανείες
στά διάφορα χωριά. Στην κορυφή της πομ-
πής είναι τό βυσινόχρωμο μεγάλο εφέλα μ-
πουρο της 'Εκκλησίας μέ τις χρυσές και
πολύχρωμες άγιγραφές. Και ακολουθούν
άγιες εικόνες, παπάδες, κόσμος...

'Αλλά, κατά τό σαρανταήμερο, τό φλάμ-
πουρο παρουσιάζεται τιμητικά και στις κη-
δείες. 'Αν πεθάνη κανένας στά χωριά κατά
τό διάστημα αυτό του Πασχαλινού εορτα-
σμού, κηδεύεται μέ έπί κεφαλής τό φλάμπου-
ρο. 'Όταν όμως περάση η γιορτή της 'Α-
ναλήψεως, όποιος και νά πεθάνη, τό φλάμ-
πουρα δέν βγαίνουν από την εκκλησία. Μονά-
χα αν πεθάνη ιερωμένος γίνεται τιμητική
έξαιρέσι και πάει στην κηδεία και τό φλάμ-
πουρο.

Αυτά τά έθιμα επικρατούν στα χωριά για
τό σαρανταήμερο. Μά ακόμη μεγαλύτερη με-
ταβολή συνθηκών, κατά την εορταστική αυ-
τή περίοδο, γίνεται στο 'Αγιον 'Ορος.

'Εκεί, μόλις μνη η άνοιξη, η φύσις πανη-
γυρίζει μέ τρόπο καταπληκτικό. Γιατί όλος
ο 'Αβωός είναι σαν περιβόλι γεμάτο μέ πρα-
σινάδα και ροσκία. Σάν μπαίνει η άνοιξη,
γεμίζει ο τόπος από πεταλούδες, από μυριά-
δες ποικίλων άγριών αστεριών. Η χαρά και
εὐδαιμονία! Και, τη στιγμή που
εθάνει η γιορτή του Πάσχα, η σιωπηλή
καλογερική κοινότητα αλλάζει εφελκυσ-
τική Την μελαγχολία διαδέχεται για σα-
ραντα μέρες η χαρά!...

"Όλα αλλάζουν εφελκυστική. 'Ακόμα κι ο
χαιρετισμός. Σ' όλο τό άλλο χρονικό διά-
στημα οι καλόγεροι του 'Αγίου 'Ορους χαι-
ρετούν μέ την λέξη «Εὐλογεῖτε». Διότι, λέ-
ναι ποτέ «Καλημέρα», «Καλησπέρα» ή «Καλη-
νύχτα». Μόλις όμως γίνη η 'Ανάστασι και σ'

όλο τό διάστημα του σαρανταήμερου οι κα-
λόγεροι χαιρετίζονται έτσι:

— Χριστός 'Ανέστη, λέει ο ένας.
— 'Αληθώς 'Ανέστη, απαντά ο άλ-
λος.

Κάθε άλλος έγκόσμιος χαιρετισμός ξεχνιέ-
ται έμπρός στο άγγελμα της 'Αναστάσεως
του Χριστού!

Χαρά γενική σκορπίζεται σ' όλο τό 'Ορος
κατά τό σαρανταήμερο. 'Ελληνες, Ρώσοι,
Σέρβοι, Βούλγαροι και Ρουμάνοι καλόγεροι,
σφιχτά ένωμένοι μέ την ίδια όρθόδοξη πίστι,
άνταμώνονται φιλικά και χαιρετίζονται έγ-
κάρδια. Κι οι άλλοεθνείς καλόγεροι συνηθί-
ζουν κατά τις ημέρες αυτές της χαράς νά
φορούν και ρόσα χρωματιστά. Οι 'Ελληνες
φορούν μαύρα. Μά οι άλλοι συνηθίζουν τώρα
νά φορούν και μώβ, βυσινιά ή σκούρα μπλέ.
Χρώματα χαρμόδυνα, που δέν τά φορούν στις
μέρες της νηστείας και της Μεγάλης 'Εβδο-
μάδος, μά τά χαιρούνται κατά τις ημέρες του
Πάσχα. Φορούν ακόμα και φαιά, δηλαδή στα-
χτιά, ρόσα. Αυτά όμως είναι περισσότερο βυ-
ζαντινά. Σέβουμε ότι οι παλαιοί Βυζαντινοί
γαλόγεροι έφόρουν ετριβάνια φαιά. Τά μαύ-
ρα ρόσα έπικρατήσαν άργότερα.

Μά μεγάλη μεταβολή μέ τό Πάσχα γίνεται
και στη διαίτα των καλογέρων. Μετά την νη-
στεία της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, τώρα
εκαταλείπεται τό ελαιον και ο όλιος σ' όλο τό
σαρανταήμερο και συχνά στην ετράπεζα
ύπάρχει και ψάρι. Αυτά γίνονται στά εκοι-
νώβια μοισαστήρια, όπου σ' όλο τό διά-
στημα της Σαρακοστής όχι μόνο δέν τρώνε
ψάρια, μά δέν έπιτρέπεται ούτε κρασί, ούτε
λάδι. Μάλιστα οι καλόγεροι τρώνουν την σα-
ρακοστή μόνο μία φορά την ημέρα, κατά τις
4 τό απόγευμα. Κατά τό σαρανταήμερο τρώ-
γουν δύο φορές. Κάθονται στην ετράπεζα,
και, ενώ διαβάζονται συσελάρια και
χαρμόδυνα κείμενα της 'Αναστάσεως, οι κα-
λόγεροι τρώνουν μπακαλιάρο ή φρέσκο ψάρι,
άλμυρές σαρδέλλες και σαλατικά. Σαραντα
μέρες ξεχνούν τη νηστεία. Πίνουν μέλιστα
και κρασί. Μονάχα κρέας δέν τρώνουν ποτέ.

Στά εἰς ὁρμηθῶν δὲν μὲν μοναστήρια, δ-
που οι καλόγεροι δέν κάθονται σε κοινήν
τράπεζα, μά τρώνουν στα κελιά τους, τρώνε
κατά τό σαρανταήμερο και αρίστα τρώγου
ή γουρουνόπουλο ή δριφθας. Μερικοί τρώνε
και σὺνὰ και πισσίνα. Μά αυτά τά τελει-
ταία κανονικά έπιτρέπονται μόνο στους άρ-
ρώστους καλόγερους.

'Ετσι αλλάζουν όλα στο 'Αγιον 'Ορος κατά
τό Πάσχα και κατά τό σαρανταήμερο. 'Αν-
θρωποι και φύσις πανηγυρίζουν. Και μέσα
στη σιωπή της μοισαστικής πολιτείας, όπου
άπαγορεύεται κάθε εκοσμικόν άσμα, καθι-
κυρώνεται ή κρότος, κάθε χαρμωστή φω-
νή, άκούγονται για σαράντα μόνο ημέρες
ψαλμωδίες χαρούμενες. Είναι τό άναστάσιμα
τροπάριο της περιόδου αυτής: τό 'Αναστά-
σιως ημέρα και λαμπρινόμην λαός και τό-
σα άλλα. Και συχνότερα από όλα άκούεται
από κελιά, σπηλιές, καλύδες και καθίσματα
δοκητών τό άχριστός 'Ανέστη — τό
χαρμόδυνο και αίσιο κήρυγμα της 'Αναστά-
σεως του Χριστού...

ΘΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

(Συνέχεια)

Εκ τού παρηγορητικού
Την ώρα που μ'έταφ-
να λόγος που τον ζέ-
λαγε συχνά ο Βιτά-
λης: «Η τύχη πηγαί-
νει σ' εκείνους που δεν

έχουν ανάγκη». Μιά τόσο καλή ελπίδα
ήταν βέβαια σημαδί πως από στιγμή σε
στιγμή θα παρουσιάζονταν οι γονείς μου! Η
είχα τόση πεποίθηση στα προσδοκώμενά μου,
ώστε την άλλη μέρα θα καθόμουν στο ξενο-
δοχείο να τους περιμένω, αν ο Μαντίλας δεν
μ'ελάμβανε να βρω έλπίδα, να περνώ και να
ταπεινώνομαι. Τότε και την ημέρα
αυτή κι εγώ είχα πάρα πολύ φράγκα.

«Αν βρω, ήταν να τα πω με το λίγο
από τους γονείς σου, θα τα πω με το λίγο
μιας κι' αυτός με ήταν τόσο πιο άριστος είτε
για τους ο Μαντίλας».

Παρουσίαζαν έτσι τους ήμερους χωρίς να πα-
ρουσιασθώ κανείς και τίποτα. Κάθε φορά
που ρωτούσα την ξενόδοξα, μου απαντούσε
στερεότυπα: «Κανένας δεν ζήτησε το Μπαρ-
μπερή κανένα γράμμα, δεν ήλθε για σάς η
για το Μπαρμπερή!», «Αλλά την τετάρτη ή-
μερα μου έδωσε ένα γράμμα».

«Ήταν η απάντησή της μάνας Μπαρμπε-
ρίνας, η καλύτερη η απάντησή που έλαβα
να μου γράφουν, γιατί δεν ήξερε γράμματα».

Μου έλεγε πως είχε μάθει το θάνατο του
αντρός της και πως λίγους καιρού πρωτότερα
είχε λάβει απ' αυτόν ένα γράμμα που μου
το έστειλε, γιατί ένιωθε πως μπορούσε να
μου χρησιμεύσει, αφού είχε πληροφορίες για
την οικογένειά μου.

«Γρήγορα, γρήγορα! φώναζε ο Μαντίλας.
Να διαβάσουμε το γράμμα του Μπαρμπερή!
Τό άνοιξε με συγκίνηση και διάβασε:

«Αγαπητή μου γυναίκα,

Γιατί απρόσμενος στο νοικοκυριό και φοβά-
μαι πως δεν θα ξανακοινωνώ. Αν είχα τη
δύναμη, θα σου έγραφα πως με βρήκε αυτή
η άρρωστη, μα δεν μπορώ, ούτε είναι άρρω-
στη και να γράψω, αλλά κι' εγώ, όπως στα
συναισθήματα, μέσα λοιπόν, πως αν δεν την
γλυτώσω, έσύ πρέπει να γράφεις στους κυ-
ρίους Γκρήθ και Κλέλεν, Γκρήν-ακουίρ, Αίν.
κόντ'ιν, στο Λονδίνο. Είναι οι δικηγο-
ροι που επιφορτίστηκαν να βρουν τον Ρεμή.
Μα τους γράφεις πως έσύ μόνο μπορείς να τους
δώσεις πληροφορίες για το παιδί, αλλά κοι-
τάζει να σου πω πως καλώς ή κακώς τις πρ-
οφές σου. Με τα χρήματα αυτά θα περάσεις
και σ' καλὰ γράμματα».

Για να μάθεις τώρα που βρίσκεται ο Ρε-
μή, γράφεις σε κάποιο κύρ-Πέτρο 'Ακνέν,
πρωην κηπουρό, φυλακισμένο τώρα για χρέη
στο Κλιού, στο Παρίσι. Όλα σου τα γράμ-
ματα να σου τα γράφω ο πατέρας μας, γιατί
σε τέτοια ύψοις δεν πρέπει να εμπιστευθής
τον τυχερότα. Και μην κάμεις τίποτα, πριν
μάθεις το θάνατό μου.

Σε φιλώ για όποτε φορά.

Μπαρμπερής

Δεν είχα καλὰ-καλὰ τελειώσει το διάβα-
σμα, όταν ο Μαντίλας πετάχθηκε μ' ένα πη-
δημα.

«Ευχαρίστησα, στο Λονδίνο!

«Ήμουν τόσο σκοτισμένος απ' όσα είχα
διαβάσει, ώστε κοίταξα το Μαντίλας χωρίς να
καταλάβω τί είχε».

— Μά αφού ο Μπαρμπερής γράφει, έλακο-
λύθηκα, πως Άγγλοι δικηγόροι επιφορτί-
στηκαν να σ' βρουν, θα πη πως και οι γο-
νείς σου είναι Άγγλοι.

— Μά.

— Τί; Σ'όλο κακοφαίνεται που είναι Άγ-
γλοι;

— Ναί, «Ήθελα να είναι Γάλλοι, από την
πατρίδα της Αλίας και των παιδιών».

— Κι' εγώ ήθελα να είναι Ιταλοί.

— «Αν είμαι όμως Άγγλος, θα είμαι από
την πατρίδα του 'Αρθούρου και της κυρίας
Μελάνιαν Πλάι κόντ'ιν».

Το ποτέ αν είσαι Άγγλος; Μά είσαι
βαλόνιστος! Αν οι γονείς σου ήταν Γάλλοι,
δεν θα δαίναν Άγγλους να τους βρουν, το παι-
δι που έχασαν στη Γαλλία! Κι' αφού είναι

Άγγλοι, πρέπει να πάμε στην Άγγλία. Εί-
ναι ο καλύτερος τρόπος για να βρής τους
γονείς σου, Ρεμάνο μου!

— Μά γράφω, καλύτερα, σ' αυτούς τους
δικηγόρους».

— Μπα! Εδωκόλυτα συνεννοείται κανείς
μιλώντας παρά γράφοντας. Από την ημέρα
που ήλθαμε στο Παρίσι, μαζέψαμε 52 φρά-
γκα! Ήσθλαμε τα 9, μάς μείνουν 43. Θά-
λουν και περισσεύουν για να πάμε στο Λον-
δίνο. Από τη Βουλώνη θα μπορούμε σ' ένα
πλοίο που θα μάς πάει κατ' εθέσιαν. Και δεν
θα πληρώσουμε πολλά.

— Πως το ξέρεις; Πήγες ποτέ στο Λον-
δίνο;

— «Όχι» στο λιποδρόμιο όμως είχαμε δυο
κλάουν που ήταν Άγγλοι. Πολλές φορές
μου μίλησαν για το Λονδίνο. Μ' έμαθαν μόλι-
στα και κάμποσα άγγλικά, για να μιλούμε
χωρίς να καταλάβει η γρη-Γκασσάνα, που
ήταν για μένα περίεργη!... Έννοια σου κι'
εγώ θα σε οδηγώ στο Λονδίνο.

— Μά κι' εγώ έμαθα άγγλικά με το Βι-
τάλη.

— Ναί, μα τρία χρόνια τώρα θα τα ξέχα-
σεις, ενώ εγώ τα θυμάμαι ακόμα, θα λήξω.
«Επειτα, να σου πω την αλήθεια, θέλω ναρθώ
μαζί σου στο Λονδίνο και για άλλο λόγο».

— Τί λόγο;

— Μά, αν οι γονείς σου έρχονταν να σ'ε-
βρουν στο Παρίσι, μπορούσε εξαίρετα να μη σ'
αφήσουν να μη πάρες μαζί σου' ενώ, άμα
θα είμαι κι' εγώ στην Άγγλία, δεν θα με
διώξουν.

Ο ουλλογιόμος αυτός μου φάνηκε κάπως
προσελκτικός για τους γονείς μου' δεν ήταν
όμως κι' άλλος διόλου παράλογος. Υπήρχε
δηλαδή και μία μικρή πιθανότητα να γίνει
έτσι, όπως έλεγε ο Μαντίλας' γι' αυτό και
μόνο δέχθηκα να πάω άμέσως στο Λονδίνο,
και να πάω μαζί του

— Φεύγουμε, τού είπα.

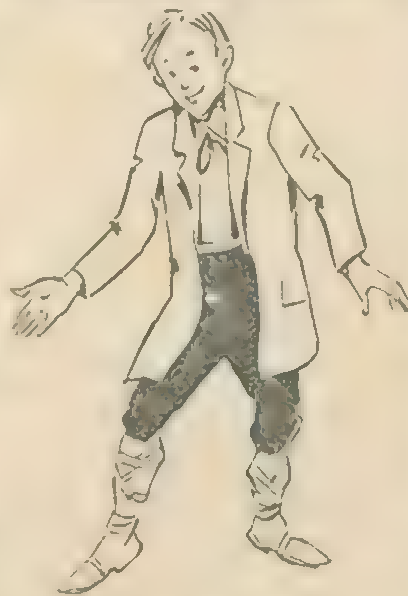
— Έμπρός!

Σε δυο λεπτά οι σάκκοι μας δέθηκαν και
κατεβήκαμε έτοιμοι να φύγουμε.

«Αμα μάς είδε με τα πράγματά μας, η
ξενόδοξα έβγαλε τις φωνές».

— Πως; Ο μικρός κυριος φευγει; (ο μι-
κρός κυριος ήμουν εγώ). Δεν θα περιμει-
νουν τους γονείς του; Δεν θα κάμει κανα-
γιατί οι γονείς του έδω πάντα θάρρος και
θάβλεπαν μάλιστα και ποσο τον περιποιού-
μαστε

Μά η εύλογα αυτή δεν μπορείς να με

— Να πάμε στο Λονδίνο!...

κρατήση, κι' αφού πλήρωσα το λογαριασμό
μας, βγήκα στο δρόμο, όπου με περίμεναν ο
Μαντίλας κι' ο Κατής.

— Δεν μπορεί να ξέρω τοόλαχιστο ποθ
πάτε; μου φώναξε η ξενόδοξα.

«Αλήθεια, φρόνιμο ήταν να της αφήσω τη
διεύθυνσή μου. Έγυρσα και την έγραφα στο
βιβλίο της».

— Στο Λονδίνο; Έβγαλε πάλι τις φωνές
η γρη. Αα, μουρμύλια ολομόναχα στο Λον-
δίνο! Φοδέρω!

Πριν φύγουμε για τη Βουλώνη, έγραψα να
πάμε ν' αποχαιρετήσουμε τον πατέρα.

Δεν ήταν ιδιαίτερη αυτή η επίσκεψη. Με με-
γάλη του χωρά έμαθα ο πατέρας πως πή-
γαμε να βρω την οικογένειά μου, κι' εγώ
πάλι με μεγάλη ευχαρίστηση του υποσχέθηκα
πως δεν θ' άρρωθούσα να γυρίσω με τους γο-
νείς μου για να τον βγάλω από τη φυλακή.

— Στο καλό, παιδί μου, και καλή τ'χη!

«Αν δεν είναι να γυρίσης όσο γρήγορα λες,
γρήγορα».

— Όχι, θα γυρίσω!

Την ημέρα εκείνη περπατήσαμε χωρίς να
σταματάμε ως τη Μουσσέλλη, όπου κοιμηθή-
καμε σ' ένα κτήμα, γιατί έπρεπε να οικονο-
μήσουμε τα λεπτά μας για το ταξίδι. Ο
Μαντίλας έλεγε πως δεν θα έτοιμίζε πολύ
άλλα ποσά:

Καθώς πηγαίναμε, μου μάθανε άγγλικές
λέξεις, γιατί μία σέφη μου είχε προεξηγήσει
μεγάλη άνηψή μου: «Αν οι γονείς μου δεν θα
ταλάσσαν να γαλλικά, ούτε ιταλικά, πως θα
μπορούσαμε να συνεννοηθούμε; Κι' αυτό θα
μας στενοχωρούσε πολύ. Τι δάλεγα σ' α-
νέμοια μου, αν είχα; Δις ήμουν γι' αυτά
σαν έινες, αφού δεν θα μπορούσα να τους
μιλώ. Όσοι φορές συλλογιόμην την επι-
στροφή μου στο πατρικό σπίτι, ποτέ δεν μου
ήρθε η φαντασία πως μπορούσα να βρω μωρε-
μικος (αυτή δεν ήξερα μια λέξη γλωσσολογία)

Και θα χρειαζόταν, βέβαια, πολλές καιρούς
για να μάθω τ' άγγλικά, που μου φαινόταν
πολύ δύσκολα.

Έκαμνα όποτε ήμην για να φθάσω
από το Παρίσι στη Βουλώνη' γιατί σταμα-
τήσαμε από λίγο στις κυριαρχίες πόλης που
βρισκόνταν στο δρόμο μας' στο Μπασαί, στην
Αμπτεϊλ, στο Μαντριν, όπου έμαθα και
παραπομπές για να μη λιγοστήσει το κεφά-
λαίό μας. Όταν φθάσαμε στη Βουλώνη, εφ-
χαρις ακόμη τριαντάδες φράγκα, δηλαδή πο-
λύ περισσότερα απ' όσα χρειαζόταν για τα
ναυλά μας.

Επειδή ο Μαντίλας δεν είχε λήξει ποτέ θά-
λασσα, ο πρώτος μας περίπατος έγινε στην
παραλία. Σταθήκαμε λίγες στιγμές με τα μά-
τια προσηλωμένα στα όμορφα βουνά του όρι-
ζοντα' έπειτα κροτάλιε τη γλώσσα του κι'
έδηλωσε πως το θέαμα ήταν άσχημο, μελαγ-
χολικό και βρώμικο.

Ανοίξε τότε συζητησι μιταξύ μας, γιατί
πολλές φορές είχαμε μιλήσει για τη θάλασσα
κι' εγώ του είχα πάντα πως ήταν τ' άριστο-
τερο πράγμα που μπορούσε κανείς να λήξω.
Υποστήριξα και τώρα τη γνώμη μου.

— Μπα! να ξέεις δικη, είπε ο Μαντίλας,
όταν η θάλασσα είναι γαλήνη, σαν αυτή που
λές πως είδες στη Σέττη. Μά όταν είναι σαν
και τούτη δώ κερνισπράσινη κι' έχη φάνος
της έναν ούρανο στακτερό με μεγάλα σύννε-
φα σκούρα, είναι άσχημο πράγμα, πολύ ά-
σχημο και δέν σου κάνει καμμία όρεξη να τα-
ξιδεύης».

Τις περισσότερες φορές ο Μαντίλας κι' εγώ
ήμασταν όμορφοι ή παραβόχαμε τη γνώμη
μου ή παραδεχόμενοι τη δική του. Μ' αυτή τη
σοφία κανένας δεν ένοιόταν να υποχωρήσει κι'
εγώ μάλιστα έδηλωνα πως αυτή η πράσινη
θάλασσα με τον όμορφο όριζοντα και με
τα μεγάλα σύννεφα που τα έσπρωχνε ο άνε-
μος έδω κι' εκεί, ήταν πολύ πιο όμορφα από
μία γαλήνη θάλασσα κάτω από γαλάνο ού-
ρανο.

— Το λες αυτό γιατί είσαι Άγγλος, άπο-
κρίθηκε ο Μαντίλας και γιατί αυτή η θάλασσα
είναι της πατρίδας σου!

Τό βαρόρι στο Λονδίνο, καθώς έμαθαμε,
εφάμνε στις τέσσερις το πρωί. Και από τις
τρίσμημις ήμασταν μέσα, έγκατεστημένοι στο

«Πρέπει να συνηθίσωμεν οι Έλληνες στο πνεύμα της οικονομίας».
Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΝΔΥΞΗ

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Νέο κορίτσι,

Άγαπητή μου θαλαγγίτισσα,

Θυμάστε ότι πριν από καιρό γίνηκε πολὺς λόγος γιὰ τὴν ἀποταμίευσι. Μάλιστα ἀφιερώθηκε καὶ μιὰ μέρα στὴν ἰδέα τῆς ἀποταμιεύσεως. Πολλὲς ἀπὸ σὰς θὰ προμηθευτήκατε ἀπὸ τότε τοὺς κουμπιὰδες τοῦ ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου καὶ ἴσως σήμερον νὰ ἔχετε ἕνα ποσὸ μικρὸ ἢ μεγάλον ἐξοικονομήσει.

Πόση χαρὰ δὲν θὰ νοιώσετε γιὰ τὴς οἰκονομίες σας ἀντί! Τώρα ἔρχεται πάλι τὸ Συμβούλιον τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου καὶ διαθέτει 200 χιλιάδες δραχμὲς καὶ ἄλλα ἀκόμα ποσὰ γιὰ βραβεῖα ἐκείνων, ποὺ εἶναι κάτοχοι κουμπιὰδων, δηλαδὴ ἐκείνων ποὺ ἐνωίωσαν τὴ σωτηρία αὐτῆς ἰδέας τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τὴν ἐφήρμοσαν στὴν πράξι. Κι' αὐτὸ γίνεται κυρίως γιὰ τοὺς νέους καὶ τὴς νέες, ποὺ ἀρχισαν νὰ οἰκονομοῦν. Τὸ γεγονός αὐτὸ θὰ τοὺς ἀσκήσῃ σὲ μιὰ ἀρετὴ, καὶ θὰ τοὺς εἶναι τόσο ὠφέλιμη ὡς ὅλη τους τὴ ζωὴ. Γιατὶ ὅταν ἀπὸ μικρὸ παιδί ἀρχίσῃ νὰ σπαταλᾷ τὴς δεκάρες καὶ τὴς δραχμὲς, ποὺ θὰ τὸν φιλοδωρῇσιν, σὲ γλυκὰ καὶ γλέντια κι' ὅταν μεγαλώσῃ θὰ τοῦ πέφτῃ δύσκολον νὰ οἰκονομῇ τὰ ἑκατοστάρικα καὶ νὰ ἔχῃ κάποια βάσι οἰκονομικὴ γιὰ ὅλες τὴς δυσκολίας τῆς ζωῆς τὸν περιστασεις. Ὅλα θὰ τοῦ φαίνονται ἀπαραίτητα καὶ ἀναγκαῖα, τὰ λούσα, τὸ φαγοπότι, τὰ γλέντια, καὶ μόνο ἡ ἀποταμίευσις θὰ τοῦ φαίνεται περιττή. Γι' αὐτὸ εἶναι μεγάλον πρᾶγμα καὶ πολὺ σοφὸ αὐτὸ ποὺ θέλει τὸ Κράτος μας νὰ μᾶς κἀν νὰ νοιώσουμε καὶ στὸ ὅποιο νὰ ἐξασκηθούμε.

Γιὰ κάθε Ἑλληνα ἡ ἀποταμίευσις πρέπει νὰ γίνῃ μιὰ ἀνάγκη. Καὶ σὲ κείνον ποὺ παίρνει πολλὰ καὶ σ' αὐτὸν ποὺ κερδίζει ἐλάχιστα. Ὅταν σκεφθούμε τὴ βαθεῖα ὑψηλοῦς τῆς ἀποταμιεύσεως, τότε θὰ καταλάβουμε

τὴν ἀξία τῆς. Δὲν προσπορίζει μόνον τὴν ἀμείωσιν ἀσφάλειάς τῆς στὸ ἄτομον, ἀλλὰ βοηθεῖ σὲ πολὺ μεγάλο βαθμὸ τὸ σύνολον. Βοηθώντας διωκὲς τὸ σύνολον παρέχει ἀνταίς στὰ ἄτομα. Δηλαδή γίνεται μιὰ διαρκὴς κυκλοφορία μὲ πολυσύνθετα καὶ γιὰ τὴς μονάδες καὶ τοὺς λαούς.

Στὴς περασμένους ἐποχές, ποὺ κανεὶς δὲν φρόντιζε νὰ ἐξηγήσῃ στὴς γιαιάδες μας πολλὰ ζητήματα, ἦταν καὶ ἡ ἀποταμίευσις κάτι ἀγνωστο στὸν πολλὸ λαόν. Νόμιζαν πὼς μόνον οἱ πλούσιοι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ καθεύουν τὰ λεφτὰ τους στὴν Τράπεζα. Οἱ πτωχοὶ ἢ δὲν συνήθιζαν νὰ κάνουν οἰκονομίες ἢ οἰκονομώντας κανένα ἑκατοστάρικον τὸ κομψόδεναν σὲ μιὰ παλιά κάλσα καὶ τὸ ροιχῶναν στὰ βάθη τῆς κασέλας. Τὸ ζήτημα διωκὲς γινότανε καταστρεπτικὸν στὸ λαϊκὸ σύνολον. Ἐκεῖνο τὸ ἑκατοστάρικον ἔμενε πᾶν νεκρὸ. Ἀπεσύρετο ἀπὸ τὴν κυκλοφορία καὶ δὲν ἦταν παρὰ ἕνα κομμάτι χαρτὶ ζωγραφισμένον, ποὺ δὲν ἀπέδιδε τίποτα οὔτε στὸ νοικοκύρη οὔτε καὶ στὸ λαόν. Ἔτσι νόμιζαν οἱ παλαιοὶ ἄνθρωποι τὴν οἰκονομία.

Τώρα ἄλλαξαν τὰ πράγματα καὶ οἱ ἰδέες. Τώρα οὐ μόνον τὰ ἑκατοστάρικα, ἀλλὰ καὶ οἱ δραχμὲς ποὺ θὰ μὴν μπορούμε νὰ οἰκονομήσουμε, πλανιῶνται μέσῳ τῶν κουμπιὰδων στὰ

ταχυδρομικὰ ταμιευτήρια, τοκίζονται ἐκεῖ γιὰ τὸν ἀποταμιευτὴ καὶ μαζί μὲ ἄλλα ἐπίσης ἀποταμιεύματα ἀποτελοῦν τὰ ἀξιοσέβαστα ἐκεῖνα ποσὰ, ποὺ παίρνει τὸ σημερινὸ μας νοικοκυρεμένο Κράτος καὶ κάνει ἔργα δημοιοιργικὰ καὶ παραγωγικὰ βοηθώντας τὸ λαόν νὰ ζῇ μιὰ καλύτερη ζωὴ καὶ ν' ἀποκτήσῃ ἕναν ὑψηλότερον πολιτισμό. Κάνει δρόμους, ἀποξηραίνει ἔλη, μεταβάλλοντάς τα σὲ χωράφια καλλιεργήσιμα, χτίζει σχολεῖα, ρίχνει μύλους, κάνει γεφύρια, ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα κι' ἕνα σωρὸν παρόμοια. Μ' αὐτὰ διωκὲς δίνει συγχρόνως δουλειὰ σὲ χιλιάδες συμπατριῶτες μας, τοὺς βοηθεῖ νὰ κερδίζουν τὸ ψωμὶ τῆς οἰκογενείας των, νὰ ζοῦν καὶ νὰ σπουδάζουν τὰ παιδιὰ τους. Αὐτὰ ὅλα κάνει ἡ ἀποταμιευμένη δραχμὴ μας, ποὺ ἀπὸ νικέλινη γίνεται σιγὰ - σιγὰ μὲ τὴν κυκλοφορίαν τῆς λαμπερὴ κι' ὀλόχρυση καὶ δυναμικὴ. Στὴν συναλλαγὴ ἀποκτὰ δύναμιν καὶ κύρος, στὴν κασέλα κρυμμένη εἶναι ἕνα κομματάκι ἀχρηστο μέταλλον.

Καὶ ἡ πράξι τῆς ἀποταμιεύσεως δὲν μᾶς ἀπαλλάσσει μόνον ἀπὸ τὸ φόβον τοῦ μέλλοντος. Μᾶς διδάσκει καὶ μᾶς ἀσκεῖ στὸ ἀποταμιευτικὸ πνεῦμα, ποὺ θὰ μᾶς βοηθῇ νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴς δυσκολίας τῆς ζωῆς μας μὲ ἕνα ἥσυχον συναίσθημα ἀσφαλείας.

Ἀκόμα ἕως κάτι πολὺ πιδὲν μεγάλον μᾶς χαρίζει. Ξέρουμε ὅτι μέσα στὰ 1.345 ἑκατομμύρια - μὴν ἔκπληττεσαι, νέο κορίτσι! Τόσα ξεδεύει τὸ Κράτος μας τώρα κάθε χρόνον - ποὺ διαθέτονται γιὰ ἔργα ὠφέλιμα στὸ λαόν μας, εἶναι καὶ ἡ δικὴ μας δραχμὴ. Αὐτὸ πρέπει νὰ μᾶς κἀν περήφανες. Γιατὶ ἔτσι βοηθοῦμε καὶ μεῖς γιὰ τὴν καλύτερη αἰθρία, ποὺ θὰ διαγωνίσῃ ἀθρόω καὶ τὴ δικὴ μας ζωὴ καὶ θέλῃ μέσα στὰ μεγάλα αὐτὰ ἔργα. Αὐτὴ εἶναι ἡ βαθεῖα σημασία τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ συνηθίσουμε στὴν ἀρετὴ τῆς οἰκονομίας, ὅπως τὸ θέλει ὁ Ἄρχηγός μας.

Σ. Καρ.

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΠΑΛΩΝΩΜΕ

Τὰ μπαλώματα ποὺ γίνονται γιὰ νὰ διατηρηθοῦν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον καιρὸ τὰ φορέματα, τὰ ἐσώρουχα, τὰ εἶδη οἰκιακῆς χρήσεως πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογα μὲ τὴ φύσιν τοῦ ὑφάσματος γιὰ νὰ γίνονται στερεώτερα, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἔχουν ἐμφάνισιν καλύτερη. Π. χ. κατ' ἄλλον τρόπο πρέπει νὰ μπαλῶνουμε τὰ σκέτα βαμβάκερα ὑφάσματα, κατ' ἄλλον τὰ τρικὸ, ἐνῶ διαφορετικὰ πρέπει νὰ μπαλῶνουμε τὰ εἶδη τῆς οἰκιακῆς χρήσεως, τὰ ὅποια σχηματίζουν γραμμὲς ἢ τετράγωνα χρωματιστὰ καὶ γιὰ τὰ ὅποια μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσουμε ἕνα εἶδος μπαλώματος ποὺ δὲν φαίνεται καθόλου ὅταν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ γίνῃ καλὴ.

Γιὰ νὰ γίνῃ καλὸ ἕνα μπάλωμα πρέπει:

1) Τὸ μέγεθος τοῦ κομματιοῦ τοῦ θα γινῇ μὴν ὅσον γιὰ μπάλωμα νὰ εἶναι τόσο μεγάλο ὥστε νὰ εὐάνῃ σὲ ὅλον τὸ ἐμφανιζόμενον μέρος τοῦ ἐνδύματος.

2) Τὸ κομμάτι τὸ ξένον ποὺ θὰ σχηματίζῃ τὸ μπάλωμα πρέπει νὰ τοποθετηθῇ ἐπάνω στὸ ἐμφανιζόμενον κατὰ τρόπον ὥστε νὰ συμπεσοῦν τὰ σιμόνια καὶ τὰ ὑφάδια τοῦ ἐμφανι-

ζόμενου ὑφάσματος καὶ τοῦ μπαλώματος. Στὴ θέσιν αὐτὴν θὰ τρυπωθῇ ἀπὸ τὴν ἀνάποδιν χωρὶς νὰ εἶναι πιδὲν μπόλικον ἢ πιδὲν τενωμένο τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ὑφάσματα, διότι καὶ στερεὸν δὲν θὰ γίνῃ τὸ μπάλωμα καὶ ἡ ἐμφάνισις τοῦ δὲν θὰ εἶναι καλὴ.

3) Οἱ βελόνες μας δὲν πρέπει νὰ εἶναι οὔτε πολὺ ἀσπρες, οὔτε θὰ ἐπλύνονται τὸ πτενίσμα, οὔτε πολὺ πυκνές, ὅποτε θὰ σιχίζεται τὸ ὑφάσμα. Ἐπίσης ἡ κλωστή μας πρέπει νὰ εἶναι μαλακὴ καὶ ὀχι πολὺ χονδρὴ, ἄλλως θὰ καταστραφῇ γρήγορα τὸ μέρος τοῦ ραιψίματος στὸ ὑφάσμα.

4) Δίνουμε ἕνα κανονικὸ ὀρθογώνιον σχῆμα στὸ μπάλωμα μας, τὸ πλένουμε πρῶτα ἀπὸ τὴν ἀνάποδιν μὲ βελόναν στρεφόμενον, μετὰ γυρίζουμε τὴ δουλειὰ μας ἀπὸ τὴν καλὴ, ἀφαιροῦμε τὸ ἐμφανιζόμενον κομμάτι τοῦ ὑφάσματος, ἀνοίγοντας μιὰ τρύπα σχήματος ὁμοίου ἀλλὰ μικροτέρου ἀπὸ τὸ ξένον κομμάτι, πατοῦμε στὴς 4 γωνίες μικρὲς ἐκτείνουσας μὲ τὴν γὰ νὰ γυρίσῃ κατὰ τὰ ἄκρα, τὰ ὅποια ἐπὶ τῇ πρῶτῃ, πλένουμε μὲ βελόναν στρεφόμενον.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔχομεν ἕνα μπάλωμα στερεὸν καὶ πολὺ καλῆς ἐμφανίσεως.

[illegible]

981

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Επικοινωνούν με τούς άσθενείς

Ο χειμώνας, όπως γνωρίζετε όλοι, δεν άστειεύεται στη Σουηδία. Και δεν είναι λίγοι εκείνοι — οι κάτοικοι μικρών όρεινών χωριών συνήθως — που βρίσκονται άποκλεισμένοι από τη λοιπή χώρα, όταν τό χιόνι φθάση τό μεγάλο ύψος

και καλύψη τούς δρόμους με τό άσπρο του άδιαιρέαστο στρώμα.

Εννοείται βέβαια ότι ένας τέτοιος άποκλεισμός μπορεί νά έχη πολλές φορές τραγικές συνέπειες. Σκεφθήκατε ποτέ την άγωνία ενός άρρώστου, που καταλαβαίνει ότι είναι άδύνατον νά τόν έπισκεφθί ό γιατρός; Εύτυχώς όμως τά σύγχρονα μέσα έπιτρέπουν νά αντιμετωπισθί μία τέτοια περίπτωση σε άποκλεισμένα χωριά, αλλά και γενικότερο κίνδυνο έπιδημιών. Με τό τηλέφωνο ή τόν ασύρματο είδοποιούνται οι κρατικές όπηρεσίες, οι όποιες στέλνουν αεροπορικώς γιατρούς και φάρμακα. Στην περίπτωση όμως που θά είναι άδύνατος ή προσγείωση του αεροπλάνου, υπάρχουν γιατροί οι όποιοι έχουν εκπαιδευθί ειδικώς και πέφτουν από τό αεροπλάνο με άλεξιπτωτα στα άποκλεισμένα χωριά!

Οι σάλπιγγες του Τούτ - Άνχ - Άμόν

Χάρis στην έπιμονή μερικών Άμερικανών θά άκουσούν ύστερ' από χιλιάδες

χρόνα οι σάλπιγγες του Φαραώ της Αιγύπτου Τούτ - Άνχ - Άμόν! Οι σάλπιγγες αυτές εύρέθησαν σε

γειτονικά διαμερίσματα του τάφου του περίφημου Αιγυπτίου Φαραώ και τό ένδιαφέρον είναι ότι εύρέθησαν σε άρίστη κατάσταση. Ύστερ' από την τελευταία διαπίστωση, μερικοί Άμερικανοί περιηγητάι ήθέλησαν νά άκούσουν τόν ήχο των σαλπίνγων, και οι Αιγύπτιοι για νά τούς εύχαριστήσουν άπεφάσισαν νά δώσουν μία συναυλία.

Οι σάλπιγγες του Τούτ - Άνχ - Άμόν δίδουν μόνον δύο νότες, τό Σι και τό Ρέ, οι όποιες όμως είναι αρκετές για νά παιχθούν ωρismένα απλά κομμάτια.

Η περιέργος αυτή συναυλία θά χαραχθί σε φωνογραφικούς δίσκους.

Καταρράκτης 500 μ.

Η άποστολή των έξερευνητών δεν έχει τελειώσει ακόμη, αφού υπάρχουν πολλά σημεία του πλανήτη

μας άνεξερεύνητα. Η τελευταία σημαντική έξερευνησις είναι του Άγγλου Πώλ Ζάχ, ό όποιος ανέκαλυψε στη Βρετανική Γουινέα, στην Άφρική, μία πτώσι ύδάτων από ύψους 500 περίπου μέτρων. Ο καταρράκτης αυτός είναι δέκα φορές μεγαλύτερος από τόν περίφημο του Νιαγάρα!

Τά ραδιόφωνα

Τό ραδιόφωνο είναι ή τελευταία από τίς μεγάλες έ-

φευρέσεις που έπραγματοποίησεν ό άνθρωπος, αλλά και εκείνη που διεδόθη ταχύτερα από κάθε άλλη. Σήμερα, σ' όλο τόν κόσμο,

υπάρχουν εκατοντάδες ραδιοφωνικών σταθμών και δεκάδες εκατομμυρίων ραδιόφωνα.

Ποιά όμως είναι ή περισσότερον εραδιοφωνική χώρα; Άν πήτε ή Άμερική, δεν θά πείσετε έξω. Γιατί ή μεγάλη χώρα της προόδου έχει τά περισσότερα ραδιόφωνα αλλά και την μεγαλύτερη άναλογία έν σχέσει με τόν πληθυσμόν της: 37.666.666 δέκτας ραδιοφώνου έδωσεν ή τελευταία στατιστική έναντι 130 εκατομμ. κατοίκων. Τό όποιον σημαίνει ότι άναλογούν 300 ραδιόφωνα σε 1000 κατοίκους!

Τά εύρωπαϊκά κράτη μένουν αρκετά πίσω. Η Γαλλία π.χ. έχει 5.000.000 δέκτας ραδιοφώνων επί 40 εκατομμυρίων κατοίκων.

Τό ώρολόγι

Τό ώρολόγι είναι ένα από τά απαραίτητα όργανα που πρέπει νά έχει μαζί του ό αεροπόρος. Επειδή όμως οι άφηρημένοι υπάρχουν παντού και πάντοτε έγινε μία καλή άρχή για νά εοοδιασθούν τά αεροδρόμια με τεράστια έπίγεια ώρολόγια. Η άρχή έγινε στο αεροδρόμιο του Νιού - Ράντ, στη Νότιο Άφρική, όπου

έτοποθετήθη, όριζόντια, ένα ώρολόγι με διάμετρο δέκα μέτρων. Ο δείκτης των λεπτών έχει μήκος πέντε μέτρων και ό δείκτης των ώρων τεσσάρων περίπου μέτρων. Ο πιλότος ενός αεροπλάνου που πετá σε ύψος 1000 μέτρων, μπορεί εύκολα νά διακρίνη την ώρα. Ο μηχανισμός του ώρολο-

γιού εύρίσκεται κάτω από την πλάκα και κινείται με ηλεκτρισμό.

Φίδια στο Παρίσι

Η είδησις που συνετάραξε τελευταία τούς κατοίκους της Γαλλικής πρωτεύουσας, είδησις όχι πολεμική ωστόσο, είναι ότι στο Παρίσι ζούν και βασιλεύουν 10.000 έχιδνες! Όλοι ανησύχησαν στην άρχή, αλλά ό φόβος τους υπεχώρησεν όταν έμαθαν ότι τά δηλητηριώδη φίδια είναι καλά φυλαγμένα στο Ίνστιτούτο Παστέρ, που τά χρησιμοποιεί για τά έπιστημονικά του πειράματα.

Άλλά ποιός προμηθεύει ή μάλλον ποιός άνανεώνει τόν μεγάλον αυτόν αριθμόν των φιδιών που φαίνεται ότι είναι απαραίτητα στις έπιστημονικές μελέτες; Ά-

πλουστάτα: Οι είδικαι εκυνηγοί ο δών που άφθονούν καθώς φαίνεται στη Γαλλία. Τό Ίνστιτούτον πληρώνει κάθε έχιδνα πρós 4-8 φράγκα.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

Όποιος όσφερεί συχνά από φαρυγγίτιδα ή άμυγδαλίτιδα δεν πρέπει νά κοιμάται πολλήν ώραν άνασκελά, γιατί έτσι προκαλεί συγκέντρωση των βλενών της μύτης και του φάρυγγος και έπέρχεται έρπης.

Τά δωμάτια του όπλου και της έργασίας πρέπει νά είναι άσβεστωμένα με χρώμα όποκιανο ή ύποπράσινο για νά ξεκουράζονται τά μάτια.

Αι λεγόμεναι εκηλίδες του ήλιου είναι πραγματικά βάραθρα της την έπιφάνειαν του άστρου της ήμέρας, τόσο μεγάλα, ώστε εις ένα από αυτά θά έχωρούσεν όλόκληρος ό πλανήτης μας.

Άπό της άνακαλύψεως της Άμερικής μέχρι σήμερα έχουν περάσει περί τά 236 εκατομμύρια λεπτά της ώρας.

Εις την Πολωνίαν, όπως και εις τάς Βαλτικές χώρας, ό αριθμός των άρσενων και των έλκηνθρων εύρίσκεται εις τό στήθος του οδηγού και όχι εις τό όχημα.

Κάθε Έάπων καταναλώνει εις ένα έτος περί τά 100 κιλά ψαριών και μόνον ένα χιλιογράμμιον αρίατος. Εις την χωραν αυτήν τό ψάρι άντικαθιστά σκόνη και τό τυρί, αφού τό έθραίνουν και τό τρίβουν εις τό ρύζι, όπως έμεις τρίβουμε τό τυρί στα μακαρόνια.

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ, ΤΟ ΦΙΔΙ ΚΙ' Η ΑΛΕΠΟΥ

Ήταν ένας χωρικός κι' έκανε τὸ χωράφι του καὶ στὴ μέση τοῦ χωραφιοῦ ἦταν μιὰ ξερολιθιά. Κι' εἶπε μοναχὸς του:

Νά κάψω τ' ἀγκάθια, νά ρίξω τὰ λιθάρια, καὶ νά φτιάξω καὶ κείνο τὸν τόπο χωράφι.

Ἐκεῖ ποὺ πῆγαινε νά βάλῃ φωτιά στὶς ἀγκαθιές, μέσα ἦταν ἓνα φίδι, καὶ τοῦ εἶπε:

Κύτταξε καλά, νά μὴ μοῦ κάψῃς τὸ σπῆτι μου!

— Τίποτε, θά τὸ κάψω, τοῦ λέει ὁ χωριάτης.

— Ἐ, ἄς εἶναι! εἶπε τὸ φίδι, ἄς μοῦ κάψῃς τὸ σπῆτι! μόν' βάλε τὸ δεκανίκι σου ἐδῶ στὴν ἀγκαθιά, νά πατήσω νά βγῶ ἔξω!

Καὶ καθὼς κρατοῦσε τὸ δεκανίκι ὁ χωριάτης, τὸ φίδι περνάει ἀπάνω του καὶ τὸν περικυκλώνει.

Τότες εἶπε ὁ χωριάτης τοῦ φιδιοῦ νά πᾶνε νά κριθοῦν σὲ τρεῖς κριτάδες. Πρῶτα βρῆκαν ἓνα ἄλογο, καὶ τοῦ εἶπαν: Τοῦτο καὶ τοῦτο ἔχουμε μεταξύ μας.

Τότες τοὺς λέει τὸ ἄλογο: Ὅταν ἤμουν κι' ἐγὼ στὸν ἀφέντη μου κι' ἤμουν στὰ νεῖατά μου, μὲ καθαλλίκευαν καὶ μοῦ ᾄδαν κι' ἔρωγα. Τώρα μ' ἀπόλυσαν στὶς ἐρημιές! τώρα καὶ σένα πρέπει νά σὲ φάῃ τὸ φίδι.

Πῆγαν παρακάτω καὶ βρῆκαν ἓνα

μουλάρι, καὶ τοὺς εἶπε τὰ ἴδια. Βρίσκουν ὕστερα μιὰ ἀλεπού καὶ τῆς λένε: Ἐλα, κυρά Μαριὰ νά κριθοῦμε σὲ σένα, γιατί ἔχουμε μιὰ διαφορά.

— Τί κρίσι νά κάνω ἐγώ, ποῦ ὁ ἓνας εἶναι καθάλλα στὸν ἄλλο; Κατεβῆτε καὶ ξεχωριστῆτε, κι' ὕστερα νά σᾶς κρίνω!

Κατεβαίνει τὸ φίδι γάμω. Τότες λέει ἡ κυρά Μαριὰ στὸ χωριάτη: Τί κάθῃσαι τώρα, καυμένη; Πάρε αὐτὸ τὸ ξύλο, καὶ δός του κάν-δυὸ στὸ κε-

Τί καλὸ θέλεις νά σοῦ κάνω γιὰ τὴν καλωσύνη σου;

φάλι νά πᾶν στὴ δουλειά του, καὶ σὲ βοηθᾶω ἐγώ.

Παίρνει τὸ ξύλο ὁ χωριάτης, τοῦ δίνει μιὰ καὶ τὸ σκοτώνει.

Τότες ὁ χωριάτης λέει τῆς ἀλεπούς:

Ἀχ, τί καλὸ νά σοῦ κάνω γιὰ τὴν καλωσύνη ποὺ μοῦ κάνεις;

Δὲ θέλω ἄλλο, εἶπε, παρὰ τίποτες κλωσοπούλα ἀπὸ κόττες, ἂν ἔχῃς.

— Καλάί σοῦ φέρνω, κυρά Μαριὰ, τῆς εἶπε.

Παίει στὸ σπῆτι, βρίσκει τὴ γυναῖκα του καὶ τῆς λέει: Ἀχ, καυμένη γυναῖκα, τοῦτο καὶ τοῦτο ἔπαθα, καὶ μὲ γλύτωσε ἡ κυρά Μαριὰ, καὶ τώρα θά τῆς πᾶω μιὰ κλωσσαριά μὲ τὰ πουλιά.

Ἐκεῖνη τοῦ ἀπάντησε: Τί ζουρλὸς ποῦ εἶσαι, καυμένη! Δὲν παίρνεις τὰ ζαγάρια νά τὰ βάλῃς στὸ σακκούλι, καὶ νά πᾶς νά τὴν πιάσῃς;

Κι' ὁ ἄντρας τῆς τότε πῆρε τὰ ζαγάρια καὶ τὰ βάλῃς στὸ σακκούλι καὶ πῆγε. Ἡ κυρά Μαριὰ καρτεροῦσε. Ἐκεῖ δὴμος ποὺ ἔδγαλε τὸ σακκούλι ν' ἀρπάξῃ τὰ πουλιά, τότες χύνονται τὰ ζαγάρια, τὴν κυνηγοῦν καὶ τὴν καταξοσκίζουν. Κι' αὐτὴ καθὼς γώνυταν στὴν τρύπα τῆς εἶπε: Ὁύτε ὁ πάππος μου, οὔτε ὁ πατέρας μου ἦτανε κριτής, κι' ἐγὼ γίνηκα κριτής νά τοὺς λύσω τὴ διαφορά! Βάλε κυρά Μαριὰ γνώσι γιὰ ἄλλη φορὰ!

ΣΤΗΛΗ 2

Θεραπεία τῶν χιονιστρῶν

Ὅσα νοσήματα δὲν δύνανται νά γιὰ-τρῶνται ἀποτελεσματικῶς ἢ ἐπιστῆμη, τὰ ἀναλαμβάνουν ἐργολαβικῶς οἱ πρακτικοὶ καὶ ἰδίως τὰ γραῖδια, ποὺ ἔχουν προικισθῇ ἀπὸ τοὺς παθοὺς νά ἔχουν τὸ θεῖον χάρισμα τῆς ἱπποκρατικῆς ἐπιστῆμης. Γιὰ τὶς χιονιστρες ὑπάρχει σωρεῖα θεραπευτικῶν πρακτικῶν μεθόδων, ἢ πλεόν διμῶς περίεργος εἶναι αὐτὴ ποὺ ἀκουσα προχθὲς ἀπὸ μιὰ κυρία. Πηγαίνετε σ' ἓνα φοῦρνο τὴ στιγμή ποὺ ξεφουρνίζουν καὶ ζητᾶτε ἀπὸ τὸν κλιθανέα νά σᾶς δώσῃ τὸ πανί μὲ τὸ ὁποῖο καθαρίζει τὸ φοῦρνο καὶ ὅπως εἶναι ἔσπτο καὶ πρὸ πιαντὸς ἀκάθαρτο τυλίγετε τὰ πονεμένα σας χέρια. Τὸ ἀποτέλεσμα; Δὲν μοῦ τὸ εἶπε ἡ κυρία, διότι αὐτὴ φοβήθηκε νά τὸ κάμῃ στὸν ἑαυτὸ τῆς γιὰ νά μὴ πάθῃ ἔγκαυμα καὶ προσθέ-ση καὶ ἄλλο βάσανο. Ἄλλοι πάλιν συμβουλεύουν, οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, νά περιβρέξετε χέρια καὶ πόδια μὲ οινόπνευμα καὶ κατόπιν... νά βάλετε φωτιά καὶ νά προσπαθῆτε νά τὴ σή-σετε αἰέτως, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἀ-μεσον, ἴσως ἢ θάνατος. Ἄλλοι συ-μβουλεύουν λεμόνι μὲ ἀλάτι ζεστό, ἄλ-

λοι θερμὸ λουτρὸ τῶν χειρῶν σὲ κα-στανόζουμο, ἀφοῦ βεβαίως φαγωθοῦν προηγουμένως τὰ κάστανα. Ἐπίσης καὶ τὸ ποδόλουτρον ἢ χειρόλουτρον σὲ φασουλάδα θεωρεῖται ὑπὸ τῶν πα-θῶν ὡς πανάκεια καὶ πλείστα ὅσα ἄλ-λα κουμπογιαννίτικα σκευάσματα, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Καὶ τώρα μὲ τὴν σειρὰν τῆς ἡ ἐπιστῆμης. Εἶναι ἄλλωστε ἀτυχῶς εἰς δλοὺς γνωστὸν ὅτι ἡ λα-τρικὴ λαμβάνει τὸν λόγον κατόπιν, ἀ-φοῦ δηλ. χρησιμοποιοῦν ὅλα τὰ γιὰ-τροσόφια καὶ ἀποτύχουν. Ἡ ἱατρικὴ λοιπὸν συμβουλεύει γιὰ τὶς χιονιστρες τὰ ἀκόλουθα: Κάθε πρωὶ νά βυθίζῃ ὁ ἀσθενὴς τὰς χεῖρας του σὲ ἀφέψημα φύλλων καρυδιᾶς ἢ ἐοκαλύπτου, κα-τόπιν θά τὰ τρίβῃ μὲ καυφοροῦχο οἰνόπνευμα ἢ κολώνια καὶ θά τοὺς βά-λῃ τὴν ἑξῆς σκόνῃ:

Ἰτελικὸν Βισμουδίου 5 γραμμ.
Ρυζάλευρον ἢ ἄμυλον 45 »

Τὴν νύκτα συμβουλεύομεν νά φορῇ γάντια, τὰ ὁποῖα νά εἶναι ἀλειμμένα ἐσωτερικῶς μὲ τὴν ἀκόλουθον ἀλοιφή:

Γλυκεροῦχον ἄμυλον 30 γραμμ., Λα-βολίνη 10 γραμμ., Βορικὸν δέξ 1 γραμμ., Περουβιανὸν βάλαμιον 10 γραμμ., Ταννίνη 1 γραμμ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ὁ-φελεῖ σπουδαίως ἡ ἐπίτριψις τῶν χει-ρῶν μὲ τὴν ἀκόλουθον ἀλοιφή:

Φαινικὸν δέξ 0,50 γραμμ., Μαντόλη 2 γραμμ., Βαζελίνη 20 γραμμ., Λανο-λίνη 10 γραμμ.

Ἐπίσης διὰν οἱ χιονιστρες προκα-

λοῦν ἐξελκώσεις ἢ ραγάδες, τότε χρῆ-σιμοποιοῦμεν τὴν ἀκόλουθον ἀποτελε-σματικὴν ἀλοιφήν:

Σαλόλη κονιοποιομένη 5 γραμμ., Περουβιανὸν βάλαμιον 5 γραμμ., Βα-ζελίνη 30 γραμμ.

Τὰς ἀνωτέρω συνταγὰς θά ἐκτελέ-σῃτε εἰς τὸν φαρμακοποιὸν σας ἀφοῦ ἀντιγραφῶν μὲ προσοχή. Τελευταίως οἱ δερματολόγοι συιστοῦν τὴν ἐπίτρι-ψιν τῶν πασχόντων μελῶν μὲ μουρου-νέλαιον, ὅσοι δὲ τὸ ἐχρησιμοποίησαν εἶδον λαμπρὰ ἀποτελέσματα. Τὸ μὲ-νον μειονέκτημα τοῦ μουρουνελαιοῦ εἶ-ναι ὅτι μυρίζει καὶ δὲν καθαρίζεται ἐδ-κολα. Πάντως ὅσοι ἐνδιαφέρονται πε-ρισσότερο διὰ τὴν ὑγείαν των καὶ ὀλι-γώτερον ἐὰν μυρίζουν μουρουνέλαιον, ἄς τὸ χρησιμοποιοῦσιν καὶ θά ὠφε-ληθοῦν ἀσφαλῶς.

Τέλος πάντες οἱ χιονιστροπαθεῖς εἶ-ναι ἀπαραίτητον νά παίρνουν ἐσω-τερικῶς ἀσθεσιον, διότι βελτιώνει τοὺς χυμοὺς τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ μουρουνέλαιον εἰς δόσιν 1—2 κουτα-λάκια τὸ γλυκοῦ, ἀδιαφόρος ἢ λι-κίτης. Αἱ μενάραι ποσότητες εἶναι ὀχι μόνον ἀχρηστες, ἀλλὰ καὶ ἐνίοτε ἐ-πιδρασεῖς εἰς τὸν στόμαχον. Τὰ ἄλλα δυνάμεικα εἶναι ἀχρηστα καὶ ἐπιβλα-βῆ εἰς τὸ βαλάντιον. Τὸ ἀπριλάτ κο-νιὸν εἶναι, νομίζω γνωστὸν εἰς δλοὺς ὥ-στε νά περριτεῖται ἐνταῦθα ἡ περιγρα-φὴ τῆς χρήσεως αὐτοῦ.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Ο Κήρυς

Τὸ ποιηματάκι μας.

Τοῦ σκύλου ἡ οὐρά

Ἡ Πρωτομαγιά μας

Προχθὲς τὴν Πρωτομαγιά εἶχαμε τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου στὸν Τομέα μας. Πρῶτ' πρῶτ' ὁ Τομέας μας ἦτανε σὲ κίνησι. Ἐπρόκειτο νὰ κάμουμε μιά μακρινὴ ἐκδρομὴ. Ὅλα ἦσαν ἐν τάξει καὶ ἤμαστε ἔτοιμοι νὰ ξεκινήσουμε, ὅταν βλέπουμε ἀξαφνὰ μιά ομάδα ἀπὸ Σκαπανᾶκια ἄλλου Λόγου νὰρχωνται τρεχάλα καὶ νὰ φωνάζουν: Σταῆτε! Ἐρχεται... Μὴν φεύγετε... Ὅταν τέλος πάντων ἐπλησίασαν, μᾶς εἶπαν ὅτι ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος θὰ ἐρχόταν νὰ μᾶς μιλήσῃ. Κι' ἀλήθεια σὲ λίγο στὸ βάθος τοῦ δρόμου, εἶδαμε πολλοὺς μεγάλους βαθμοφόρους νὰρχωνται καὶ στὴ μέση ἦταν ὁ Ἐπίτροπος. Ἦτανε γελαστός καὶ εὐχαριστημένος καὶ ἀφοῦ μᾶς χαιρέτησε, παρελάσαμε μὲ τραγοῦδια μπροστὰ του. Ὅμως ἐτελείωσε ἡ παρέλασι μᾶς ἐπλησίασε καὶ μᾶς εἶπε:

«Παιδιά, εἰμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν παρέλασι, ἀπὸ τὸ παράστημα καὶ τὸ ζωηρὸ σας βᾶδιμα. Τὴν ἡμέρα τὴν σημερινὴ θὰ τὴν ἀφιερῶσουμε ὁλόκληρη στὴν ἐξοχὴ καὶ στὰ λουλούδια. Καὶ ὅχι μονάχα ἡ Ὁργάνωσί μας, μὰ ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, οἱ ἄνθρωποι τῶν πόλεων καὶ τῶν ἀγρῶν καὶ οἱ ἐργάτες τῶν ἐργοστασίων, μικροὶ καὶ μεγάλοι, τὴν σημερινὴ ἡμέρα τὴν χαρίζουν στὸ νὰ ἐορτάσουν τὰ λουλούδια. Ἡ συνθήεια αὐτὴ εἶναι ἀπὸ τὰ παλαιὰ χρόνια καὶ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ἐώρταζαν ἐπίσης τὴν ἴδια ἐορτὴ πού τὴν ἀνόμεζαν «Ἀνθεστήριον».

Γι' αὐτὴν θὰ σὰς μιλήσουν σήμερα οἱ βαθμοφόροι σας καὶ μαζί γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας καὶ γιὰ τὸ καθῆκον πού ἔχουμε νὰ τὴν ἀγαποῦμε καὶ νὰ θυμούμαστε πάντα τὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ πὺς πρέπει ἐνὰ εἶμαστε ὑπερήφανοι γιὰτὶ εἰμαστε «Ἕλληνες».

Ζήτω ἡ Ἑλλάς! Ζήτω ὁ Ἀρχηγός!»

Τὸ τί ἔγινε στὸ τέλος τοῦ λόγου τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου δὲν περιγράφεται. Ζητωκραυγές, πηδήματα, χειροκροτήματα. Ὅλη τὴν ἡμέρα ἐπέσαμε καὶ ἀκούσαμε πολλὰς ὁμιλίας καὶ τὸ βράδυ στεφανωμένοι μὲ λουλούδια ἐγυρίσαμε στὸν Τομέα μὲ τραγοῦδια καὶ ζητωκραυγές.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΛΑΣ

Ἐγὼ ἀκούσει χίλια λόγια
χαρωπά, λυπητερά
μὰ ποτέ, καμμιά φορά
δὲν μοῦ μιλήσαν τὰ λόγια
σὰν τοῦ σκύλου τὴν οὐρά.

★

Ἀνταμώθηκαν ἄνθρωποι
κι' ἔχουν κλάψει ἀπὸ χαρά,
μὰ κανεῖς, καμμιά φορά,
«καλῶς ὤρισες» δὲ μοῦπε
σὰν τοῦ σκύλου τὴν οὐρά.

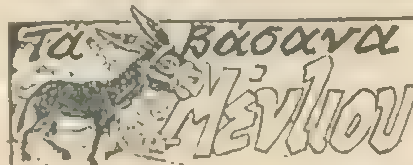
★

Καὶ σὲ φίλους καὶ σὲ ξένους
ἔγω δώσει τὴ χαρά
— μὲ ξεχάσαν μιά φορά —
Μὰ πιστὸς μοῦ μένει ὁ σκύλος
καὶ σαλεύει τὴν οὐρά.

Ζαχ. Παπαντωνίου

Ὁ Σκαπανέας Σ. Γρηγορόπουλος

5. (Συνέχεια)

Ὁ κύρ Μέντιος λοιπὸν δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνῃ τὸ βλέμμα τῆς πιασῆς ἀπὸ τὰ μαῦρα γυαλιά. Κι' ὁ νοῦς τοῦ δὲν τηγανιέτο ποτὲ στὸ κακὸ τοῦ κακομοίρη!

Ὁδ-ὀδ! Ὁδ-ὀδ, ἀκούστηκε πάλι περιγελαχτὰ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Δυὸ ὀλοοτρόγγυλα κίτρινα μάτια θλαμψαν στὴ νύχτα, ἀκίνητα.

— Ἀχ, πὺς μὲ νευριάζει ἡ ἀνόητη! σκέφτηκε ἡ ἄλεπού κι' ἔκαμε νὰ χυμῆξῃ κατὰ τὴν κερασιά. Μὰ γρήγορα συγκρατήθηκε.

— Λέγατε, φιλιτάτη μου, γιὰ κάποιον νέο; ρώτησε μὲ εὐγένεια ὁ κύρ Μέντιος.

Μάλιστα ἀποκρίθηκε ἡ ἄλεπού. Μὰ θὰ κρατήσῃ ἀραγε τὸ μυστικόν; Μοῦ τὸ ὀρκίζεσαι;

Νὰ στασῶν οἱ φωτεινικὲς μου χορδές, αἱ τὸ προδῶσι! ἀποκρίθηκε μὲ μεγάλη ἀπελαστικότητα ὁ κύρ Μέντιος. Νὰ τραγουδάω φάλτσα! Μεγαλύτερον ὄρκο δὲν μπορῶ νὰ πάρω.

Τὰ κλαδιά τῆς κερασιάς σείστη-

καν μὲ ὀρμή! Ἐνα ἄγουρο κερᾶσι, σκληρὸ σὰν πετραδάκι, ἔπεσε ἀνάμεσα στ' αὐτιά τοῦ γαϊδάρου. Μὰ πού νὰ πάρῃ εἶδῃσι!

— Ἀκουσε λοιπὸν, μουρμούρισε βιαστικὰ ἡ θεῖα Ἄλεπού. Εἶδες ποτέ σου τὸν παράδεισο;

— Ποῖον παράδεισο; Τὸν ἀληθινὸν παράδεισο; Μὰ δόξα σοι ὁ Θεὸς δὲν πέθανε ἀκόμα! ἀποκρίθηκε ὁ κύρ Μέντιος πολὺ ταρταγμένος ἀπὸ τὸ σοβαρὸ ὕφος τῆς ἄλεπούς.

Νὰ πεθάνῃς ἐσύ, νὰ πεθάνῃς ἀγαπημένε μου μαέστρο! Κουτήσου ἀπὸ τὴ θύρ σου! Νὰ πᾶν χαμένα τόσα παχιά μεριά...

— Τέτοια γλυκεῖα φωνή, κλαυθούρισε ὁ κύρ Μέντιος.

Τέτοια σφιχτὰ καπούλια, ἔλακο-κολοῦθησε ἡ θεῖα Ἄλεπού κι' ἔγλειψε τὰ γείλια τῆς. ὦ, νὰ μ' ἀφίνες νὰ σ' ἀγγίξω μόνο... Μὰ ἐσύ θὰ ζήσῃς ἑκατὸ χρόνια, μαέστρο μου, τί λέω, ἑκατὸ μονάχα;

— Τότε λοιπὸν τί μοῦ μιλάτε γιὰ παράδεισο; ρώτησε μὲ παράπονο ὁ κύρ Μέντιος.

— Μὰ ἐννοῶ τὸν ἄλλον παράδεισο, ἀγαπητέ μου.

— Τοι ἄλλοι;

— Ναί... τὸν ἐπίγειον!

— Ἀχ, ἀναστένανε ὁ κύρ Μέντιος, κι' ἕνα μεγάλο βάρος ἔπεσε ἀπὸ τὴν καρδιά του. Τώρα καταλαβαίνω. Ναί, ναί! μάλιστα, νῆτι ἔγω ἀκού-

των ΟΚΑΘΑΝΕΩΝ

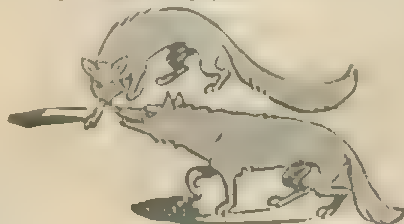
Τό παραμυθάκι μας.

Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ, ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΕΠΟΥΔΕΣ

Σε κάποιο χωριό μιά φορά ζούσε ένας γεωργός με τὸ γαΐδαρό του. Τὴν ἡμέρα ὠργωνε τὸ χωράφι του, δταν ἐνύκτανε ἐκρυβε τὰ λουριά του σὲ κάτι θάμνους καὶ ἔπειτα ἐπήγαινε σὸ σπίτι του. "Ὅταν ὅμως ἐπήγαινε τὴν ἄλλην ἡμέρα πάλι σὸ χωράφι του, δὲν εὗρισκε τὰ λουριά του ἐκεῖ καὶ ἀναγκαζότανε ν' ἀγοράζῃ ἄλλα. "Ὁ γαΐδαρος ποὺ ἐβλεπε τὸν κύριό του λυπημένο, τὸν ἐρώτησε μιά μέρα γιὰ νὰ μάθῃ τὴν αἰτία τῆς λύπης του. Σὰν ἔμαθε λοιπόν, εἶπε σὸν κύριό του: «Μὴ λυπᾶσαι! Νὰ μοῦ δώσης ἑμένα ἕνα κῆπο με γλωρό σιτάρι καὶ θὰ σοῦ βρῶ ἐγὼ τοὺς κλέφτες».

Τότε ὁ κύριός του με μεγάλη χαρὰ τοῦ ἔδειξε τὸν κῆπο με τὸ σιτάρι ποὺ θὰ φάῃ ὅν πιάση τοὺς κλέφτες. "Ὁ γαΐδαρος τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας ἐπῆγε καὶ ἐκρύφτηκε κοντὰ ἐκεῖ ποὺ εἶχε τὰ λουριά κρυμμένα ὁ κύριός του. Σὲ λίγο εἶδε νὰ ἐρχονται πρὸς τὰ ἐκεῖ κάτι ἀλεπούδες. Αὐτὲς ἐζύγωσαν στὰ λουριά καὶ ἀφοῦ τὰ ἀρπάξαν, ἐφύγαν. "Ὁ γαΐδαρος τίς ἀκολούθησε τότε κρυφά. Οἱ ἀλεπούδες τρέχοντας ἐφθασαν στὴ φωλιά τους, σὲ λίγο δὲ ἐφθασε καὶ ὁ γαΐδαρος καὶ ξαπλώθηκε ἐξω ἀπ' τὴ φωλιά κάνοντας τὸν ψόφιο. "Ὑστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα ξαναδύγηκαν ἐξω οἱ ἀλεπούδες. "Ὅταν

εἶδαν τὸν γαΐδαρο ξαπλωμένο ἔτσι, τὸν ἐνόμισαν ἀληθινὰ γιὰ ψόφιο, καὶ ἄρχισαν νὰ χορεύουν ἀπὸ τὴν χαρὰ τους γιὰτὶ θὰ εἶχαν τροφὴ γιὰ πολλὰς ἡμέρες. "Ἐπειτα ὑπῆκαν πάλι στὴ φωλιά τους καὶ ἐπῆραν ὅλα τὰ κλειμμένα λουριά γιὰ νὰ τραβήξουν τὸ γαΐδαρο μέσα. Μιά ἀλεπού ἐκάθισε ἐξω, κρυφὰ ἀπὸ τίς ἄλλες, καὶ ἄρχισε νὰ μασὰ τοῦ γαΐδαρου τὸ αὐτί. "Ἐκεῖνος ποנוύσε φοβερά, ἀλλὰ δὲν ἐφώναζε, γιὰτὶ συλλογιζόταν καὶ τὸν κῆπο με τὸ σιτάρι. Σὲ λίγο ἐφθασαν καὶ οἱ ἄλλες ἀλεπούδες με τὰ λουριά καὶ

ἀφοῦ ἔδεσαν καλὰ τὸ γαΐδαρο, ἐδέθηκαν καὶ αὐτὲς καὶ ἄρχισαν νὰ τραβοῦν. "Ὁ Γαΐδαρος δταν ἐνοιωσε ὅτι οἱ ἀλεπούδες εἶναι καλὰ δεμμένες, ἐσηκώθηκε καὶ σὸν δυνατώτερος ἄρχισε νὰ τρέχῃ σέρνοντας καὶ τίς δεμμένες μαζί του ἀλεπούδες, κι' ἔτσι ἐφθασε σὸν κύριό του. Καὶ τότε, ἐνῶ ἐκεῖνος ἐσοκότανε μίαν μίαν τίς ἀλεπούδες, αὐτὸς ἔτρωγε τὸ σιτάρι.

(Ἐστᾶλη ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνη, ψευδώνυμον μὴ τοῦ Β' τάξεως Γυμνασίου Ἰωαννίνων).

Ο ΜΑΗΣ

Μᾶς ἦρθε ὁ Μᾶης με δροσιδς
μᾶς ἦρθε με λουλούδια,
με κρίνα, τριαντάφυλλα
με πρόσχαρα τραγούδια.

Τὸν Μᾶη δς τὸν γιορτάσωμε
παιδάκια ἀγαπημένα
ἐμπρὸς στεφάνια δς πλέξουμε
με ἄνθη μυρωμένα.

Χειμῶνα δὲ φοδόμαστε
μηδὲ βοριά καὶ χιόνια,
καλῶς τα πάλι τὰ πουλιά
καλῶς τὰ χελιδόνια.

ἔξυπνα κουτὰ

"Ὁ Τοτὸς ποὺ ἔφαγε ξύλο ἀπὸ τὸ Γιαννάκη κλείνει τὸ ἕνα μάτι του καὶ ἀρχίζει νὰ διαβάζῃ.

— Γιὰτὶ τὸ κάνει αὐτὸ παιδί μου: τοῦ λείει ἡ μασὰ του.

— Γιὰ νὰ γίνω κύκλωπας μαμά, νὰ δεῖρω τὸν Γιαννάκη.

σει... Κάτι ἔχω διαβάσει κι' ἐγὼ. Νὰ ξέρετε, ἀγαπητή μου, πῶς τὸ συλλογίζομαι δταν κυλιέμαι σὸ χορτάρι... σὸ σελινόφωτο... Μὰ ποὺ νὰ βρῖσκεται ἀρὰ γε; Κανένας δὲν ξέρει...

"Ἡ ἀλεπού ἔξεροκατάπιε. "Ὡς τώρα καλὰ τὰ εἶχε καταφέρει. Κι' ἄς ἐνοιωθε δλη τὴν ὥρα τὰ κίτρινα κρύα μάτια τῆς κουκουβάγιας ἀπάνω στὴ ράχι τῆς. Τὰ κομπλιμένα τῆς τὰ ἔχαφτε πολὺ ὥραϊα ὁ κύρ Μέντιος. Μὰ τὸ μεγάλο τοῦτο χάπι:

— "Ε, λοιπόν, ἐνδοξότατε μαέστρο μου, φώναξε καὶ χτύπησε τὴ γλώσσα τῆς, ἐγὼ ξέρω!

— "Εσεῖς; ἔκαμε ὁ κύρ Μέντιος καὶ γούρλωσε τὰ μάτια. Μιλήσατε, μιλήσατε, φιλάται! Εἶμαι ὁλος αὐτία!

"Ἡ θεὰ Ἀλεπού προχώρησε ἕνα βῆμα χαμηλῶς τῆς φωνῆς.

— "Ἀκουσε λοιπόν, εἶπε. "Ὁ Παράδεισος βρί-

σκεται... στὴν ἀπέναντι δχθῇ. "Εκεῖ πέρα, πίσω ἀπὸ τὸ ποτάμι! Τὸν εἶδα με τὰ μάτια μου!

— Κι' εἶναι ἀρὰ γε τόσο ὁμορφος ὅπως τὸν περιγράφουν τὰ βιβλία;

ρώτησε με κάποια δειλιά ὁ κύρ Μέντιος.

— Κι' ἀκόμα ὠραιότερος! φώναξε μ' ἐνθουσιασμό ἡ θεὰ Ἀλεπού. Φαντάσου, σὸν Παράδεισο αὐτὸν φυτρώνει ἕνα χορτάρι ψηλὸ, νά, ὡς τὸ πηγούνι σου. Δὲ θάχῃς ἀνάγκη πιά νὰ κουράζεσαι νὰ σκύθῃς γιὰ νὰ τὸ φᾶς. Καὶ νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι... Μὰ δὲ θὰ τὸ πιστέψῃς...

— Τί; Τί; ἔκαμε ὁ κύρ Μέντιος ποὺ δὲν βασιτιῶταν πιά ἀπὸ τὴν περιέργεια.

— Τὸ χορτάρι αὐτὸ ἔχει ἕνα μικρὸ μηχανισμό, ξέρεις, νά, κάποιο ἐλατήριο καὶ... κλίκ! μπαίνει μονάχο μέσ' στὸ στόμα σου!

Κάτ' ἀπὸ ἕνα μαρουλόφυλλο, μιά μικρὴ πυγολαμπίδα, ποὺ κρυφάκουγε τὴν ἀλεπού, ἔπεσε ἀνάσκελα ἀπ' τὸ πολὺ γέλιο. "Ἐλαμψε τὸ πρᾶσινο φαναράκι στὴν κοιλιά τῆς, μὰ δὲν ντράπηκε καθόλου κι' ἐξακολούθησε νὰ χαχανίζει.

— "Ἀχ, τί νόστιμα, τί νόστιμα τὰ λείει ἡ θεὰ ἀλεπού, συλλογίστηκε. Καὶ πῶς τὰ χάφτει ὁ κουτεντζὲς ὁ Μέντιος!

Κάτι ὑπωπιάστηκε τώρα κι' ὁ κύρ Μέντιος:

— "Ἀγαπητή μου φίλη, εἶπε, μὴν τύχῃ καὶ μοῦ λέτε ὑπερβολές;

— "Εγὼ ὑπερβολές! φώναξε ἡ ἀλεπού κι' ἔκανε τάχα πῶς πειράχτηκε.

Τὰ χάχανα τῆς πυγολαμπίδας δὲν εἶχαν πια τελειωμο.

«Νὰ μπορούσα νὰ τὴν τσαλαπάτησω, τὴν ἐξιδαντροπῇ! συλλογίστηκε ἡ θεὰ Ἀλεπού. Νὰ μπορούσα νὰ τὴν κατασπαράξω!»

«Μὰ ὅχι, ὅχι, σκέφτηκε πάλι, ἄς μὴν τρομάξω τὸ φίλο μας. Συγαίνεται τὴ βία. Κι' ἔπειτα, αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ κερα Καλὴ, ποὺ μοῦφεξε σὸ γαμο μου με τὰ ἐαδέρφια τῆς, δταν μᾶς σώθηκαν τὰ κεριά καὶ δὲν μπορούσαμε πούθεν νὰ βρούμε ἄλλα; Κι' ἡ μακαρίτισσα ἡ γιαγιά μου δὲ μοῦλεγε πάντα: Παιδάκι μου, παιδάκι μου, νὰ μὴν εἶσαι ποτὲ εὐχάριστη!»

«Ἀχάριστη» ἤθελε νὰ πῇ ἡ θεὰ Ἀλεπού, μα δὲν ἤξερε τὴ λέξι αὕτη. Νόμιζε λοιπόν πῶς «εὐχάριστη» θα πῇ τὸ ἴδιο κι' ὅλο τὸλεγε καὶ τὸ ἐπαινεγε, περήφανη ποὺ θυμώταν τόσο καλὰ τίς συμβουλὲς τῆς γιαγιάς τῆς.

"Ὁ κύρ Μέντιος ὥστόσο χτύπησε με ἀνυπομονησία τὸ χῶμα με τὸ ἀριστέρό του μπροστινὸ ποδάρι. "Ἡ ἀλεπού τινάχτηκε.

— "Εγὼ νὰ γελάσω ἐσένα, ἐσένα! εἶπε κι' ἔκανε πῶς κλαίει.

"Ὁ κύρ Μέντιος γονάτισε μετανοιωμένος.

(Ἀκολουθεῖ)

Διασκεδάζοντας

Αναποδιές ονομάτων.

- Νά είσαι δειλός και νά σέ λένε 'Αχιλλέα!
- Νά μὴν μπορῆς ν' ἀρθώσης δυό λέξεις και νά σέ λένε Δημοσθένη!
- Νά είσαι ὁ πιό βραδυκίνητος τῶν συμμαθητῶν σου και νά σέ λένε Γρηγόρη!
- Νά σέ λένε 'Αριστο και νά παίρνῃς μηδενικά γιά βαθμούς.
- Νά είσαι μελαγχολικός και νά σέ λένε Εὐθύμιο!
- Νά είσαι κακός και νά ὀνομάζεσαι 'Αγγελος!
- Τί κρίμα νά ὀνομάζεσαι Νίκη και νά νικῆθῃς στό τρέξιμο.

Ι. ΣΚΟΛΛΡΙΚΟΣ

Ερωτήσεις.

1. Ποία πόλις τῆς 'Ελλάδος παίζεται στό θέατρο;
2. Ποία πόλις τῆς 'Ελλάδος ἀποτελεῖται ἀπό δύο ὄγξα;
3. Ποία πόλις τῆς 'Ελλάδος ρωτάει ἕνα κορίτσι ἀν θέλῃ κι' ἄλλο;
4. Ποία πόλις τῆς Γαλλίας λέγει μόνη της νά στήν βρῆς;
5. Ποία πόλις τῆς 'Ελλάδος λέγει ὅτι εἶναι καλά;
6. Ποία νῆσος τῆς 'Ελλάδος εἶναι δηλητήριο;
7. Ποία πόλις τῆς 'Ελλάδος εἶναι ἀρχαῖο σπίτι;
8. Ποία νῆσος τῆς 'Ελλάδος λύει ἕνα μέλος τοῦ σώματος;

Ενήργησε καλά :

Ἡ γυναικα πού βλέπετε στήν εἰκόνα, γιά νά μεταφερθῇ γρήγορα ἡ θερμή ἀτμόσφαιρα τοῦ δωματίου μέ τῇ φωτιά στό ἄλλο, πήρε τῇ σκούπα της, στάθηκε στό ἀνοιγμα τῆς πόρτας και ἔκαμε τήν κυκλική κίνηση πού φαίνεται ἀπ' τῆς κουκκί-

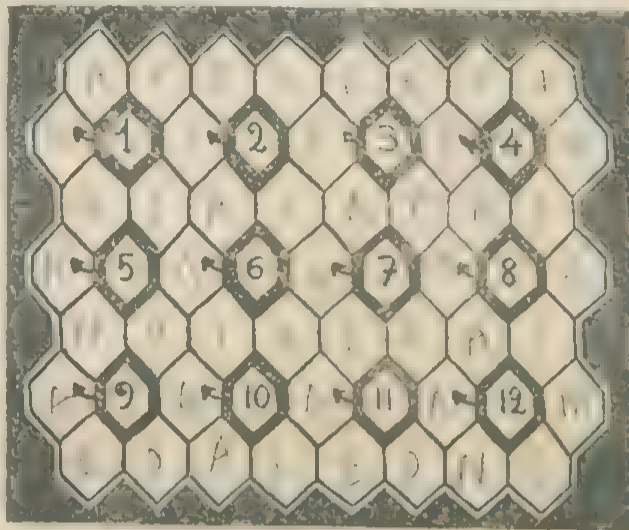

δες και ἀπό τήν κατεύθυνση τοῦ τόξου.

Ἡ κίνησι αὐτή ἦταν ἐννοική γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ της; Ἡ ἐπὶ τοῦ νά εἶναι διαφορετική;

ΚΥΚΛΟΛΕΞΟΝ

Σέ κάθε ἕνα ἀπό τὰ ἔξη ἐξάγωνα πού ὑπάρχουν γύρω ἀπό κάθε ἀριθμό νά τοποθετηθῇ ἕνα γράμμα ὥστε νά

σχηματισθοῦν λέξεις πού νά ἔχουν τήν ἑξῆς σημασίαν: 1. Ἀπαραίτητος διά τήν διεξήγησιν δίκης. 2. Σημεῖον στίξεως. 3. Τά ἔχοντα κύρος. 4. Ἡ θεά τῆς ὕλης. 5. Καταφύγιον τῶν πτωχῶν. 6. Δέν εἶναι κληρικοί, ἀλλά ἀνθρωποι τοῦ λαοῦ. 7. Τοῦς δίδουν τὰ δένδρα. 8. Παιχνίδι (ἀρχ.). 9. Τό νά ἀνεβαίνει κανεῖς. 10. Φόρος τῶν τροχοφόρων. 11. Πέρασμα (καθ.). 12. Σατανᾶς.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Μεσοστιχίς.

Τά μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν ἥρωα τοῦ 1821:

- 1) Κουρέλι, 2) Πόλις τῆς Ν. 'Ελλάδος, 3) Νῆσος τῶν Κυκλάδων, 4) Πόλις τῆς Β. 'Ελλάδος, 5) Εὐδιόζει στήν ἐκκλησία, 6) Μ' αὐτήν στρώνουν τοὺς δρόμους, 7) Μονάς βάρους, 8) 'Αξιος 'Αρχηγός, 9) 'Εχθρός τῶν προβάτων, 10) Νῆσος τῆς 'Ελλάδος, 11) 'Αρρώστεια (καθ.).

Α. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Ναί ἢ ὄχι :

- 1) Τό φίδι γεννάει αὐγά. Ναί ἢ ὄχι; *Ναί*
- 2) Ὁ ὀδράγγυρος εἶναι μέταλλον. Ναί ἢ ὄχι; *Ναί*
- 3) Ἡ μυῖνα ἔχει τέσσερα πόδια. Ναί ἢ ὄχι; *Ναί*
- 5) Ὁ ἥλιος τὸ χειμῶνα βρίσκεται πιό κοντά στή γῆ. Ναί ἢ ὄχι; *Ναί*
- 5) Τό γυαλί γίνεται ἀπό ἄμμο. Ναί ἢ ὄχι; *Ναί*

Στοιχειόγραφος.

Μέ λατρεύει ὅλος ὁ κόσμος ὅπως εἶμαι ἀν μ' ἀφήσης. μέρος λόγου ἀπλῶς θά γίνω ἀν μέ ἀποκεφαλίσῃς!

ΚΡ Π Μ Α Α. ΛΙΜΑΝΤΖΑΚΗ

Απορίες.

Γιατί λέμε 'Αμερική ('Αμερικοί) και ὄχι 'Αόλοι;

Γιατί ἐφημερίς (ἐφημερίς) και ὄχι ἐφηκομάτι;

Γιατί ἑταζέρα (ἑταζέρα) και ὄχι ἐλεγέρα;

Γιατί τετράδιον (τετράδιον) και ὄχι τετραδιόφωνον;

Γιατί βιβλίο (βιβλίον) και ὄχι βιβδέϊον;

Μ. Κ. ΧΩΡΑΦΑ

Αἰνίγμα.

Μ' ἀφαιρεῖς και μεγαλώνω μού προσθέτεις και μικραίνω.

Τ. Π. Π. Κ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Τὴν ἔσθῃσε!

Ἡ μητέρα: Γιαννάκη, ἔδωσες τίς δέκα δραχμές σὸν ἔμπορο πού τίς χρωστοῦσα;

Ὁ Γιαννάκης: Ναί, μαμά και μού εἶπε ὅτι σ' ἔσθῃσε.

Ἡ μικρὴ Λιλίκα: Μά πού ἦσουν ἀναμμένη μαμά;

Φοβάται!

Σ' ἕνα σχολικὸν διαγωνισμόν, διάλογος μεταξὺ μαθητῶν:

— Τί δειλός πού εἶναι αὐτός ὁ Καθηγητής!

— Καί πού τό ξέρεις;

— Μά δέν βλέπεις πού φοβάται... μήπως ἀντιγράψωμε;

Πολυτέλεια.

Στὴ Γλυφάδα ἕνα ἀπόγευμα ὁραῖας ἡμέρας:

Ἡ μαμά: Κικὴ ἔδωσες τὴν δραχμὴ σέ κείνον τὸν πτωχό;

Ἡ Κικὴ: Ναί, μαμά, τοῦ ἔδωσα γιὰ τὸ μὴ εἶπε. Μόνη μου δέν θά τοῦ εἶδνα ποτέ!

Ἡ μαμά: Μά γιὰ τὸ παιδί μου;

Ἡ Κικὴ: Μά εἶναι πτωχός αὐτός πού κατεβαίνει στήν Γλυφάδα;

Φιλοσοφία.

Στὸ τραπέζι:

— 'Αχ! μαμά μου, φώναξε ἔξαφνα ἡ μικρὴ Μαρίκα, τί πικρὴ πού εἶναι ἡ καρδιά τοῦ πουλιοῦ!

Και μετὰ σιγώτερος: — Ποῖός ἐρεῖ τί βάσανα ἔχει περάσει τὸ καυμένο και πικράθηκε ἔτσι ἡ καρδιά του...

Ἦταν στρογγυλό!

Στὸ τραπέζι:

— Γιατί Περικλῆ μου ρίχνεις τὰ κουκκούτσι στό τραπεζομάντηλο; Δέν σοῦ εἶπα τόσες φορές νά τὰ βάζεις σέ μιὰ γωνιά τοῦ πιάτου σου;

— Μά μπαμπά μου, κοίταξα τόσην ὥρα, και βρῆκα καμμιά γωνιά στό πιάτο.

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΝΑΘΗΝ. ΣΤΑΔΙΟΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ
Α. Β. Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ Κ. Ε. Ν.

Προχέει τὸ ἀπόγευμα εἰς ἕνα πλαίσιον ἑορτα-
στικόν, ποὺ τὸ ἀποτελοῦσαν μυριάδες Ἀθη-
ναίων καὶ τὸ ἑξακατρεῖζον ὁ ὠραίος ἐκεί-
νος ἐνδοσιασμός, ποὺ γένουεν ἡ ἰσότης καὶ τὸ
σφρίγιος, ἤρχισαν εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στά-
διον, μὲ ἐπίσημότητα οἱ β' Πανελλήνιοι
Ἀνδρες τοῦ ἔθνικ. Ὁσαναζώσμε Νεολαίου.

Ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων ἤρρι-
σε τὴν ἡμέραν καὶ 10^η ἀπογευματινῇ. Ἀπὸ
πολὺν ἐνσωριτισμὸν ὅμως τὸ στάδιον εἶχε πλη-
μυροῖσι ἀπὸ θεατὰς. Στὶς δύο τοῦ ἀπογεύμα-
τος ἀνοίγει ὁ πόρτες τοῦ σταδίου. Στὶς 3 τὸ
στάδιο ἦταν σχεδὸν γεμάτον. Στὶς 3 καὶ 30^η
πλημυρισμὸν. Καὶ τὴ πανηγυρικοὺν περιβά-
λον Μὲ τὴ μουσικῇ τῆς Ε.Ο.Ν., μὲ τὴ ἐπι-
σημῆς καὶ τὰ τραγουδιὰ τῶν θαλαγγιτών καὶ
τῶν θαλαγγισσιῶν, τῶν Σκαπανίων καὶ τῶν
Σκαπανισσῶν ποὺ προσήρχοντο μὲ τάξι ἀξιό-
θαύμαστον καὶ κοτὰ τμήματα διὰ τὸ κατα-
τάσσασθαι τὰς ἐκ τῶν τριῶν καὶ τῶν ἑξήκον-
θις των. Μὲ τὴν χαρὰ τῶν μεγάλων πα-
γελοῦσαν ὁλοκλήρως σὺν ὑπέρχον θέαμα τῆς
μεγάλης γιορτῆς τῆς ἐπιότητος. Μὰ σημει-
εῖ δὲ ὅτι διὰ αὐτὸς δὲ κόσμος ποὺ ἐλλημύρισε
τὸ στάδιον ἐκτακτοῦθη στὶς θέσεις τῶν
ἀντα, χωρὶς κόπο χάρις εἰς τοὺς ποὺ τοῦτο
εἰς κάθε κερκίδα τοποθετημένους θαλαγγίται.

Τὴν 3ην καὶ 30' στοχευματικὴν ἀφίχθη εἰς
τὸ Στάδιον συνοδοιπόρους ὑπὸ τοῦ Ὑποπτι-
στοῦ του δ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλου.
Αἱ χιλιάδες τὸν θαλασγιῶν καὶ θαλασγιῶσι-
σσαν τὸν Σκαρῖν, ὅν καὶ Σκαρῖν, ὅν καὶ
αἱ χιλιάδες τὸν λαὸν τὸν ὀπτιδέχθησαν μὲ
ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις.

Την 3ην και 50' άφαιχθη δ' Εθνικός Κυβερνήτης και Γενικός Επικυρωρητής της 'Εθνικής Οργάνωσης Νέων και Ιερώων Μιτατάς. Στην έμφανισι του στα προπαιαία του Σταδίου όπου την επιδιόκηθη δ' Κ.Ε.Ν. κ. Κανιλλίπουλος έξισασσε θέλλια άνδρουαία, έπιφύλακτα και έπιμεληταί. Η άναβρση έλαμψα του Σταδίου έδοικετο κυριολεκτικα.

- Βούλξε τη Στάβιο από τη μυριόδοτη κραυγή των παιδιών της Ε.Ο.Ν., που σκέπαζε τις χιλίες δυο άλλες παρυφηλίες των μεγάλων...
 Η ταπεινή, που πηλάχ ως δτου κοπάσθ ή
 Ουαί, ούαί του... του...

— Η εμφάνισις τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Σταδίου — μετὰ τὴν Ἀθλητικὴν κομμοσασιά — ἐγένετο δεκτὴ μετὰ ἐκδηλώσεσις ἀποθεώσεως.

Καὶ ὅταν ἡ Α.Ε. ὁ Ἑθνικὸς Κυβερνήτης
ὀπείχεται τὰς Α.Α.Β.Β.Υ.Υ. εἰς τὸν στίβον
αἱ ἐκδηλώσεις τῶν θεατῶν ἰσθῶσαν τοὺς οὐ-
ρανοὺς.

Μίασά σέ τίτοιο περιβάλλον ἐθουσιασμοῦ, χαράς καί παιηγυρισμοῦ ἄρχισε σέ λίγο ἡ τελετή τῆς ἐνάργειας τῶν Β' Πανελληνίων Ἀγόνων.

Μετά πέντε λεπτά από τις άφελους της Α.Β.Υ. του διαδόχου άρχισαν ή τριμελής τών δηλητηριών και τών φολητηριών τού ατόμου. Άπαιχθησαν Άρρηνι και Θηλέες της Ε.Ο.Ν. Άδελφά και δελτήρια. Βολο γυναικιά και φολητήρια τωρ έβαν ατ τήν τριτομένη περική της Ε.Ο.Ν. με τωρ φολητηριών και πάλι ταυτοίονα. Μετά από κλίση διηπορωπειτική ομάδα παραήσαν αλ

ἀθλήτριαι καὶ ἀκολουθοῦσαν οἱ ἀθληταί. Κά-
θε ἀνταρρωπεία εἶχεν ἐπὶ κεφαλῇ τὴν ση-
μαίαν τῆς.

Στην παρλασι αυτή θαυμάστηκε και κατέλαβε το λεβάντο παράστημα των άστρον και των άστρηριον. Στις άντιστοιχασιας που είχαν σκοπεύσει και εκουστίζεσθαι, οι άσθηται και οι άσθητριαι του άνωινοματος αυτού παρήλασαν με τα τουρκικά τους και με τη εσχαλλυγική στολή. Ήταν διέ και αυτού, η άρροποση ή τέρψη και κατ'εξοικονομήθη όπως και των άλλων άσθητων. Επίσης θαυμάσια ήταν η εμφάνισις των ποδοφαιριών διαβάων των Περιφερειακών Διοικήσεων Ε.Ο.Η. Αθηνών, Εξόδας, Καβάλας και 'Ηρακλίου Κρήτης που προεκήρυξε σ'ε καμμία μέρη των ήμιν, αλλά και τ' άλλων σ' άλλων μετ'επαρρηγοίς πο' αφορμή της Ε.Ο.Η. Οι πομπηταί των πομπηταίων άγωνων Πρωταθλητισμού της Ε.Ο.Η. παρήλασαν και αυτοί θαυμάσια και στο τέλος από όλους τους άλλους άσθητας της άδελφας των.

Χίλιοι ὀκτακόσιοι ἦσαν οἱ ἀθληταὶ καὶ αἱ ἀθλήτριαι ποῦ μετέχουν τῆς παρελάσεως. Καὶ παρήλασαν ὅλοι τοὺς... σὺν ἑνός. Λίς καὶ ἦσαν στρατιῶται.

Εἰς τὴν ὥραιαν αὐτὴν καὶ ἐπιβλητικὴν πα-
ρίστασιν λαβὼν μέρος αἱ ἀντιπροσωπείαι τῶν
ἐντοφιστικῶν διοικήσεων μετὰ τὴν ἀκόλουθον
συναράν:

- 1) Ὁμάς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων καὶ Θηλέων.
2) Ὁμάς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων καὶ Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας.
3) Ὁμάς Διοικήσεως Ταγμάτων Ἐργασίας.
4) Ὁμάς Περιφ. Διοικήσεως Θεωτιδοφυκίας, 5) Ἀχαΐας, 6) Ἀργολιδοκορινθίας, 7) Κιλίκας, 8) Ἀρκαδίας, 9) Ἀκαρναντίας, 10) Μεσσηνίας, 11) Ηλείας, 12) Ζακύνθου, 13) Ἀιτωλίας-Αιφιντίας, 14) Ἰθιωτικῆς, 15) Νηρέας, 16) Ἰωνίας, 17) Περσέας, 18) Ἀπρίας, 19) Οὐσσυτικής, 20) Οὐσσυονικής, 21) Θεσπίας, 22) Πηλίας, 23) Θεσσαλίας, 24) Ἐπύρου, 25) Χερσονήσου, 26) Καρίας, 27) Ἰσπρίας, 28) Μωσίας, 29) Δαρδανίου, 30) Χιανῆς, 31) Ἠρρικανῆς, 32) Ρωμυλίας, 33) Ἀσπας, 34) Ἀσπιδος, 35) Σαπυῶν, 36) Χίου, 37) Αἰγυπτοῦ, 38) Ἀρμενίας, 39) Τρικλῶν, 40) Κυκλάδων καὶ 41) Προϊστορίας.

[illegible][illegible]

Μετα την έγκρισήν ο Υπάτος της τοῦ Κε. ρηθῆκαί Ἐπιτάξει τῆς ἑσπέρης Ὁρ. γωνίας Νικητῆς, ἀπὸ μικροῦ ποσού δι. γωνίαν τῆς ἡ. ρηθῆκαί Ἐπιτάξει τῆς κ. ἑ. Κανέλλοπούλου, ἔχουσιν ὡς ἀλλοιῶς: Ἐπιτάξεις τῆς Ἀθῆναι καὶ Συναγωνί. στῆται Ἀθῆναι.

Οι περισσότεροι Α' Πασιλλήνιοι Αθλητικοί Άγωνες της Ε.Ο.Ν. υπήρξαν το έπαισιόγισμα της μεγάλης αθλητικής της εξομολόγησης. αληθινά πρωτοφανείς στα Έλληνικά χρόνια.

Οι έφετείνιοι Β' Πανελλήνιοι Άγωνες άπο-
τλούν το ώραιότερο δείγμα της έμμεσης εκ-
τήν προσπάθειαν της συσχέτισης και της α-
μελλώσεως εκείνου, το όποιον πέρυσι άπώρρι-
ξεμαίς, αλλά έφέτος είναι μόνιμος πρα-
γματικός.

[illegible]

Υπό το πνεύμα αυτό, το οποίο σπινθηρίζει ο Γενικός μας 'Αρχηγός, ή Α.Β.Υ. ο Διάδοχος Παύλος, που το (νοσηρικό) ο Πατέρας μας και πρώτος Θαλαγγίτης 'Ιωάννης Μιτσέας και του όποιου σεις είχατε οι φορείς, κατεβαίνει σήμερα στον στίβο αυτό.

Κανείς και καμιά από σας δεν αγωνι-
ζοσθε για τὸν ἑαυτό σας. Ὅλοι καὶ ὅλες ἀ-
γωνίζεσθε γιὰ τὴν Τιμὴ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ γιὰ
τὴ Χάρὰ τοῦ Ἀγθίου.

Πέρσι οι 150 συγκεντρωμένοι δόθηκαν και δόθηκαν αντιπροσωπεύουν το άπαιτο της αθλητικής προσπάθειας του αθλοπαισίου με 100.000. Στις τών μελών της Ε.Ο.Ν., το... της Έλκας... έτος αντιπροσωπεύει το άπαιτο αθλητικής προσπάθειας του άπαιτο... με 100.000 Συναγωνιστών μας.

Δέν είναι η πρώτη φορά που καταβιβάζεται στο στίβο. Δύο φορές χρόνια τώρα (από τη Σέπτη Βασιλική Αιγύπτου, οδός της Άγης κατεβασό-
σε, η μεσογειακή, μερικές από με δύο Έθνη στί-
βο, η παντοδυναμία και ζωοδότηση της του
Έθνος Μπαρζελ, στα με αυτά παρμέντες τις
Σηπτικές το δικό του αποστάσεις του, αγω-
νιστική του ίδιου αγώνα της Λαμπρινής Έδε-
ας το δόξα φτωχικά πριμής και την, α-
ποστολή η έστ Α Έτος Σελήνη κατέστη-
νται στο μερικών από αυτό στίβο με αυτές
αποστάσεις και άσπιδες, με σφαιρικά άτομα
και με μοναδική σας ειδικότητα το ΕΘ Δ-
γώνος, στην συνεισφορά στην Παντοδυναμία και
Παντοδυναμία Όλμπιακή μας παράδοσι.

Είμαι βεβαίως τὴν ἡ Ε.Ο.Ν. δικαιούται να πιστεύει ακράδαντος ὅτι καὶ ἐδῶ, ὅπως παντοῦ, θὰ μέντε μέχρι κεραιὰς πιστοὶ εἰς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ἀποκριθεὶς τοῦ πηγά-
ζοντος τῆς ἀπολογίας, ἀπὸ τῶν ἀπο-
κριθεὶς καὶ ἀπὸ τοῦ ἀποκριθεὶς ὅπως
ἔχετε τὰ κατακρίθητε ἀξιολογικὰ τὴν νίκη-
σικ, ὅπως ταιριάζει σὲ μὰς σὺν Νεολαία 'Ελ-
ληνική.

Ἐχω τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ δικαιώσετε τὴν βεβαιότητα ποὺ ἔχουν ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος καὶ ἡ Α.Ι. ὁ Ἰ. Π. Κ. καὶ ἡ Ἐκκλησία, ὅτι οὐ ἀναδεχόμεθα ἀπολύτως ἀξίον τῆς μεγίστης τιμῆς ποὺ οὐδὲ γίνεται, νὰ ἀγωνίζεσθαι ἐκπαινον

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Αι εὐχαὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ Κυβ. Ἐπιτρόπου πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα.

«Εὐχομαι εἰς ὅλους τοὺς Φαλαγγίτας καὶ τὰς Φαλαγγιτίσας, τοὺς Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσας νὰ περάσουν μετὰ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν εὐτυχίᾳ καὶ χαρᾷ τὰς ἑορτάς τοῦ Πάσχα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

«Ἐπὶ χαρμοσύνῃ ἑορτῇ Ἀναστάσεως Κυρίου, κατ' ἐξοχὴν ἑορτῇ ἑλληνικῆς ἀνοιξίως, διαβιβάζω ὁλοψύχους φαλαγγιτικούς μου χαιρετισμούς εἰς ὑμᾶς καὶ εἰς ἅπαντας ὑφ' ὑμᾶς συναγωνιστάς καὶ συναγωνιστρίδας. Εὐχομαι ὅπως ἡ ἀναστροφή ὑμῶν ὑπὸ Ἰωάννου Μεταξᾶ Ἑλληνικὴ Νεολαία διέληθ' ὑμῶν ἀγίας αὐτὰς ἡμέρας ἐν τῇ ἀδιασπαστῇ ἀλληλεγγύῃ καὶ ψυχικῇ τῆς ἐνότητι, ἐν εὐτυχίᾳ καὶ χαρᾷ. Τὸ Ἑλληνικὸν Πάσχα 1940) Ε' εὐρίσκει τὸ Ἔθνος χάρις εἰς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην ἰσχυρότερον καὶ εὐτυχέστερον ἢ ποτὲ καὶ τὴν Νεολαίαν τοῦ ἀκουαίαν καὶ ἀποφασιστικῶς βαδίζουσιν τὸν ὑπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου χαραχθέντα ἱστορικὸν δρόμον τῶν μεγάλων τῆς πεπωμένων. Ἐχὼ βεβαιότητα ὅτι ἅπαντες καὶ ἅπανσι συμμερίζονται τὴν πεποίθησίν μου, ὅτι τῇ βοήθειᾳ τοῦ Ὑψίστου καὶ τῇ καθοδηγήσει τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχηγοῦ, ἔκαστος νέον Πάσχα θὰ εὐρίσκῃ τὴν Νεολαίαν μᾶλλον προσηγμένην, ἐνθουσιωδῶς πανηγυρίζουσαν Ἀνάστασιν Σωτήρος καὶ Ἀνάστασιν Πατρίδος».

ΑΛ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η Ε. Ο. Ν. ΘΑ ΕΟΡΤΑΖΗ «ΗΜΕΡΑΝ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ».

Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς καθώρισεν ὅπως ἡ πρώτη Κυριακὴ ἐκάστου Ὀκτωβρίου εορτάζεται ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας ὡς «ἡμέρα τῶν Ἐθνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων». Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν θὰ γίνωνται εἰς τοὺς σχηματισμούς τῆς Ε. Ο. Ν. κατάλληλοι ὁμιλίαι περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς ὀφειλουμένων αἰσθημάτων. Συγχρόνως κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν θὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπισκέψεις τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν ἔγκαταστάσεων καὶ καταθέσεις στεφάνου εἰς Μνημεῖα πεσόντων ὑπὲρ Πατρίδος.

Ὁὕτω θὰ ἐκδηλωθῇ ὅτι ἡ Ε. Ο. Ν., διὰ τὴν ὁποῖαν ἔδεν ὑπάρχει ἄλλη πραγματικότης ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα, περιβάλλει πάντοτε μὲ ἀπεριόριστον ἀγάπην καὶ ἀμέριστον θυσίαν τὰς ἐνόπλους τοῦ ἔθνους μας δυνάμεις καὶ εἶναι ἐτοιμὴ καὶ αὐτὴ νὰ συντελέσῃ μὲ τὴν ἰδίαν ἐθελουσίαν τὸ καθήκον της, ὡς συνειδητὸς φορεὺς τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, πάντοτε δὲ ἐν ἀπολύτῃ ἐνότητι μὲ τὸν Ἐθνικὸν Στρατόν.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. Ε. Ν.

Τὴν 7ην μ.μ. τῆς 1ης Μαΐου ὁμιλήσεν εἰς τὸ θέατρον Ὀλύμπια ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τῆς «Ἐθνικῆς Ἐργασίας» ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος.

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ συγκέντρωσιν προσήλθον βαθμοφόροι τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ

Εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν ἀθλητικῶν διαδῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αἰγύπτου ἀπέτισαν φόρον τιμῆς εἰς τοὺς μεγάλους νεκροὺς τῆς Ἑλλάδος ἐν σεινῇ τελετῇ. Ἀθλητὴς Φαλαγγίτης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀχαΐας κατέθεσε δάφνινον στέφανον ἐκ μέρους τῶν Ἀθλητῶν καὶ Ἀθλητριῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

ΤΑ ΔΩΡΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

Ἀφίκετο εἰς Ἰωάννινα ἀντιπροσωπεῖα Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Πρωτευούσης φέρουσα τὰ δῶρα πρὸς τοὺς ἀκρίτας μας τῆς Ἡπείρου. Ἐπίσης ἔφθασαν ἄλλαι τρεῖς ἀντιπροσωπεῖαι εἰς Κομοτινὴν, Δράμαν καὶ Κιλκίς μὲ δῶρα πρὸς τοὺς Ἀκρίτας τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας.

ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑΣ

Κατόπιν εἰσηγήσεως τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Αἰτωλοακαρνανίας ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ Νομάρχης Αἰτωλοακαρνανίας ἐνέκρινεν ὅπως ὁ μικρὸς ἦρωας, σκαπανεὺς τοῦ Μεσολογγίου Χρήστος Τσάλλας, στερούμενος ὅλων τῶν μέσων συνεχίσεως τῶν σπουδῶν του, ἐξακολουθήσῃ τὰ μαθήματά του εἰς τὴν κατωτέραν καὶ μέσῃ ἐκπαίδευσιν δαπάναις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, διὰ τὴν πλήρη αὐτοθυσίαν πρὸς τὴν πατρίδα, ὡς γνωστὸν, τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον ἔσωσεν ἀπὸ βέβαιου πνιγμοῦ, μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, μίαν ἐπταετίδα, ἥτις εἶχε πέσει εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μεσολογγίου καὶ παρέρυετο ἀπὸ τὰ κύματα.

Ἰὸν μικρὸν αὐτὸν ἥρωα ἐβράβευσε καὶ ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίαν τῆς 25ης Μαρτίου.

Λύτων καὶ ἐνόπιον τῆς Α.Β.Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Διαδόχου.

Καὶ τώρα, Συναγωνιστὲς καὶ Συναγωνίστριες, ὅλοι καὶ ὅλες μαζί ἐμπρὸς εἰς τὸν στίβον μὲ τὴν διὰ τὴν κραυγὴν: Ζήτω τὸ Ἔθνος — Ζήτω ὁ Βασιλεὺς — Ζήτω ὁ Διάδοχος Παῦλος — Ζήτω ἡ Πριγκιπίσσα Φρειδερίκη — Ζήτω ὁ Κυβερνήτης, Ὁδονητὴς — Ζήτω ἡ Ε.Ο. Ν. — Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Ἀθλητισμός».

ΚΗΡΥΞΙΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος καὶ Γενικὸς Ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως, ἐκφράζει δι' ὅλους τῶν ἑαυτῶν τῶν ἀγῶνων, εἰπὼν ἀπὸ μικροφώνου: «Κηρύσσω τὴν ἑναρξίν τῶν Β' Πανελληνίων ἀγῶνων τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας».

Εὐθὺς ἀφ' οὗτος ὁ Κ.Ε.Ν. ἀφῆλθεν εἰς τὰς θέσεις τῶν ἐπιτηδῶν καὶ ἐκτὸς περιδῶν εἰς τὴν Α.Β.Υ. τὸν Διάδοχον καὶ τὴν Α.Ε. τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην ἀναμνηστικὰς πλάκας τῶν Β' Πανελληνίων ἀγῶνων τῆς Ε. Ο. Ν., ἐνῶ αἱ χυλίδες τῶν θεσπῶν τοῦ Σταθμοῦ ἐπευφημοῦσαν ἐνθουσιωδῶς.

Μετὰ ταῦτα οἱ ἀθληταὶ καὶ αἱ ἀθλήτριαι ἀπεχώρησαν καὶ ἤρχισαν αἱ ἐπιδείξεις καὶ τὰ παιγνίδια τοῦ προγράμματος, συμμετοχῇ

Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης καὶ Φαλαγγιτιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν τῆς Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης. Αἱ δοκίμιαι τῶν ἀσθματικῶν, ἐχάρισαν εἰς τοὺς θεσπὰς τὸ θεσμητικώτερον καὶ ἐπιδημητικώτερον θέαμα ποῦ μπορεῖ νὰ περιμένῃ κανεὶς εἰς ἀθλητικὴν ἑορτήν. Σὲ κάθε δεῖξιν οἱ ποῦ ἐνέφαινε καὶ ἵνα σχῆμα ἐξόχου θεσμητικότητος ἐκτελοῦσαν ὅπως ὁ κ. ὁρὸς εἰς ἐπιθεωρητὴς ἀναμνηστικῶν. Κι' ἀκόμη ἰθαλασσινὴς ἐπιδείξεως αὐτῆς τοῦ παραστήματος τῶν νεῶν καὶ τῶν νηπιῶν. Ὅλοι καὶ ὅλες μὲ ἀσπάρτα ἀνταγμιὰ ἀρμονικῶς ἀθλητικὰ, λὲς κι' ἦσαν ζωητὰ ἀγαθὰ.

Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Μετὰ τὰς ἐπιδείξεις, αἱ ὁποῖαι κεριολεκτικὰ ἀντιπαραστήσαντες τοὺς ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τὸ μοναδικὸν ἀγώνισμα τῆς ἡμέρας, τοῦ ὁποῖου τίμα ἀφαιρούσθαι ὑπερτίμα καὶ διὰ τὴν μεγαλὴν συμπλοκὴν ἀπαιτεῖται ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ εἶδος τοῦ. Οἱ ὁρμητικὲς Φαλαγγίται ἱστρεῖσαν ἀπόστασιν δυο χιλιόμετρα.

Ὑπερσυνωτερό ὅμως ἀπ' ὅλα τὰ διαστήματα τῶν ἐπιδείξεων ἦσαν ὅτιον τῶν Σκαπανιστῶν, ποῦ ἐξέτελλαν κυρίως ποινιδικὰ καὶ τῶν Σκαπανέων ποῦ ἐξέτελλαν μίαν σταθίαν παιδικὰ — μὲ ἀπόλυτη ἀριεῖα Στρατιωτι-

κὲς ἀσκήσεις μὲ τὰ ψυτικά τοσφάκια τοὺς ἐπαρρησιαστικὸν καθὼς τοσφάκια ζυγὰ καὶ αἱ κάθε στροφὴ πρὸς τὴν σφινδὸν τοῦ Σταθμοῦ ἔνα ἑμπόδιο καὶ μαζί χαντάκι γυμναστικῶν. Οἱ ποῦ καλοὶ πηδούσαν τὸ ἑμπόδιο αὐτὸ καὶ τὸ περιούσαν χωρὶς νὰ βραχοῦν. Οἱ ὀλίγοι ὅμως καλοὶ ἐπύσαν ὡς τὴ μέση σὲ τὸν ὁρὸν. Ὁ ἀνταγωνισμὸς μετὰ τῶν καλλιτέρων ἦν ἦσαν ὀλίγοι ὅμως καλοὶ ἐπύσαν ὡς τὴ μέση σὲ τὸν ὁρὸν. Ὁ ἀνταγωνισμὸς μετὰ τῶν καλλιτέρων ἦν ἦσαν ὀλίγοι ὅμως καλοὶ ἐπύσαν ὡς τὴ μέση σὲ τὸν ὁρὸν.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀγωνισμοῦ αὐτοῦ ἔχον ὡς ἀκολουθεῖ: 1) Βασιλεὺς, Περιφ. Διοικήσεως Πρωτευούσης τῆς 6 36'' 2. 2) Κοιτακὸς Ἰωάννης τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρτολιδοκαρνιαίας καὶ 3) Νικητὴς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Πρωτευούσης.

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Εὐθὺς μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ἀγωνισμοῦ ἀπεχώρησαν ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος καὶ μετ' ὀλίγον ἡ Α.Ε. ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης μὲ τις ἰδίας ἐκδηλώσεις μὲ τις ὁποῖες ἔγιναν δεκτοὶ ἀπὸ τὰς μεριάδας τῶν θεσπῶν κατὰ τὴν ἀφῆλξιν των.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν συνεχιζομένων ἀγῶνων θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ προσεχὲς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ.

Cooperstown

Wm. H. Miller

990

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

δρόμια καὶ ἐσπάρσαν 130% στρέμματα μὲ οἶτον, βόζαν, οἰκαλιν κλπ.

— Ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων ἐφυτεύθησαν 1.150 δεινδρόμια καὶ ἐσπάρσαν 61 στρέμματα μὲ οἶτον καὶ οἰκαλιν.

ΕΔΕΣΣΑ. — Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα ἐγένοντο τακτικά αἱ προκαθορισμέναι συγκεντρώσεις τῶν τμημάτων τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, καθ' ὅς ἀνεπύχθησαν τὰ κάτωθι θέματα:

Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, πειθαρχία, διακριτικὰ βαθμοφόρια καὶ συνεργατῶν, συνθέσεις μονῶδων, ὁρισμοὶ ἐκ τοῦ κανονικοῦ στρατιωτικῶν ἀσκήσεων.

— Ἐκ παραλλήλου ἐγένετο διάλειξις μὲ θέμα: «Τὸ πνεῦμα τοῦ καθενὸς καὶ ἀνάγκαις τῶν Ἡμερησίων Διαταγῶν τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Νεολαίας τῆς 27ης καὶ 28ης Μαρτίου ἐ. ε.

— Ὡσαύτως ἐν τῷ Γυμνασίῳ Ἐδέσσης ὑπὸ συνεργατῶν καὶ καθηγητῶν ἀνεπύχθη τὸ θέμα: «Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ ἡ Νεολαία».

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Πρὸ ἡμερῶν ἐπισκέφθη τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἰωαννίνων συνεργατὴς τοῦ III Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Νεολαίας, παρακολούθησας τὴν συντελούμενην ἐργασίαν τῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία ἐκτελεῖται πρὸς ὅλους τοὺς τομεῖς.

Ὁ ἀπισταμένος τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, συνδυαζόμενος ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ ἀντιπροσώτου τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, ἐπισκέφθη τὰ οἰκονομικὰ καὶ τὰ ἐργασιακά τῆς πόλεως, ἀμύλησας διὰ μακρὸν πρὸς τὰς ἐργασίας.

ΑΡΤΑ. — Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς κυρίας Νομάρχου, ὤλεσε χάραν ἐκδοσις ἔργων λαϊκῆς τέχνης καὶ λαχειοφόρος ἀγορὰ εἰς τὴν αἰθούσαν τοῦ κεντρικότερου καφεζαχαροπλαστείου Μπουκουβάδα. Αὗται παρεσκευάσθησαν ὑπὸ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων καὶ Θηλέων Ἀρτῆς ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τὴν κυρίαν Μαρμαρῆ καὶ Τ.Τ., καὶ Τετὴν ἑμπόρου, αἰτίνας μετὰ τῆς κυρίας Νομάρχου καὶ βαθμοφόρων τῆς Ε.Ο.Ν. ἐμερίψαν καὶ διὰ τὴν ἐπιτυχὴ διεξαγωγὴν τῆς ἐκδόσεως καὶ τῆς ἀγορᾶς.

Καθ' ὅλον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς ἐκδόσεως ἐπαίσιζεν ἡ φιλαρμονικὴ «Σκουφὰς», προσφερθεῖσα προβάσιμος δωρεάν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ λαχειοφόρος ἀγορὰ, χάρις εἰς τὴν ἀθεράν προστασίαν τοῦ κοινῶ ἀπῆλθεν ἐνὸς τοῦ ἐσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἀποδόσασα καθαρὸν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. κέρδος 7.000 δραχμῶν.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ. — Διὰ τὴν φυγαγωγίαν τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἐπανεληφθῆ εἰς τὸ θέατρον «Ὀδύσειος» ἡ πανηγυρικὴ παράστασις τῆς 25ης Μαρτίου, ἥτις εἶχε τὸσον λαμπρὰν ἐπιτυχίαν. Οἱ Φαλαγγίται, αἱ Φαλαγγίτισσαι, αἱ Σκαπανεῖς καὶ αἱ Σκαπανίσσαι μὲ ζητοκραυγὰς ἐξεδήλωσαν ἐπανεληφμένους τὸν ἐνθουσιασμόν των καὶ τὴν ἀκραν ἱκανοποίησιν των. Ἡ κοινωφελὲς δράσις τῆς Ε.Ο.Ν. κατέστη ἐντονιότερα κατὰ τὸν διαρρεῦσαντα μῆνα. Διάφορα τμήματα Φαλαγγιτῶν καθ' ὁμάδας, ὁποὶ τὴν καθοδήγησαν ὑπαλλήλων τῆς Διοικήσεως Ὑπηρεσίαι, μετέβησαν εἰς τοὺς περὶ τὴν πόλιν πευκῶνας καὶ κατεπολέμησαν συστηματικῶς τὴν κάμην.

Ὁ λόγος τῶν ἐργαζομένων διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν μετέβη εἰς Προφήτην Ἥλιον κατὰ τὴν προπαραλειτουργίαν Κυριακὴν. Διὰ τῶν μέσων ταύτων ἀναπτύσσεται ἡ ἐνθερμος ἀγάπη τῶν μελῶν πρὸς τὰ δένδρα καὶ καλλιεργεῖται ἐμπράκτως ἡ ἀλληλεγγύη καὶ κοινωνικότης αὐτῶν, στοιχεῖα ἀπαραίτητα διὰ κάθε πρόδου.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. — Ὁ Ὑποδιοικητὴς Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν ἐπαυλῆθεν ἐκ τῆς περιουσίας του εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βιάννου, ὅπου ἐπισκέφθη τὰ χωρία Ἄνω καὶ Κάτω Βιάννου, Ἄνω καὶ Κάτω Σάμην, Σινιολόγον, Κεφαλοβρύση, Ἀμυρὰ, Πεύκον, Χοίδρον, Λουτράκι.

Τὴν προπαραλειτουργίαν Τετάρτην, πλὴν τῆς συνηθούς ἀνασχολήσεως, ἐγένετο καὶ προβολὴ

τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας τῆς παρελάσεως τῆς 25ης Μαρτίου ἐν Ἡρακλείῳ. Παρακολούθησαν τὴν προβολὴν περὶ τοὺς 350 Φαλαγγίται. Ἐπίσης ἐδόθη συναυλία ὑπὸ τῶν τυφλῶν καλλιτεχνῶν τοῦ Ἀσύλου Τυφλῶν Καλλιθέας διὰ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς Φαλαγγίτας. Παρίστανται περὶ τοὺς 100, καταχειροκροτήσαντες τὰ ἐκτελεσθέντα ἔργα.

Τὰ μαθήματα τοῦ Ὀυλίου βαθμοφόρων καὶ τῶν τηλεφωνητῶν συνεχίζονται.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τὰ ἐπαρχιακά τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἐργάσθησαν μὲ ζῆλον καὶ μὲ ἐξαιρετικὴν προθυμίαν.

— Εἰς τὸ Τάγμα Λούτρας τῆς 255ης Φαλαγγος Θηλέων (Ἀρκάδι) συνετελέσθη ἡ κάτωθι ἐργασία: Ἀνεπύχθησαν τὰ θέματα:

1) Ἡ Βασιλεία ὡς Ἑθνικὴ ἰδέα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. 2) Ἡρώδης τῆς Ἑθνικῆς Ἐπανάστασεως. 3) Ἡ Ἑθνικὴ Δυναστεία καὶ τὸ μεγαλοῦργον ἔργον τῆς. 4) Ἡ Πατρίς καὶ ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ ἱστορικὴ σταδιοδρομία τοῦ ἔθνους μας. 5) Ὁ πολιτισμὸς καὶ πολιτισμὸς τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης. 6) Οἱ σκοποὶ τῆς Ε.Ο.Ν. 7) Ἡ Ἑλλάς πρὸς τὰ τέκνα τῆς. 8) Αἱ κακὶ συναναστοφὰς φθέρουσιν ἤδη χορηγία. 9) Καθηκόντα καὶ ἰδανικά τῆς Ε.Ο.Ν. 10) Ἐθνικὸν εὐεργέται. 11) Παγκόσμιος εὐεργέται. 12) Ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀρχηγοῦ. Αὕτη ἐγένετο πρὸς τοὺς κατοικοὺς τοῦ χωρίου Κυριάτινας.

Εἰς πάντας τοὺς λόγους ἐγένοντο ἀσκήσεις συζητικῆς γυμναστικῆς. Εἰς τὸ αὐτὸ τάγμα ἐγένοντο καὶ γεωργικὰ μαθήματα εἰς ἀποσκοπὸν τὰς σπορεῖας τῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ ἀσθεῖναι αὐτῶν. Ὡσαύτως ἐδιδάχθη ἡ καλλιέργεια τῶν νταριῶν, τῆς πατάνας καὶ τῶν κουρκιῶν.

Εἰς τὸ III Τάγμα τῆς 255ης Φαλαγγος Θηλέων ἐσμενείσθη ἐπίσης ζωηρὰ κίνησις. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐγένοντο πολλὰ ὁμιλία, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνεφέρθησαν τὰς κάτωθι:

1) Ἡ Ἑλληνικὴ ἀγοστή. 2) Ἡ ὀνυμνὴ κατὰστασις τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ Κράτος τῆς 4ης Ἀδριανού. 3) Τὰ ἀγαθὰ τοῦ προέκφυαν στὴν Πατρίδα μας ἀπὸ τῆς 4ης Ἀδριανού. 4) Περί Ἑθνικοῦ. 5) Περί Κράτους. 6) Περί Σημαίας. 7) Περί Πειθαρχίας. 8) Περί καθαριότητος. 9) Ὁ ἔθνικος πλοῦτος τῆς Πατρίδος μας κλπ.

Εἰς τὸ II Τάγμα τῆς 256ης Φαλαγγος Θηλέων Ρουστικῶν ἐγένοντο αἱ κάτωθι ὁμιλίαι: 1) Περί ὀνυμνῆς. 2) Περί οἰκονομίας. 3) Κοινωνικὴ καὶ ἀτομικὴ ἀλληλεγγύη. 4) Ἡ ὁρμητικὴ καὶ Ἑθνικὴ ἀντιδρασίς μας ὡς ὁρμητικὸς τοῦ Ἑθνικοῦ Κυβερνήτου. 5) Ἡ Ἑθνικὴ μας Παλιγγενεσία. 6) Γιατὶ τὸ ἔθνος πρέπει νὰ τιμᾷ καὶ νὰ ἐστιάσῃ τοὺς ἥρωας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως. 7) Ἡ σημασία τῆς 25ης Μαρτίου ἀπὸ ὁρμητικῆς καὶ ἔθνικης ἀποψέως. 8) Τὸ ὁρμητικὸν ἀναισθηθῆμα παρὰ τοὺς Ἕλληνας, οἰκονομικὴ ἀνατροπὴ τῶν παιδῶν. 9) Ὁ Βασιλικὸς θεσμὸς καὶ ἡ Ἑθνικὴ ἰδέα ὡς σύμβολον ἐνότητος τοῦ Ἑλληνισμοῦ. 10) Περί πειθαρχίας κλπ.

— Αἱ ἐκτελεσθέντες τὰς ὁποίας ἡ Περιφερειακὴ Διοικητὴ ἔλαβεν εἰς πλῆστον ἐπαρχιακά τμήματα κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἀπ' ἐνὸς καὶ αἱ ὑποβληθεῖσαι ἐκδόσεις ἀπ' ἐτέρου πύθουν ὅτι ἀπασα αἱ βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης φροντίζουν μετὰ προθυμίας διὰ τὴν καλύτεραν κατάρτισιν τῶν ὡς αὐτὰς τμημάτων καὶ καταβάλλουν καθήκοντα τῶν μονάδων των.

Μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνου ποῦ ἐπαίξαν τὸ δράμα «Νά ζῇ τὸ Μισολόγγι».

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΧΑΛΚΙΣ. — Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Εδέσσης ἐφυτεύθησαν ἀπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς τροφῆς περιόδου 10.106 δεινδρόμια διάφορα, 300 δὲ στρέμματα ἐφυτεύθησαν διὰ ἑσποικῶν δεινδρόμια.

— Ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπίσης Διοικήσεως ἐσπάρθησαν διὰ οἶτου καὶ διὰ τῆς οἰκιστικῆς μεθόδου 167½ στρέμματα.

— Ἐπίσης τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐδόθη εἰς τὸ «Κεντρικόν» ἐνδιαφέροντα ὁμιλία πρὸς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ὁπὸ τοῦ γυμνασιάρχου καθηγητοῦ κ. Δήμου Γυστοδήμου, Διοικητοῦ τῆς 45ης Φαλαγγος (Βάκι) Χαλκίδος, διὰ τὴν ἡρωικὴν δράσιν τοῦ ἀειμνήστου οὐκολοῦ τοῦ ταγματάρχου Βάκι, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου τῶν ἐκείνου φέρει ἡ Φάλαγξ Χαλκίδος. Τὴν διάλεξιν παρακολούθησαν ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Νομάρχης κ. Τοράκης, ὁ Δημάρχος κ. Σαραβανίδης, ὁ φρουράρχος κ. Λεβαντῆς, οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων κ. Γ. Χαλκῆς καὶ κ. Ἀλεξάνδρα Μασομίδου κ. ἀ., ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀειμνήστου ταγματάρχου κ. Κων. Βάσις φαρμακοποιὸς, περικλινὴς πλῆθος κόσμου καὶ ἀπασα ἡ δύναμις Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων.

Ὁ ὁμιλητὴς, ἀφοῦ ἐκλογίσθησεν τὴν προσωπικότητα τοῦ ἡρωικοῦ Βάσι, ἀνέγνωσεν ἐν συνεχείᾳ τὰς πληρεῖς πατριωτικῶν ἐξορᾶσεων ἐπιστολὰς τοῦ ἐκ τοῦ Μικρασιατικοῦ μετώπου πρὸς τοὺς οἰκείους του, διὰ τῶν ὁποίων κατεφαίνετο ἡ ἀνδρεία του, ἡ φυσικὴ ρωμαλεότης καὶ εὐγένεια καὶ ἡ πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασίλειον ἀγάπη καὶ φροσύνη του.

— Ἡ ὁμιλία, ἀφοῦ ἐκλογίσθησεν τὴν 45ην Φάλαγγος (Βάκι) ἐξεδράμεν τὴν προπαραλειτουργίαν Τετάρτην ἐν Ν. Ἀρτάκῳ Ὅμοιος ἡ ὁμιλία Νοσοκομίων καὶ Τραυματιοφορέων τὸ προπαραλειτουργίαν Σάββατον εἰς Ἀρτάκῳ.

— Τὴν προπαραλειτουργίαν Κυριακὴν ἡ Τετραρχία Ἀμυρῶν ἐξεδράμεν εἰς Ἀλλιέριον, Ὅμοιος ἡ ἰδία Τετραρχία τὴν προπαραλειτουργίαν Κυριακὴν ἐξεδράμεν εἰς Κύμην.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Μὲ πρόδου καταφανὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἐκ ἀκρον θετικὰ βαίνει ἡ ἐργασία εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς ἰδία Μυτιληνῆς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων Ἀλόνου. Ἐνθουσιάζουσιν, πειθαρχοῦν, προσληφμέναι εἰς τὸ καθήκον των καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ ὁποῖος τὰς καθοδηγεῖ εἰς κάθε πρᾶξιν καὶ ἐνέργειαν, αἱ νεαρὰι βαθμοφόροι ἀποσπασαμέναι ἐκαστὴν Τετάρτην εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν Σχηματισμῶν των. Παγνυδία, ἐκδρομαί, θεωρίαι καὶ ὁδηγίαι περιλαμβάνει τὸ ἐδουλοποιεῖται πρόγραμμα ἐργασίας, τὸ ὁποῖον μετὰ προσοχῆς ἐκδίδεται ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Διοικήσεως τῇ ἐπιτελείᾳ τῆς Περιφ. Διοικήσεως.

Πρῶτοι ἐκ τῶν βαθμοφόρων τῆς Διοικήσεως μετὰ ἐξάμηνον παρακολούθησιν νοσοκομειῶν μαθημάτων ἐν τῷ Βοστανεῖῳ Ἰερῷ Νοσοκομείῳ Μυτιληνῆς ἀπέκτησαν ἐξάττας τὸ πτυχίον τῆς ἀδελφῆς Νοσοκόμου, δώσασαι τὰς κανονισμέναις ἐξετάσεσι ἐνώπιον τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐπισύρασαι τὰ συγγραφεῖα ταύτης.

Σεῖρά μαθημάτων καὶ διαλέξεων παρακολουθῆται ὑπὸ τῶν βαθμοφόρων τῆς Διοικήσεως μὲ διαιτητὰς τοὺς ἐνθουσιάζουσιν τῆς Διοικήσεως συνεργάτας καὶ καθηγητὰς τοῦ Γυμνασίου Θηλέων Μυτιληνῆς.

Ὅσοι κατὰ σειράν ὁμιλοῦν:

1) Ἡ καθηγήτρια τῆς Φιλολογίας κ. Βαλέτα μὲ θέμα: «Μαντὸ Μαυρογενέας». 2) Ὁ καθηγητὴς τῆς Φιλολογίας κ. Λάσκαρης εἰς σειράν διαλέξεων μὲ θέμα: «Ἡ γυναῖκα ἀπὸ τοὺς αἰῶνας». 3) Ὁ φιλόλογος κ. Παζιάνος μὲ θέμα: «Ἡ πειθαρχία ὡς μέσον πολιτισμοῦ». 4) Ἡ φιλόλογος δις Καμπάνη μὲ θέμα: «Ἡ ἡρώς Μπουμπουλίου». 5) Οἱ φυσικομαθηματικοὶ κ. κ. Στεφανίδης καὶ Θεοδοράκης μὲ θέματα: «Αἱ νῆαι περὶ τοῦ Ἀρεῶς ἐρευνᾶται καὶ θεωρεῖται», «Σεισμοὶ κλπ».

Ἐκ παραλλήλου καὶ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως διωργανώθη σειρά διαλέξεων διὰ τὸ κοινόν. Πρῶτὴ κατὰ σειράν ὁμιλοῦσιν ἡ Περιφ. Διοικητὴ κ. Κοζὴρ μὲ θέμα: «Ὁ Ἰωάννης Μεταξὰς ὡς στρατιωτικὸς, ὡς πολιτικὸς καὶ ὡς ἀνθρωπίνος». Δεύτερος κατὰ σειράν ὁμιλοῦσιν ὁ γυμνασιάρχος Θηλέων μὲ θέμα: «Ἡ Ε.Ο.Ν. ὡς ἰδέα».

(Συνέχεια της αλληλογραφίας)

δημοσιευθούν; Και τώρα δεν είδατε εν τάξει, αφού γράφετε 4 δοκίμους και ισοριθμία χαρτιάκια. Είπαμε: να γράφετε με κανονικές κόλλες χαρτί και κυρίως δια συνέχειας. — Π. Γ. ΛΕΚΟΠΟΥΛΟΥ. Οι λύσεις σωστές, αλλά τα άλλα δυο άπολύτως καλά. — Μ. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ. Τι θα πη χαρτιάκια, αφού δεν είναι καθόλου καλά; — ΧΡ. ΚΑΛΑΕΡΓΗΝ. Έγκρίνεται ένα τετράγωνο. — ΣΤ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΝ και Δ. Θ. ΜΟΑΤΣΟΥ. Σωστές οι λύσεις. Συγχαρητήρια. — Π. ΤΕΦΑΡΙΚΗ. Έφ' όσον είναι καλά και μας ενδιαφέρουν, θα δημοσιευθούν. — Σ. ΙΩΡΔΑΝΗΝ. Σας ευχαριστούμε για τα καλά σας λόγια. Οι σελίδες των πνευματικών ασκήσεων είναι άνοικτες σ' όλους. — Α. Ι. ΣΤΥΛΟΥ. Το ένα σταυρόλεξο γράφεται σε άλλα μικρότερα. Όσο για το άλλο, έχει σημαντικές ατέλειες (ΡΡΗΜΑ, ΔΩΝ, ΔΡΗΜΜΑ). — Ε. Α. ΚΟΥΠΗΝ. Να γράφετε από τη μία όψη του χαρτί. — Ν. Δ. ΤΣΙΩΡΑΝ. Όρατο το σταυρόλεξο σας, αλλά οι λέξεις ΠΑΡΕΣΤΙΑΙ και ΟΓΑΜ άσπετυχώς. — Χ. Ε. ΤΖΑΝΕΤΟΠΟΥΛΟΥ. Συγχαρητήρια για τις λύσεις. — Π. ΛΕΦΟΠΟΥΛΟΥ. Σωστές οι λύσεις. — Β. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ. Να γράφετε από τη μία όψη. — Α. Φ. ΡΟΖΟΥΝΑΚΗ. Έληφθον εν' όν. — Ε. Σ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ. Σωστά τα ελάφια. ... Τα αίνια γινώσκοντα. — Ε. Δ. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΑΚΗΝ. Θα δημοσιευθούν άρ-

κατά. — Ε. Α. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Συγχαρητήρια για τη λύση. — Γ. ΚΟΥΤΣΗΝ (συγκαντευμένα τα μαύρα). — Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ (δοκίμων). — Β. Δ. ΦΟΡΗΝ. — Δ. ΡΟΥΣΗΝ (ΙΩΤ, με και γενικός μικρές λέξεις). — Θ. Γ. ΑΚΡΙΤΑΝ (πολλά μαύρα, μικρές λέξεις). — Γ. Δ. ΜΕΣΗΝ (το άριστερά κάτω τμήμα, λάσσο, σ' ό, είναι άσπετυχώς). — Ι. ΒΑΡΕΛΑΝ. — Γ. Ζ. ΓΡΑΙΚΟΝ (γινώσται). — Ν. Ε. ΧΡΥΣΟΧΟΟΝ (γινώσται). — Δ. ΚΟΝΤΕΚΑΚΗΝ (κρίμα στο σταυρόλεξο. Έκείνο το φ' όν...). — ΙΩ. ΠΕΤΡΙΔΗΝ (πολύ γινώσται). — Γ. ΚΟΡΕΑΝ (να γράφετε από τη μία όψη του χαρτί). — Ε. ΙΩΑΝΝΙΔΗΝ. — Η. Μ. ΛΑΞΕΙΟΥ (από τη μία όψη του χαρτί). — Α. Γ. ΤΕΡΖΗΝ (άσπετυχώς λέξεις). — Κ. Γ. ΣΤΑΥΡΟΝ. — Α. ΦΕΤΣΗΝ (γιατί δύσκολες λέξεις, ΗΑΡΚΑ, ΣΤΑΛ κλπ.). — Δ. Γ. ΛΙΜΟΝ. — Ε. ΑΡΓΥΡΙΑΔΗΝ. — Ι. ΠΟΥΛΟΥΜΑ. — Γ. Δ. ΣΑΒΒΑΝ. — Ν. ΣΥΓΓΡΟΝ. — Χ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ. — Η. Δ. ΤΑΡΣΙΝΑΝ. — Θ. Β. ΑΡΤΟΠΕΙΟΝ. — Ν. Σ. ΚΟΛΙΟΝ. — Α. Ν. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΝ. — Β. Γ. ΔΙΚΑΙΟΚΑΝ. — Σ. Α. ΓΑΒΡΗΛΙΔΗΝ. — Ι. ΓΚΟΥΜΑΝ. — Γ. ΚΟΥΤΣΗΝ. — Ν. ΣΚΑΡΑΚΗΝ. — Α. ΒΟΥΔΟΥΡΗΝ. — Ε. ΦΑΥΟΥΡΟΥ. — Ι. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ. — Ι. ΝΤΑΪΦΑΝ. — Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΛΑΚΗΝ. — Α. ΠΑΠΠΑΝ. — Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. — Π. Ι. ΜΕΤΑΞΗΝ. — Χ. ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ. — Μ. Σ. ΜΑΝΕΤΤΑΝ. — Χ. Γ. ΤΣΙΑΡΑΝ. — Φ. Ι. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝ. — Γ. Δ. ΤΣΙΑΡΑΝ. — Π. Κ. ΚΟΛΟΚΟΥΡΗΝ. — Α. Δ. ΚΑΡΙΩΤΟΥ. — Α. Κ. ΛΟΓΟΕΤΗΝ. — Ι. Δ. ΔΗ-

ΜΑΚΗΝ. — Σ. Δ. ΡΑΖΗΝ. — Θ. ΜΠΟΥΡΑΝ (να γράφετε από τη μία όψη του χαρτί). — Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. — Ν. Α. ΣΟΥΡΑΦΑΝ (λιγότερα και πιο προσεκτικά άλλα φ' όρα). — Σ. ΠΑΝΤΑΖΗΝ. — Μ. Γ. ΒΟΛΟΓΙΑΝΝΗΝ. — Σ. Ε. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ. — Γ. ΑΡΜΟΝΗΝ. — Ι. Γ. ΚΑΤΣΙΜΕΡΑΝ. — Ν. Κ. ΔΟΥΒΙΤΣΑΝ. — Ν. Χ. ΤΑΜΒΑΚΗΝ. — Α. Γ. ΔΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. — Σ. ΜΑΣΤΟΡΗΝ. — Γ. Α. ΚΟΝΤΑΡΓΥΡΗΝ. — Κ. Ν. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΤΟΝ. — Δ. Η. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΝ. — Η. ΜΕΡΙΑΝΟΝ. Άπορρίπτονται. — Α. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ. — Χ. Π. ΜΑΤΣΑΚΟΝ. — Σ. Ι. ΣΦΕΤΣΟΝ. — Ι. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (το 7 X 7). — Σ. Μ. ΚΟΥΤΑΒΑΝ. — Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ (περίφημο το σταυρόλεξο). — Δ. ΦΡΟΣΥΝΑΝΑΚΗΝ (έκτός των σχημάτων που είναι γνωστά). — Ζ. ΚΟΚΚΙΝΗ. — Γ. ΔΕΝΔΡΙΝΟΝ. — Α. ΖΩΗΡΟΝ. — Γ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ. — Α. Γ. ΑΙΜΑΝΤΖΑΚΗ. — Κ. και Π. ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ. — Ι. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (έκτός του σταυρόλεξου που δεν είναι έγκυριο). — Γ. Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. — Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ. — Φ. Ι. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝ (μόνον οι άσπετυχώς και μεγάλες λέξεις). — Α. ΜΟΛΕΤΑΝ. — Κ. Μ. ΓΚΟΥΡΔΑΝ. — Ν. Π. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. — Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΝ. — Ι. ΠΙΚΡΟΝ. — Α. ΑΓΓΕΛΗΝ. — Α. Θ. ΓΚΙΝΗΝ. — Ι. ΜΙΧΑΗΛ. — Ν. Ζ. ΝΙΚΗΤΑ. — Φ. Ι. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝ. — Φ. ΜΙΝΑΡΕΤΗΝ. — Δ. ΜΥΤΙΑΝΗΝ (πώς Ρίς και όχι Ρίς). — Η. Δ. ΦΟΝΤΑΛΗΝ. — Κ. Π. ΠΟΥΛΑΚΟΝ. — Σ. Ν. ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΝ. Έγκρίνονται.

Όδηγίαι διά την οικιακήν αύτοπροστασίαν κατά του κινδύνου τών έμπρηστικών δομβών.

Β'.

στ) Τρόπος προσβολής. Αι βόμβαι αβται δεν σκοπεύονται λόγω του μικρού βάρους των και λόγω του σχήματός των, όπερ δεν είναι έντελώς άποδοσημικόν, έπίσης δεν ρίπτονται ανά μία. Είναι συσκευασμέναι εις κιβώτια ανά 10 ή 20 και η προσβολή γίνεται διά της έκκενώσεως ενός ή πολλών ταυτόχρονως κιβωτίων, αβται δε πίπτουσαι δυνάμει του νόμου της βίασσεως καλύπτουσι μεγάλην έκτασιν. Έκ γινωμένων πειραμάτων έλέγχθη ότι ταύταται βόμβαι ριφθίσαι έξ ύψους 1500 μ. εκάλυψον έκτασιν 8500 τετρ.μ., δηλαδή τετραγώνον πλευράς 90 μ. Τούτων τεθέντων, άν όποτιδήν έτι ενεργούν την προσβολήν κατά μιας πόλεως 3 άεροπλάνα και ότι τα άεροπλάνα ταύτα είναι εκ των συνηθών βομβαρδιστικών, ώφέλιμον βάρους 1 τόννου, τότε τα άεροπλάνα αβτα θα φέρουν 3 τόννους βομβών, ήτοι 3000 βομβών, άς και θα ρίψουν κατά της πόλεως. Άν πάλιν όποτιδήν έτι ή δλη έδαφική έκτασις της προσβαλλομένης πόλεως καταλαμβάνεται όπό κιβωτίων κατά το 1/3 και ότι τα άλλα 2/3 είναι εκλύθηροι χώροι, δηλ. εκάστειαι, κήποι, όδοι, αυλάι, τότε συμφώνως προς τον νόμον των πιθανότητων, θα πρέπ' το 1/3 τών βομβών να πείθ' έπί τών κιβωτίων και τα 2/3 εις τους εκλυθέντες χώρους, δηλ. θα πέσουν 1000 βόμβαι έπί κτιρίων. Έάν πάλιν δεχθώμεν ότι εκ τούτων οι ήμίσεις εβτε δεν θα λειτουργήσουν δι' όλον ή όλην των λόγων εβτε ότι πίπτουσαι έπί εκκλινόμεν στεγών θα άποσπασθώσι και θα πέσουν εις την όδον ήνα κατακαλώσι, καταλήγουμεν εις το συμπέρασμα ότι αι 500 έμπρηστικαί βόμβαι θα δημιουργήσουν ίσοριθμους ίσους πυρές, τας όποιαις είναι ενόητον ότι οόδεμία πυροσβεστική όπηρεσία είναι εις θέσιν ν' άντιμετωπίση. Ίδου ο κίνδυνος, χωρίς όπερβολάς και ίσως καλύτερος της πραγματικότητος.

Αι πυροσβεστικαί όπηρεσίαι τών πόλεων και κατά συνέπειαν και τα παρ' αυτών διατιθέμενα μέσα έχουν άργανώδη διά τας συνήθειας έν καιρώ έρήνης άνάγκας τών πόλεων και δεν είναι δυνατόν ν' άντιμετωπίσουν όμαδικώς, ως έλέτεθον εις το προηγούμενον, άναπτυσσόμεναι πυρκαϊάς. Διά τούτο παρίσταται άνάγκη λήψεως μέτρων, και τα μέτρα ταύτα είναι πρώτον μέτρα προληπτικά, δεύτερον μέτρα οικιακής άυτοπροστασίας και τρίτον ένδιάμεσα μέσα μεταξύ της άργανωμένης πυροσβεστικής όπηρεσίας και της οικιακής άυτοπροστασίας, άτινα, άφ' όθεντα έγκαταστάσεις μεγάλων όργανισμών ή έιχειρήσεων, πολυόροφα κτίρια, ως παραδείγματα χάριν πολυκατοικίας, γραφεία έταιρειών κλπ., εκφεύγουν του σκοπού τών πυροσβεστικών όδηγιών. Διά να καταλήγουμεν εις συμπεράσματα έπί τών ληπτέων προληπτικών μέτρων, έπανερχόμεθα εις τα λεχθέντα περί έμπρηστικών βομβών. Σκοπός της έπιτελέσεως της μεγάλης άναπτυσσόμενης θερμότητας ειδομεν ότι είναι ή ταχύτερη μετάδοσις του πυρός έπί πάσης άσφαλέξιμου ύλης ήτις θα εύρισκετο

πλησίον. Έκ τούτου καταλήγουμεν εις το συμπέρασμα ότι τα ληπτέα προληπτικά μέτρα συνίστανται εις τού: να μη όπαργουν οόδαμοί της πόλεως έκτεθειμένοι άσφαλέξιμοι όλοι. Τό τούτον δύνανται να έπιτελέη κατά το μέλλον ή ήτιον άποτελεσματικώς διά της λήψεως τών κατάθεσι μέτρων:

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ

Αυτή, όργανουμένη όπό του Κράτους, έχει άποστολήν να έγκρίνη τα σχέδια τών πόλεων και συνεικονώσιν, καθώς και τας έγκαταστάσεις μεγάλων όργανισμών, έπί τού τέλει όπως άφ' ενός έπιτυγχαή την άρσίωσιν τών κτισμάτων εις τας νεωστί δημιουργουμένης πόλεις και συνεικίας και άφ' έτέρου όπως άπαγορεύη εις τας νεωστί άναγειρόμενας οικόδομιας: τας κεραμοσκεπείς στέγας, τας ζυλινάς δοκούς όποσπρηλέως, τα ζύλινα διαφράγματα, τα ζύλινα δάπεδα όπου δεν παρίσταται άνάγκη τοιούτων, ως παραδείγματος χάριν εις τους προβαλόμενους, τας εισόδους, τά πλυντήρια, τά καταστήματα, άποθήκας κλπ.

ΑΦΕΚΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΞΥΛΙΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ

Τα ζύλινα μέρη έπί παλαιών οικοδομών άποτελούν ύλας λίαν εύφλέκτους, άτινες ως πυρσοί συντελούν εις τε την ταχέαν άνάπτειν της πυρκαϊάς, ως και εις την μετάδοσιν του πυρός. Ύπαρχουν πολλαί μέθοδοι δι' όν δυνάμεθα να καταστήσωμεν άφλεκτα τα ζύλινα μέρη έξ άν αλ κυριώτεραι είνου: Πυρίμαχοι βαφαί δι' όν επικαλύπτεται ή έπιφάνεια τούτων. Αβται είναι μόνιμος — τρόπος τινά — άφλεκτοποίησης, διατηρουμένη έί μακρόν σχετικώς χρόνον. Άλλατούχοι συνθέσεις, έξ άν προσφέρεται άρκετή ποικιλία κατά το μέλλον ή ήτιον άποτελεσματικώς, Αβται έχουν προσωρινήν ίσχυν και ή διάβρεξις τών ζυλινών μερών γίνεται συχνάκις. Η άφλεκτοποίηση αυτη προστατεύει τα ζύλα μόνον από τών έκπρηστικών, κατά την λειτουργίαν της έμπρηστικής βόμβας, άκτινοβολιών, οόχι δι' και από την έπαφην καιόμενην τοιαύτης. Συνεπώς ή τοιαύτη άφλεκτοποίησης δέον να προσέλπειται διά τα όπό τας κεράμους σσνιδώματα και διά τας δοκούς όποσπρηλέως της στέγης, ως και διά τα εκ πήξεων χωρίσματα, διότι ταύτα πάντα όποκινούται εις τών κίνδυνον της εκ της έκπρηστικής άκτινοβολίας άναφλέξεως, διότι ή βόμβαι, διαπεράσασ την στέγην, δεν προλαμβάνει να μεταδώσ' εις αυτά το πυρ λόγω της μεγάλης ταχύτητος. Κατόπιν τούτων διά τα ζύλινα δάπεδα, τά όποια θα έλθουν εις έπαφην μετ' αυτής, δεν θα προστέλινον τοιαύτην προστασίαν. Ταύτα προστατεύονται διά της έπιστρώσεως έπ' αυτών τών κάτωθι όλικών: Άμμος ή πύας πάχους 5 εκαστοτών, σκυρία ή πέτρας ή ύλου πάχους, τέρας ολικιών έστίων πάχους 6 1/2 εκαστοτών, χώματος πάχους 5 εκαστοτών, παρασκεύασματος είδους άδοτεκοκονιάματος έξ άνδριτου βράχου πάχους 2 εκαστοτών, άφλεκτού άσφαλτού ύλου πάχους.

ΑΦΕΚΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

Καθ' όν τρόπον τα ζύλινα μέρη τών παλαιών οικοδομών έπιτυγχάνουν την άνάπτειν της πυρκαϊάς και την μετάδοσιν αυτής, καθ' όμοιον τρόπον έπιδρουν και τα έδασματα. Ταύτα άφλεκτοποιούνται διά της περιτυλίξεως και εις δυνατόν περιφίξεως, όποτε καίνται βραδέως και χωρίς ν' άναπτύξουν φλόγα. Διά της έμβάπτισεως ή διαβρέξεως των διαφανισμού της έπιφανείας των διά διαλύσεως αλάτων άφλεκτών. Πρός τούτο δύνανται να χρησιμοποιηθώσι άποτελεσματικώς διάφοροι οόοιαι, άλλα πρέπει να έξετάζεται όπως αβται μη έπιφέρουν αλλοιώσεις του χρωματισμού και τών κλωστών του έδασματος και όπως μη συντηροήν την ύγρασίαν. Συνιστώνται αι κάτωθι διαλύσεις ως πληρούσαι πάντας τούς έπιθυμητούς όρους: Δι' έμβάπτισιν έφ' άπαλ. Διαλύσεις: Βοράς 60 γραμμάρια, βορικόν όξύ 70 γραμμάρια, ύδωρ 1 λίτρα. Την έμβάπτισιν ακολουθεί σύστημα και στέγνωμα. Διά ραντίσιν εις δύο έπαναλήψεις: Πρώτη διάλυσις: Βοράς 40 γραμμάρια, βορικόν όξύ 35 γραμμάρια, ύδωρ 1 λίτρα. Ό ραντισμός δέον να γίνεται όμοιόμορφος. Μετά παρέλευσιν τετάρτου της όρας έπακολουθεί νέος ραντισμός διά της κάτωθι πυκνότερας διαλύσεως, καθ' όν πρέπει το έδασμα να βραχί καλώς και ν' άφείθ' να στεγνώσ' άφ' έαυτού. Δεύτερη διάλυσις: Βοράς 80 γραμμάρια, βορικόν όξύ 70 γραμμάρια, ύδωρ 1 λίτρα. Η άφλεκτοποίησης είναι διαρκής έκτός της περιπτώσεως της πύσεως του έδασματος, όποτε δέον να έπαναληφθή.

ΣΟΦΙΤΑΙ

Έπιβάλλεται ή τελεία όπομάκρυνσις ή ά περιορισμός εις το ελάχιστον των άσφαλέξιμων όλικών των σοφίτων και γενικώς τών δοματίων ή τών χώρων των εύρισκομένων άμέσως όπό την στέγην. Έπίσης επιβάλλεται ή έξοσφάλισις εύκόλων προσβάσεων προς τούς χώρους τούτους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΣΚΗΣΙΣ

Άπαραίτητον στοιχείον έπιτυχίας διά την άντιμετώπισιν του κινδύνου τών έκπρηστικών έμπρηστικών βομβών είναι ή εκπαίδευσις και έξάσκησις πάντων όσοι πρόκειται να λάβουν ένεργόν μέρος εις την άντιμετώπισιν αυτών.

ΕΥΦΛΕΚΤΟΙ ΥΛΑΙ

Είναι ζήτημα της κρατικής μερίμνης και ιδιωτικής πρωτοβουλίας ή άπομάκρυνσις τών εύφλέκτων ύλων, ως παραδείγματος χάριν πετρελαίων, βενζίνης, νάφθης, οινόπνευματων, ζυλινάς κλπ. των εύρισκομένων εις ποσότητες έντός της πόλεως. Έξω ταύτης και ή έναποθήκευσις τών άπαραίτητων τοιούτων έντός όρυγμάτων ή εις άνοικτούς άσφαλείς χώρους.

ΔΙΑΚΟΠΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

Έπιβάλλεται άμα τη ήχησι τοιούτου συνθήματος τοιούτου συναγερμού ή σβέσις τών φωτών της οικίας διά της διακοπής του ήλεκτρικού ρεύματος ή τοιούτου φωταερίου εκ του γενικού διακόπτου. Η μη λήψις τοιούτου μέτρου τούτου δύναται λόγω ένώσεως τών ήλεκτροφόρων συρμάτων ή διαρρήξεως του άγωγού τοιούτου φωταερίου, ήτις ένδεχεται να συμβή κατά τον βομβοεαρίσμον, να λάβη χώραν πυρκαϊά, χωρίς να πείθ' έπί της οικίας έμπρηστική βόμβαι.

